

DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH

Konin 2017

**Wykonawca
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Koninie**

Spis treści

WSTĘP.....	4
METODOLOGIA ORAZ OPIS BADANIA	4
ROZDZIAŁ I:METRYKA MIASTA KONIN	5
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	5
DANE DEMOGRAFICZNE.....	6
LOKALNY RYNEK PRACY	10
BEZROBOCIE.....	10
LOKALNE ZASOBY MIASTA	12
MIESZKALNICTWO	12
ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	13
EDUKACJA I SZKOLNICTWO	14
INSTYTUCJE POZARZĄDOWE	17
PROBLEMY SPOŁECZNE MIASTA KONIN.....	37
PROBLEMY W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ	37
PROBLEMY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM LOKALNYM.....	44
STAN BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	44
PRZESTĘPCZOŚĆ KRYMINALNA NA TERENIE MIASTA KONIN.....	45
PRZESTĘPCZOŚĆ NARKOTYKOWA	45
PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH.....	46
WYKROCZENIA MONITOROWANE PRZEZ STRAŻ MIEJSKĄ	47
PRZESTĘPSTWA W ZAKRESIE PRZEMOCY W RODZINIE	48
STAN ZASOBÓW W SFERZE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	51
ZASOBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	52
ZASOBY RZECZOWE	52

ZASOBY LUDZKIE	53
DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	53
ROZDZIAŁ II: LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W GRUPIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	61
GRUPA BADAWCZA	61
CEL BADANIA	61
PODSTAWOWE PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW.....	62
BEZROBOCIE ORAZ WYKLUCZENIE SPOŁECZNE	65
SPOŻYWANIE ALKOHOLU ORAZ ZWIĄZANE Z NIM INNE PROBLEMY SPOŁECZNE .	73
NARKOTYKI W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	86
PRZEMOC.....	89
DOROŚLI MIESZKAŃCY A CYBERPRZEMOC	97
DOROŚLI MIESZKAŃCY A GRY HAZARDOWE	98
ROZDZIAŁ III: PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY	103
WPROWADZENIE	103
PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ	104
PODSUMOWANIE	139
ROZDZIAŁ IV: BADANIE PUNKTÓW SPRZEDAŻY ALKOHOLU	141
WPROWADZENIE	139
GRUPA BADAWCZA	142
CEL BADANIA	142
WYNIKI BADANIA	142
WNIOSKI.....	150
PODSTAWOWE PROBLEMY ŚRODOWISKOWE W OPINII MIESZKAŃCÓW MIASTA KONIN	150
ZAGROŻENIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY	152

WNIOSKI DOTYCZĄCE BADANIA PUNKTÓW SPRZEDAŻY ALKOHOLU	155
BIBLIOGRAFIA	156

WSTĘP

METODOLOGIA ORAZ OPIS BADANIA

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (po reformie szkół podstawowych i ponadpodstawowych). W badaniu dorosłych osób uwzględnione zostały takie obszary jak bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków, przemoc domowa, hazard. W badaniu młodych mieszkańców uwzględnione zostały takie obszary jak spożywanie alkoholu, używanie narkotyków oraz dopalaczy, przemoc rówieśnicza oraz domowa, hazard oraz zachowania seksualne. Badaniem zostali objęci ponadto pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Badanie dorosłych mieszkańców oraz pracowników punktów sprzedaży zrealizowane zostało przy użyciu standaryzowanego kwestionariusza ankiety rozdawanego i odbieranego przez ankietatorów w miejscach publicznych.

W badaniu ankietowym uczestniczyły również osoby małoletnie i nieletnie. Próba z populacji uczniów szkół w mieście Konin obejmowała 250 uczniów szkół podstawowych i 250 uczniów szkół ponadpodstawowych w tym w wygaszanych gimnazjach.

Rozdział I

Metryka miasta Konin

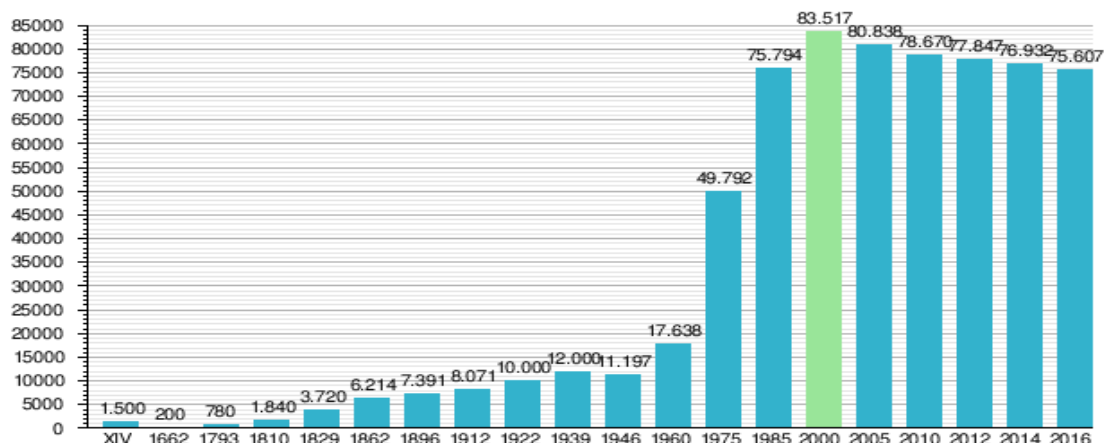
Ogólna charakterystyka

Obszarem realizacji celów diagnozy zagrożeń społecznych jest miasto Konin. Należy podkreślić, iż Konin jest miastem na prawach powiatu, nadto w graniach miasta znajduje się administracyjnie gmina, która wykonuje zadania powiatu. Miasto Konin położone jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Położenie miasta pozwoliło na polepszenie warunków infrastruktury w postaci dostępu do tras szybkiego ruchu – tuż przy południowej granicy Konina przebiega autostrada A2 Świecko – Stryków. Połączenie z autostradą zapewniają dwa węzły: Konin – Zachód i Konin – Wschód. Miasto przecina droga krajowa nr 92 łącząca Rzepin z Łowiczem i droga krajowa nr 25 z Bobolic do Oleśnicy (Por. Strategia rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025). Miasto Konin leży nad rzeką Wartą. Dostęp do miasta ułatwiają, aż cztery mosty, które łączą dzielnice miasta Konin. Ogólna powierzchnia miasta Konina wynosi 82 km², zaś gęstość zaludnienia na jeden km² wynosi 923 osoby. Łączna liczba mieszkańców na 2016 r. wynosi 75607 osób.

Mapa Miasta Konin

Wykres 1. Liczba ludności miasta Konin na przestrzeni sześciu stuleci (Por. Dane statystyczne GUS, Ludność Konina, Historia miasta).

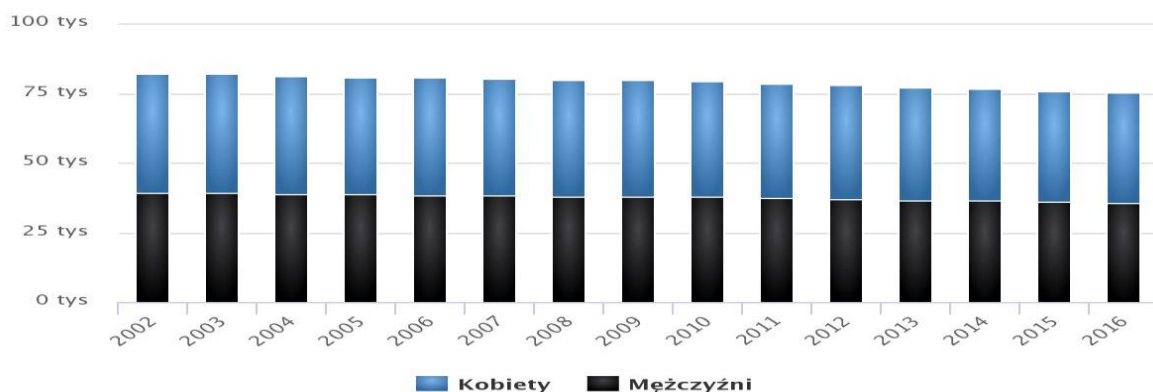

Dane demograficzne

Należy zauważyć, iż według danych GUS w 2000 roku miasto Konin liczyło 83 517 osób, był to najwyższy wskaźnik populacji ludności na przestrzeni sześciu wieków.

Według prognoz demograficznych w 2030 r. liczba mieszkańców spadnie do 66 tys. osób. Natomiast w 2050r. liczba mieszkańców szacunkowo będzie na poziomie 43 tys.

Wykres 2. Dane dot. populacji miasta Konin w latach 2002-2016 (opracowanie własne – źródło GUS)

Tabela 1. Wybrane dane statystyczne GUS – 2016r.

Wybrane dane statystyczne	2013	2014	2015
Ludność	77224	76547	75875
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	- 7,4	- 6,7	- 7,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego	13,9	12,4	11,2

Należy zauważyć, iż z punktu widzenia potencjalnych zagrożeń społecznych, wydaje się być analiza ludności miasta Konin pod kontem samej struktury wieku, czyli odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. I tak w danych opublikowanych w 2016 r. w/w kwestia według danych GUS-u wyglądała następująco:

Tabela 2. Wybrane dane statystyczne GUS – 2016r.

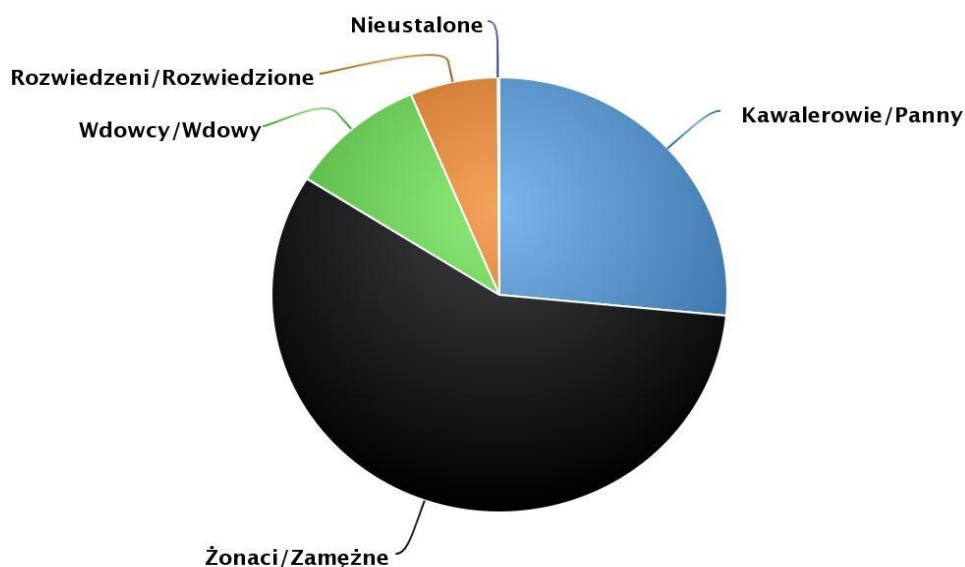
Wybrane dane statystyczne	2013	2014	2015
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,8	60,6	62,5
Ludność w % ogółu ludności w wieku:			
przedprodukcyjnym	15,7	16,2	16
produkcyjnym	63	62,3	61,5
poprodukcyjnym	20,8	21,8	22,7

Warto również zauważyć, iż istotną kwestią w analizie zagrożeń społecznych jest również eksplikacja zawartych związków małżeńskich oraz rozwodów.

W związku z powyższym w 2016 roku zawarto **375** małżeństw, co odpowiada **5,0** małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to **nieznacznie mniej od** wartości dla województwa wielkopolskiego oraz **wartość porównywalna do** wartości dla Polski.

Diagram 1. Stan cywilny – ludność w wieku 15+ lat Konin (opracowanie własne na podstawie danych powszechnego spisu ludności 2011).

26,5% - kawalerowie/ panny,
57,5% - żonaci/ zameężni,
9,7% - wdowcy/wdowy,
6,3% - rozwiedzeni/ rozwiedzione,
0,1% - nieustalone.

Należy zauważyć, iż w granicach miasta Konin odnotowano **2,1** rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to **znacznie więcej od** wartości dla województwa wielkopolskiego oraz **znacznie więcej od** wartości dla kraju. **26,5%** mieszkańców Konina jest stanu wolnego, **57,5%** żyje w małżeństwie, **6,3%** mieszkańców jest po rozwodzie, a **9,7%** to wdowy/wdowcy (Por. Dane GUS-u).

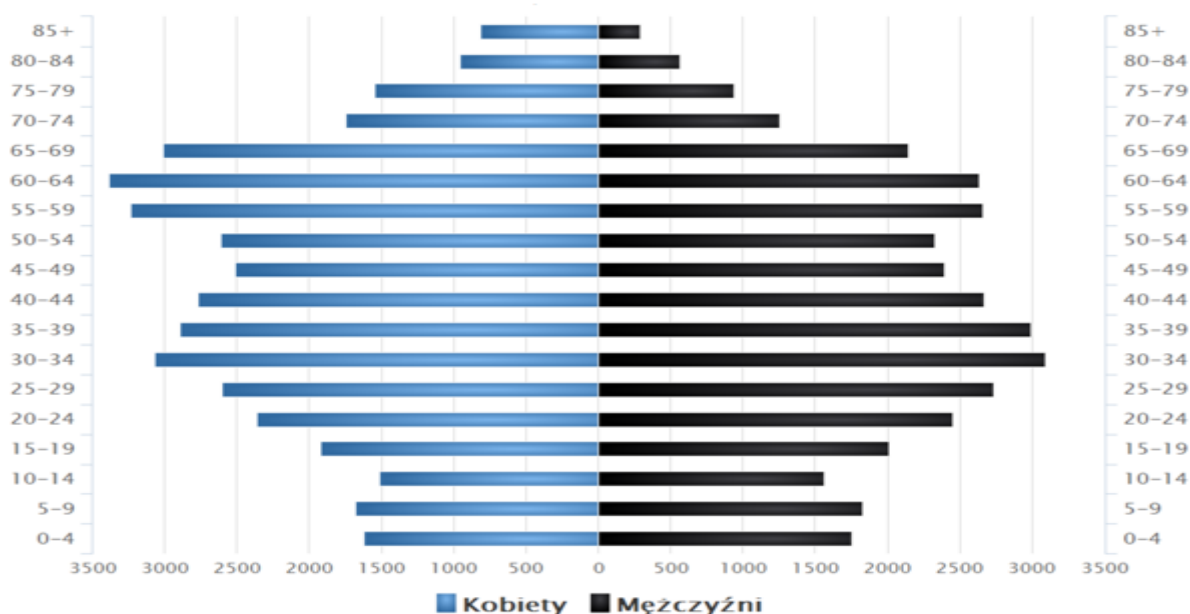
Konin ma **ujemny** przyrost naturalny wynoszący **-67**. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu **-0,9** na 1000 mieszkańców Konina. W 2016 roku urodziło się **652** dzieci,

w tym **44,8%** dziewczynek i **55,2%** chłopców. Średnia waga noworodków to **3 466 gramów**. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi **0,91** i jest **znacznie mniejszy od** średniej dla województwa oraz **mniejszy od** współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju (Por. Dane GUS-u).

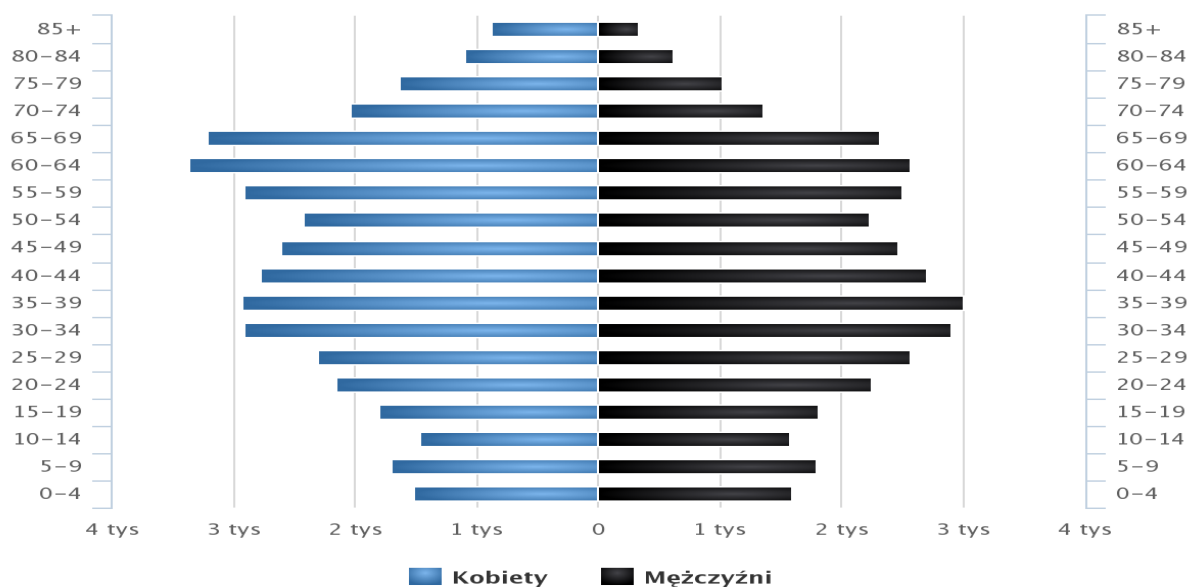
W 2013 roku **34,5%** zgonów w Koninie spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną **31,2%** zgonów w Koninie były nowotwory, a **7,7%** zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Konina przypada **9,51** zgonów. Jest to **wartość porównywalna do** wartości średniej dla województwa wielkopolskiego oraz **nieznacznie mniej od** wartości średniej dla kraju (Por. Dane GUS-u).

Warto również zauważyć, iż na przestrzeni ostatnich trzech lata zmieniała się również, tak zwana piramida wieku mieszkańców skutkująca głębokimi przemianami społecznymi w zakresie choćby demografii wiekowej i płciowej. Dla porównania poniżej znajdują się wykresy między 2014 rokiem, a 2016 rokiem.

Wykres 3. Piramida wieku mieszkańców Konina 2014 (opracowanie własne – źródło GUS)

Wykres 5. Piramida wieku mieszkańców Konina 2016 (opracowanie własne – źródło GUS)

Lokalny rynek pracy

Bezrobocie

Innym istotnym zagadnieniem związanym z zagrożeniami społecznymi jest problem lokalnego rynku pracy w tym i bezrobocia.

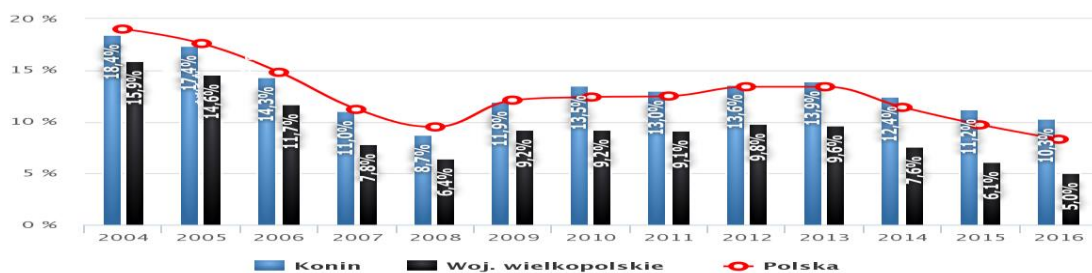
W Koninie na 1000 mieszkańców pracuje **296** osób. Jest to **więcej od** wartości dla województwa wielkopolskiego oraz **znacznie więcej od** wartości dla Polski. **51,7%** wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a **48,3%** mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w Koninie wynosiło w 2016 roku **10,3%** (**11,9%** wśród kobiet i **8,8%** wśród mężczyzn). Jest to **znacznie więcej od** stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa wielkopolskiego oraz **znacznie więcej od** stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

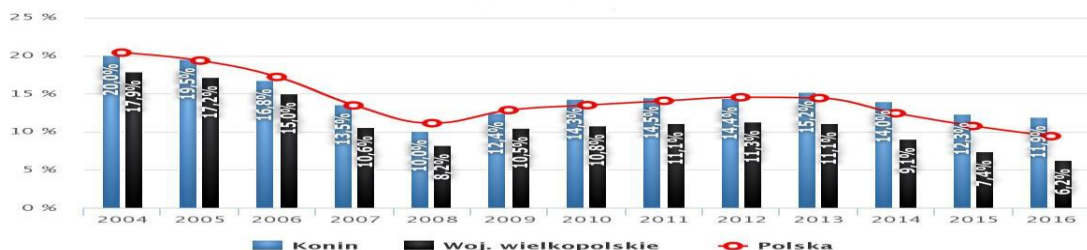
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Koninie wynosi **3 785,02 PLN**, co odpowiada **88.20%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Konina **3 261** osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a **7 091** pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi **3 830**. **3,5%** aktywnych zawodowo mieszkańców Konina pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), **32,3%** w przemyśle i budownictwie, a **24,0%** w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz **4,4%** pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

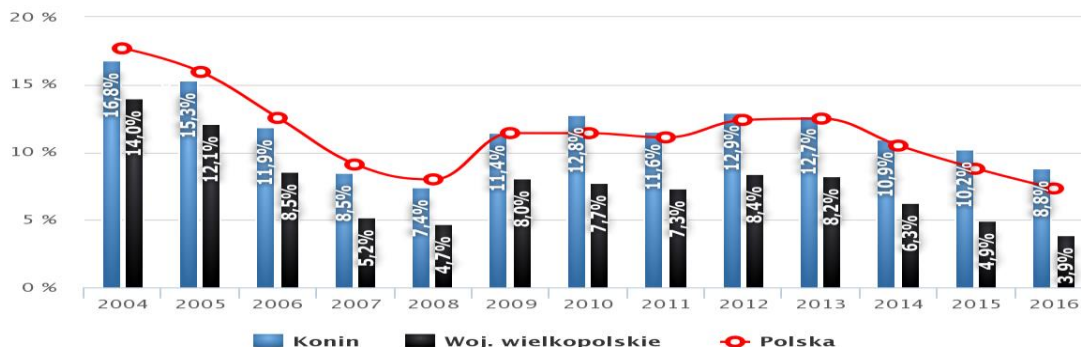
Wykres 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Koninie w latach 2004-2016 – ujęcie ogólne (opracowanie własne – źródło GUS).

Wykres 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego wśród kobiet Konin w latach 2004-2016 (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Wykres 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego wśród mężczyzn Konin w latach 2004-2016 (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

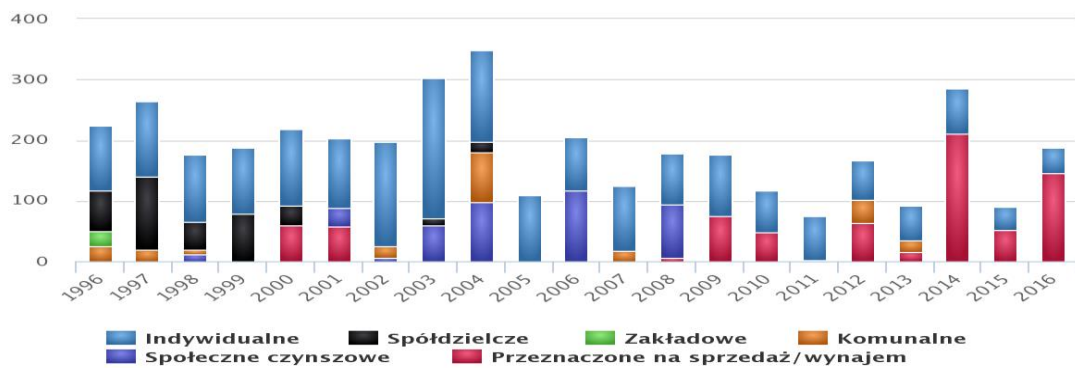
Lokalne zasoby miasta

Mieszkalnictwo

W 2016 roku w Koninie oddano do użytku 188 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 2,50 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski.

77,7% mieszkań zostało przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, 22,3% na cele indywidualne. Wśród mieszkań o przeznaczeniu indywidualnym 85,7% zostało przeznaczonych na użytek własny, a 14,3% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2016 roku w Koninie to 80,50 m² i jest znacznie mniejsza od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce (Por. Polska w liczbach).

Wykres 9. Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 1996-2016 (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Zdrowie i pomoc społeczna

Jednostki ochrony zdrowia działające na terenie miasta Konin zabezpieczają potrzeby mieszkańców przede wszystkim w zakresie podstawowej, jak i specjalistycznej opieki medycznej. Na terenie miasta działają poradnie zdrowia psychicznego oraz zdrowia tzw. specjalistycznego i ogólnego. Działa również Wojewódzki Szpital Zespolony. Przy Szpitalu w Koninie funkcjonują następujące poradnie specjalistyczne: Poradnia Ortopedyczna Dziecięca, Poradnia Chorych ze Stomią, Poradnia Ginekologiczno-Położnicza II, Poradnia Chirurgiczna II, Poradnia Hepatologiczna, Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Chirurgiczna I, Poradnia Urologiczna, Poradnia Neurologiczna, Poradnia Neurochirurgiczna, Poradnia Położniczo-Ginekologiczna I, Poradnia Leczenia Zeza, Poradnia Laryngologiczna, Poradnia Foniatryczna, Poradnia Nefrologiczna, Poradnia Gruzlicy i Chorób Płuc, Poradnia Preluksacyjna.

W Koninie na system opieki zdrowotnej składa się również zespół osób i instytucji zapewniających opiekę zdrowotną mieszkańcom miasta, w tym lekarze specjaliści medycyny rodzinnej odpowiedzialni za leczenie i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej oraz poradnie specjalistyczne, m.in.: ginekologiczno-położnicza, okulistyczna, endokrynologiczna, onkologiczna, psychiatryczna, stomatologiczna, reumatologiczna, neurochirurgiczna, diabetologiczna, pulmonologiczna, logopedyczna.

Na terenie miasta zadania z zakresu polityki społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, który jest jednostką budżetową miasta. Realizowane przez MOPR zadania wynikają w szczególności z ustawy o pomocy społecznej, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, systemie oświaty, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o finansach publicznych.

W strukturze organizacyjnej MOPR funkcjonuje Klub Integracji Społecznej (KIS), którego zadaniem jest w szczególności reintegracja zawodowa i społeczna osób, poprzez realizację zadań o charakterze doradczym, szkoleniowym, terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym oraz Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej, która zapewnia ofiarom przemocy i ich dzieciom krótkoterminowe schronienie, a także udziela w ramach profilaktyki i interwencji kryzysowej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, poradnictwa socjalnego (Por. Strategia 2015-2025 miasta Konin).

Edukacja i szkolnictwo

W Koninie funkcjonują następujące szkoły i placówki oświatowe: 18 przedszkoli, 10 szkół podstawowych, 7 gimnazjów, 8 szkół ponadgimnazjalnych, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Zespół Szkół dla Dzieci Przewlekłe Chorych przy WSZ, Centrum Kształcenia Praktycznego, Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Bursa Szkolna nr 1, Szkolne Schronisko Młodzieżowe. Wszystkie wymienione jednostki prowadzone są przez Miasto Konin.

W mieście dostępne są również studia wyższe w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, Wyższej Szkole Menadżerskiej oraz Wyższej Szkole Pedagogiczno-Technicznej.

Wśród szkół ponadgimnazjalnych wyróżniamy: licea ogólnokształcące (6), technika (5) i zasadnicze szkoły zawodowe (5) o szerokiej gamie kierunków, które odpowiadają potrzebom rynku.

Należy zauważyć, iż blisko 15 788 mieszkańców jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 7 714 kobiet oraz 8 074 mężczyzn). Zgodnie z informacjami wynikającymi z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 21,4% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,6% wykształcenie policealne, 11,3% średnie ogólnokształcące, a 23,3% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 20,2% mieszkańców Konina, gimnazjalnym 5,0%, natomiast 14,9% podstawowym ukończonym. 1,2% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa wielkopolskiego mieszkańcy Konina mają wyższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w Koninie największy odsetek ma wykształcenie wyższe (23,7%) oraz średnie zawodowe (20,2%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,0%) oraz średnie zawodowe (26,8%).

16,7% mieszkańców Konina w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,3% wśród dziewczynek i 17,0% wśród chłopców).

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 25,1% ludności (24,5% wśród dziewczynek i 25,6% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 20 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 105,97.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 11,5% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (12,0% wśród dziewczyn i 11,1% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 21 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 125,40.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 14,2% mieszkańców (14,5% wśród dziewczyn i 14,0% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 3 uczniów. 26 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 32,5% mieszkańców Konina w wieku potencjalnej nauki (32,7% kobiet i 32,3% mężczyzn).

Wykres 10. Poziom wykształcenia w mieście Konin (opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Ludności)

wyższe – 21,4%
 policealne – 2,6%
 średnie ogólne – 11,3%
 średnie zawodowe – 23,3%
 zawodowe – 20,2%
 gimnazjalne – 5%
 podstawowe nieukończone – 1,2%
 podstawowe ukończone – 14,9%.

Instytucje pozarządowe

Z bazy danych NGO (Por. www.bazy.ngo.pl) wynika, iż w mieście Konin działa i funkcjonuje 323 organizacje pozarządowych, które w wielu przypadkach stanowią lokalne partnerstwo dla instytucji administracji publicznej. Warto zauważyć, iż stowarzyszenia i fundacje realizują politykę pro-jakościową w przeciwdziałaniu zagrożeń społecznych. Strukturę pozarządowych instytucji działających na terenie miast przedstawia wykaz poniżej:

Tabela 1. Instytucje pozarządowe

Instytucje pozarządowe
Stowarzyszenie Bezpieczny Konin Konin, wielkopolskie KRS: 0000123153, REGON: 31155870900000
Konińskie Stowarzyszenie Kupców Bazar Konin, wielkopolskie KRS: 0000278431, REGON: 30034482000000
Stowarzyszenie Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koninie Konin, wielkopolskie REGON: 30172132400000
Klub Żeglarski Bryza przy Hucie Aluminium Koninn S.A. Konin, wielkopolskie KRS: 0000023883, REGON: 31149797100000

Cukrowniczy Klub Sportowy Sparta Konin

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000013669, REGON: 31110922000000

Młodzieżowy Klub Sportowy Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000389740, REGON: 31026420700000

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000007509, REGON: 31144407000000

Polska Organizacja Harcerska - Kwatera Główna

Konin, wielkopolskie

REGON: 00373512700000

Stowarzyszenie MCT Konin

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000222252, REGON: 30038416100000

Stowarzyszenie Wilków

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000276377, REGON: 30053048000000

Stowarzyszenie Nasza Przystań

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000323076, REGON: 30104213200000

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Manis

Konin, wielkopolskie

REGON: 31100511700000

Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów "Szansa"

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000047572, REGON: 31106565100000

Stowarzyszenie Katyń w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000046084, REGON: 31109881100000

Stowarzyszenie Wieża Bez Ciśnień

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000254692, REGON: 30029519600000

Wielkopolskie Stowarzyszenie Gospel

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000250019, REGON: 30023426600000

Konińskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Koninie (LZS)

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000069814, REGON: 31033689800000

Związek Inwalidów Wojennych RP - Zarząd Oddziału

Konin, wielkopolskie

REGON: 00702639101739

Konińskie Towarzystwo Pilki Siatkowej

Konin, wielkopolskie

REGON: 30125043900000

Uczniowski Klub Sportowy Capoeira Amdq

Konin, wielkopolskie

REGON: 30127636700000

Szkoła Dalekowschodnich Sztuk Walki-Aikido w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000032180, REGON: 31035355000000

Koniński Klub Piłkarstwa Kobiecego Medyk w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000384288, REGON: 31158953200000

Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31030146300000

Fundacja „Mielnica”

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000035780, REGON: 00139744200000

Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Osobom Chorym Psychicznie w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000074517, REGON: 31025942000000

Konińskie Stowarzyszenie Ochrony Praw Dziecka i Pomocy Rodzinie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31022167500000

Konińskie Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gospodarczego

Konin, wielkopolskie

REGON: 31022156300000

Ośrodek Społeczno-Prawny w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31021472900000

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - Oddział Rejonowy w Koninie (PSD)

Konin, wielkopolskie

REGON: 00110494800021

Stowarzyszenie Ruch na rzecz Nowoczesnej Polski, Rodziny i Społeczeństwa

Obywatelskiego

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000091334, REGON: 31031212000000

Klub Sportowy Osób Niepełnosprawnych Spartakus przy TWK w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31019782400000

Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Okręg w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000230534, REGON: 30003007800000

Polski Związek Łowiecki - Zarząd Okręgowy Konin (PZŁ)

Konin, wielkopolskie

REGON: 00074227900128

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce - Oddział w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 00702566400180

Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych - Zarząd Okręgowy

Konin, wielkopolskie

REGON: 00702652800524

Policyjne Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjne w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000074480, REGON: 31027421700000

Towarzystwo Eurokon 1993

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000250808, REGON: 31025743700000

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP - Biuro Terenowe Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 63984963400020

Stowarzyszenie Profilaktyki, Edukacji, Promocji Zdrowia i Rehabilitacji

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000131256, REGON: 31156170000000

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000197058, REGON: 31161101300000

Stowarzyszenie Koniński Kongres Kobiet

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000445914, REGON: 30231995000000

Klub Żeglarski Przy Kopalni Węgla Brunatnego Konin

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000168252, REGON: 31050053000000

Konińskie Stowarzyszenie Sportowe Mustang

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000436085, REGON: 30224736200000

Towarzystwo Wspierania Edukacji Niepełnosprawnych Dziewiątka

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000209945, REGON: 31162054900000

Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem Gepetto

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000202054, REGON: 31161329400000

Konińskie Towarzystwo Brydżowe

Konin, wielkopolskie

REGON: 30006282000000

Nadwarciańskie Stowarzyszenie Ekologiczne Ekosfera

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000219450, REGON: 31162301600000

Klub Sportowy Niesłyszących GS Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 30202073000000

Koniński Klub Nordic Walking

Konin, wielkopolskie

REGON: 30213630300000

Stowarzyszenie Wasz Konin

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000278824, REGON: 30055509400000

Konińskie Towarzystwo Futsalu

Konin, wielkopolskie

REGON: 30004616800000

**Stowarzyszenie Internowanych, Więzionych i Represjonowanych w Stanie
Wojennym**

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000276224, REGON: 30055023400000

Stowarzyszenie Kadry dla Konina

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000276978, REGON: 30053313500000

Stowarzyszenie Integracji Społecznej Razem

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000292953, REGON: 30071098500000

Stowarzyszenie Radio Taxi Plus

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000294499, REGON: 30072591700000

Stowarzyszenie Wielkopolska Inicjatywa Obywatelska

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000048661, REGON: 63424305100000

Stowarzyszenie Quercus

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000171559, REGON: 31161113100000

Koniński Klub Karate

Konin, wielkopolskie

REGON: 31027148900000

**Uczniowski Klub Sportowy przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym
w Koninie**

Konin, wielkopolskie

REGON: 31028642700000

Stowarzyszenie ONA - Otwarta - Nowoczesna - Aktywna

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000351176, REGON: 30138012000000

Stowarzyszenie Działań Alternatywnych BDW

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000384923, REGON: 30173744300000

Wielkopolska Inicjatywa Regionalna

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000161383, REGON: 63448851600000

Centrum Wyszukolenia Pegaz

Konin, wielkopolskie

REGON: 36289478700000

Fundacja Milowe

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000538933, REGON: 36054350000000

**Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Rzeczypospolitej Polskiej - Klub
Honorowych Dawców Krwi przy ZE PAK**

Konin, wielkopolskie

REGON: 93071332600190

**Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Rzeczypospolitej Polskiej - Klub
Honorowych Dawców Krwi przy "FUGO" Konin**

Konin, wielkopolskie

REGON: 93071332600255

Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000227930, REGON: 30001153700000

Fundacja Bądź Zaradny

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000513065, REGON: 30274754400000

Stowarzyszenie Każdy Może Być Mistrzem

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000309825, REGON: 30088909100000

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne In-Art

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000367696, REGON: 30157722900000

Konińskie Stowarzyszenie Płetwonurków Nur-Kon w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000369806, REGON: 30159276600000

Konińskie Stowarzyszenie Lekarzy

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000448818, REGON: 30234371700000

Stowarzyszenie Sportowe TKKF Motor MZK Konin (TKKF)

Konin, wielkopolskie

REGON: 30088405300000

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej - Ognisko Starówka (TKKF)

Konin, wielkopolskie

REGON: 31109745000000

Stowarzyszenie Niesłusz

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000369856, REGON: 30159530000000

Lokalna Grupa Rybacka Konin-Ślesin

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000345653, REGON: 30131194500000

Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Honorowi

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000337006, REGON: 30120752100000

Stowarzyszenie Razem Damy Radę

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000321776, REGON: 30102790200000

Uczniowski Klub Sportowy Dwa Kółka

Konin, wielkopolskie

REGON: 30081167000000

Towarzystwo Kulturalne Clicka Jeremiasza

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000013984, REGON: 30052855900000

Uczniowski Klub Strzelecki Kopernik

Konin, wielkopolskie

REGON: 30090833900000

**Stowarzyszenie Osób Poszkodowanych w Wypadkach i Kolizjach Drogowych
oraz Zdarzeniach Losowych Pomocna Dłoń**

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000224691, REGON: 30005324000000

Stowarzyszenie Edukacja na Odległość

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000393109, REGON: 30188899800000

Stowarzyszenie Kopalnia Przyszłości

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000367695, REGON: 30159057200000

Stowarzyszenie Wielkopolska Obywatelska w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000007796, REGON: 31101980000000

Stowarzyszenie Społeczne Zrzeszenie Właścicieli i Użytkowników Garaży w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000305539, REGON: 30084207200000

Stowarzyszenie Sportowe - Capoeira Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 30034288900000

Towarzystwo Filharmoniczne Konińska Symfonia

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000407512, REGON: 30204685300000

Towarzystwo Przyjaciół Konina

Konin, wielkopolskie

REGON: 30189405900000

Klub Sportowy Oranje Sport Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 30236964500000

Uczniowski Klub Sportowy Szósteczka

Konin, wielkopolskie

REGON: 30240586100000

**Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Arka przy Zespole Szkół
Budowlanych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie
Konin, wielkopolskie
KRS: 0000414001, REGON: 30207319800000**

**Fundacja Vitalife
Konin, wielkopolskie
KRS: 0000423274, REGON: 30213498800000**

**Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Koninie
Konin, wielkopolskie
KRS: 0000490870, REGON: 30261996400000**

**Uczniowski Klub Sportowy Strzelec
Konin, wielkopolskie
REGON: 36097904800000**

**Stowarzyszenie DzielnyTata.pl
Konin, wielkopolskie
KRS: 0000482505, REGON: 30256730000000**

**Koniński Klub Golfowy
Konin, wielkopolskie
KRS: 0000321918, REGON: 30102777600000**

**Fundacja Pełnym Głosem
Konin, wielkopolskie
KRS: 0000502287, REGON: 30268142000000**

Uczniowski Klub Sportowy Gim-1

Konin, wielkopolskie

REGON: 30145268600000

Polski Komitet Pomocy Społecznej - Zarząd Rejonowy (PKPS)

Konin, wielkopolskie

REGON: 00702376000308

Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000042033, REGON: 31001415000000

Towarzystwo Wzajemnej Pomocy

Konin, wielkopolskie

REGON: 31025353400000

Koniński Klub Amazonki

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000117471, REGON: 31030691100000

Automobilklub Koniński

Konin, wielkopolskie

REGON: 00098654400000

Związek Sybiraków - Oddział w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 00135106100366

Konińskie Towarzystwo Kupieckie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31021425000000

Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000034102, REGON: 31031165100000

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział w Koninie (PTTK)

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000016858, REGON: 31051633000000

Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Młodzi - Aktywni

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000342124, REGON: 30127031800000

Amatorski Klub Piłkarski Euro-Stop Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 31019975700000

Stowarzyszenie Obywatelskie Koniński Klub Samorządowy - KKS

Konin, wielkopolskie

REGON: 30181012800000

Konińskie Towarzystwo Pływackie Iskra

Konin, wielkopolskie

REGON: 30192690200000

Uczniowski Klub Sportowy MTB Smecz

Konin, wielkopolskie

REGON: 30194844700000

Olimpiady Specjalne Polska - Wielkopolski Oddział Regionalny w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 00623010300418

Koniński Klub Tenisowy

Konin, wielkopolskie

REGON: 31107184100000

Koniński Klub Jeździecki Sawanna

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000025697, REGON: 31108685400000

**Stowarzyszenie na rzecz Wspierania i Rozwoju Urologii Konińskiej Nowa
Urologia**

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000058211, REGON: 31107422000000

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Samorządowych i Demokratycznych

Konin, wielkopolskie

REGON: 31106093200000

Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska

Konin, wielkopolskie

REGON: 30189256300000

Uczniowski Klub Sportowy Szóstka Przy Gimnazjum Nr 6 w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 30234467400000

Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne Sztetl Konin

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000410382, REGON: 30205041200000

Regionalne Towarzystwo Melioracyjne

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000514260, REGON: 30276634600000

Fundacja Wiarygodny Partner

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000532226, REGON: 36021130100000

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego - Oddział w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000051385, REGON: 31110923600000

Polskie Towarzystwo Malioracyjne - Oddział w Koninie - Zakład Inżynierii

Terenów Wiejskich

Konin, wielkopolskie

REGON: 00141973500000

Towarzystwo Sportowo-Rekreacyjne Hetman w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31160736500000

Fundacja Jeszcze Raz

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000508873, REGON: 30272162200000

Uczniowski Klub Sportowy Bushido przy Szkole Podstawowej w Żychlinie

Konin, wielkopolskie

REGON: 30013338700000

Stowarzyszenie Kierowców Radia Taxi Zero

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000264314, REGON: 30042623800000

Stowarzyszenie Prom

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000252756, REGON: 30026380700000

Klub Żeglarski Energetyk

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000242317, REGON: 30014336800000

Stowarzyszenie Głuchy Świat

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000531434

Konińskie Stowarzyszenie Sportów Walki

Konin, wielkopolskie

REGON: 31160212600000

Ognisko Statutowe Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Relax (TKKF)

Konin, wielkopolskie

REGON: 31162555800000

Koniński Klub Sportowy Centrum

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000006526, REGON: 31149856800000

Koniński Klub Szermierczy

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000033106, REGON: 31051212500000

Klub Strzelectwa Myśliwskiego i Sportowego w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31160571600000

Klub Karate Chi-Mei

Konin, wielkopolskie

REGON: 31117380800000

Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk II

Konin, wielkopolskie

REGON: 31156245000000

Konińskie Stowarzyszenie Windsurfingu Windsurf-Club

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000150130, REGON: 31157378400000

Koniński Klub Sportów Walki

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000039523, REGON: 31051271100000

Koniński Okręgowy Związek Piłki Nożnej

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000109066, REGON: 31032541700000

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Karty (TKKF)

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000015120, REGON: 31050821800000

Regionalny Klub Kyokushin Karate Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 31025228500000

Konińskie Stowarzyszenie Motoryzacyjne na rzecz Bezpieczeństwa Ruchu

Drogowego Auto-Moto-Klub Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 30076720600000

Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej Etap

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000254631, REGON: 30028536400000

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Koninie

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000047625, REGON: 31155844800000

Lokalna Organizacja Turystyczna Marina

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000318462, REGON: 30099682300000

**Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło
w Koninie (PSOUU)**

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000023543, REGON: 31016562300000

Klub Dalekowschodnich Sztuk Walki Chi-Mei

Konin, wielkopolskie

REGON: 30206145600000

Uczniowski Klub Sportowy Mountain Monsters Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 30209037000000

Stowarzyszenie Podaj Dłoń

Konin, wielkopolskie

REGON: 31032594300000

Stowarzyszenie Absolwentów Szkół Pedagogicznych

Konin, wielkopolskie

REGON: 31028894600000

Stowarzyszenie Wychowanków Szkoły Średniej w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31100537600000

Fundacja LIDA

Konin, wielkopolskie

KRS: 0000562674, REGON: 36176520800000

Zrzeszenie Prawników Polskich - Oddział w Koninie

Konin, wielkopolskie

REGON: 31016095600000

Brazylijskie Jiu-Jitsu Konin

Konin, wielkopolskie

REGON: 30030366500000

Z przedstawionej powyżej listy, co najmniej kilkadziesiąt organizacji pozarządowych ma w swej działalności poprawę jakości życia oraz działania profilaktyczno-pedagogiczne. Co w konsekwencji stawia je na miejscu, jako potencjalnych partnerów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w mieście.

Problemy społeczne miasta Konin

Problemy w obszarze pomocy społecznej

Pomoc społeczna w mieście realizuje ustawowe zadania społeczne. Należy podkreślić, iż struktura działań realizowana w ramach ustawowych obowiązków opiera się na strategii rozwiązywania problemów społecznych. Stąd Miejski Ośrodek Pomocy

Rodzinie realizuje strategie wynikające z prawodawstwa ogólnego i lokalnego oraz wewnętrznego. Dzięki temu MOPR realizuje strategię zapobiegania wykluczeniem społecznym (Por. Raport – monitoring strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025 za rok 2015).

a. W zakresie działań – praca socjalna z osobami pozostającymi bez zatrudnienia, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.

- **praca socjalna z rodzinami – 3689**, w tym wyłącznie praca socjalna – 430.

- wsparcie osób w oparciu o kontrakt socjalny – 192.

b. Wsparcie i pomoc w zakresie doradztwa zawodowego.

- indywidualne spotkania ze specjalistą reintegracji zawodowej 41 osób.

- porady grupowe- aktywne poszukiwanie pracy – 19 osób.

c. Zintegrowanie i zintensyfikowanie działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych.

- prace społecznie użyteczne - 22 osoby.

- prace społecznie użyteczne w ramach Programu Aktywizacja i Integracja – 10 osób.

d. Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób bezrobotnych i ich rodzin.

- liczba gospodarstw objętych świadczeniem z pomocy społecznej z powodu bezrobocia – 2173.

W okresie od 2015 roku zrealizowano zadania na poziomie:

1. Liczba opracowywanych i realizowanych programów na rzecz osób bezrobotnych – 10.

2. Liczba zawieranych kontraktów socjalnych – 192.

3. **Liczba gospodarstw domowych objętych świadczeniami z pomocy społecznej z powodu bezrobocia – 2173.**

4. **Liczba bezrobotnych objętych wsparciem przez podmioty aktywizujące bezrobotnych na terenie miasta np. doradztwo zawodowe, zatrudnienie subsydiowane – 1054.**

5. Liczba bezrobotnych skierowanych do prac społecznie – użytecznych – 32

e. W toku realizowanych zadań Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wspiera osoby wykluczone.

1. Liczba osób bezdomnych, które w wyniku działań uzyskały wsparcie w formie schronienia, pomocy socjalnej, poradnictwa, objętych kontraktem socjalnym i indywidualnym planem wychodzenia z bezdomności – 157.

2. Częstotliwość patroli monitorujących osoby bezdomne – 66.

3. Liczba osób zagrożonych bezdomnością biorących udział w realizowanych programach i projektach – 32

4. Liczba osób bezdomnych, która podjęła leczenie uzależnień i ukończyła leczenie – 70.

f. Kompleksowe wsparcie wobec osób i rodzin, w których występują problemy uzależnień.

1. Liczba osób, które podjęły leczenie w placówkach leczenia uzależnień – 2376 (w tym 1642 osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, 734 osoby współuzależnione).

2. Liczba programów, projektów realizowanych w obszarze rehabilitacji, reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych – 4.

3. Liczba osób uzależnionych uczestniczących w programach, projektach – 28.

4. Ilość i rodzaj wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień (psycholog, pedagog, prawnik, terapeuta, doradztwo zawodowe, itp.):

– liczba osób objętych pomocą – 1656.

– liczba udzielonych świadczeń – 2729.

Dane z 2016r. (Por. Raport – monitoring strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025 za rok 2016).

a. W zakresie działań – praca socjalna z osobami pozostającymi bez zatrudnienia, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.

- praca socjalna z rodzinami – 3198, w tym wyłącznie praca socjalna – 248.

- wsparcie osób w oparciu o kontrakt socjalny – 172.

b. Wsparcie i pomoc w zakresie doradztwa zawodowego.

- indywidualne spotkania ze specjalistą reintegracji zawodowej 41 osób.

- szkolenia i warsztaty – 54 osób.

c. Zintegrowanie i zintensyfikowanie działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych.

- prace społecznie użyteczne – 35 osoby.

d. Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób bezrobotnych i ich rodzin.

- liczba gospodarstw objętych świadczeniem z pomocy społecznej z powodu bezrobocia – 1984.

W okresie od 2016 roku zrealizowano zadania na poziomie:

1. Liczba opracowywanych i realizowanych programów na rzecz osób bezrobotnych – 16.
2. Liczba zawieranych kontraktów socjalnych – 192.
3. Liczba gospodarstw domowych objętych świadczeniami z pomocy społecznej z powodu bezrobocia – 2173.
4. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem przez podmioty aktywizujące bezrobotnych na terenie miasta np. doradztwo zawodowe, zatrudnienie subsydiowane – 5585.
5. Liczba bezrobotnych skierowanych do prac społecznie – użytecznych – 41.

e. W toku realizowanych zadań Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera osoby wykluczone.

1. Liczba osób bezdomnych, które w wyniku działań uzyskały wsparcie w formie schronienia, pomocy socjalnej, poradnictwa, objętych kontraktem socjalnym i indywidualnym planem wychodzenia z bezdomności – 159.
2. Częstotliwość patroli monitorujących osoby bezdomne – 188.
3. Liczba osób zagrożonych bezdomnością biorących udział w realizowanych programach i projektach – 31.
4. Liczba osób bezdomnych, która podjęła leczenie uzależnień i ukończyła leczenie – 58.

f. Kompleksowe wsparcie wobec osób i rodzin, w których występują problemy uzależnień.

1. Liczba osób, które podjęły leczenie w placówkach leczenia uzależnień – 2618 (w tym 2133 osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, 485 osoby współuzależnione).
2. Liczba programów, projektów realizowanych w obszarze rehabilitacji, reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych – 3.
3. Liczba osób uzależnionych uczestniczących w programach, projektach – 24.
4. **Ilość i rodzaj wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień (psycholog, pedagog, prawnik, terapeuta, doradztwo zawodowe, itp.):**
  - liczba osób objętych pomocą – 920.
  - liczba udzielonych świadczeń – 2493.

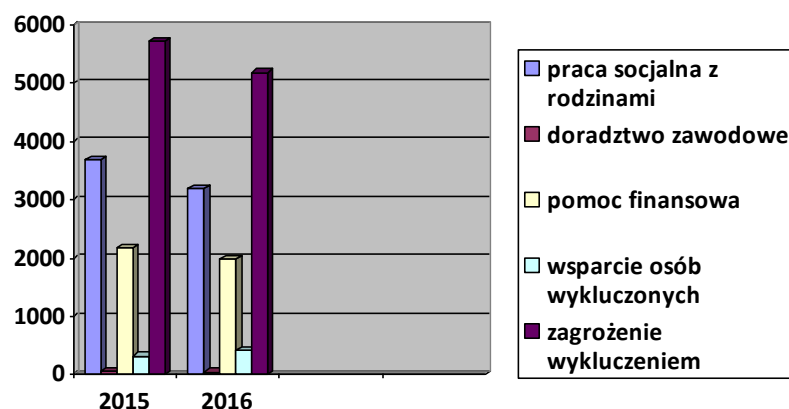
Z danych bezpośrednich wynika, iż w 2015 i 2016 roku powody, dla których osoby korzystały z pomocy MOPR uwarunkowane były:

- a. Bezrobociem,
- b. Uzależnieniami,
- c. Wykluczeniem społecznym.
- d. Zagrożeniem wykluczeniem społecznym.

Należy również podkreślić, iż w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych 5605 rodzin miało zapewniony dochód w formie świadczeń rodzinnych, tj. zasiłków rodzinnych i dodatków, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (budżet państwa) oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wypłacanej osobom zameldowanym i zamieszkałym na terenie Konina.

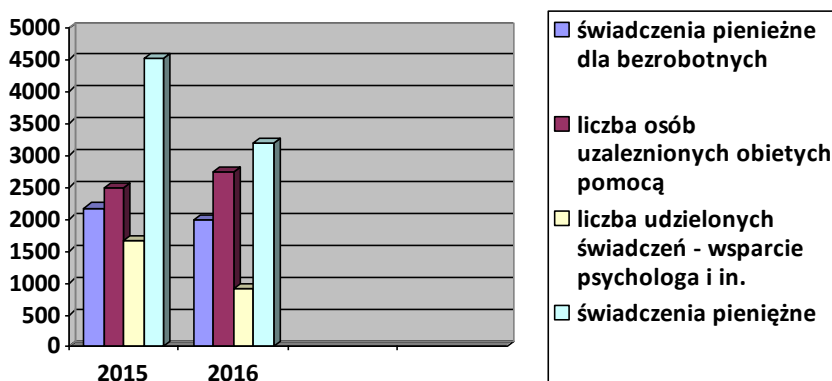
Korzystanie z pomocy społecznej w ujęciu globalnym przedstawiało się następująco:

Wykres 11. Korzystanie z pomocy społecznej (opracowanie własne na podstawie Raportu MOPR – 2015/2016)

Analiza powodów, dla których na przestrzeni ostatnich dwóch lat była udzielana pomoc osobom potrzebującym w mieście wskazuje, że najczęściej kwalifikują się to tej pomocy osoby mające problemy finansowe, zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez bezrobocie, nadużywania alkoholu i/ lub innych substancji chemicznych, osoby współuzależnione oraz bezdomne. Strukturę udzielonej pomocy prezentuje wykres 12.

Wykres 12. Formy pomocy z MOPR w latach 2015-2016 (opracowanie własne na podstawie Raportu MOPR – 2015/2016)

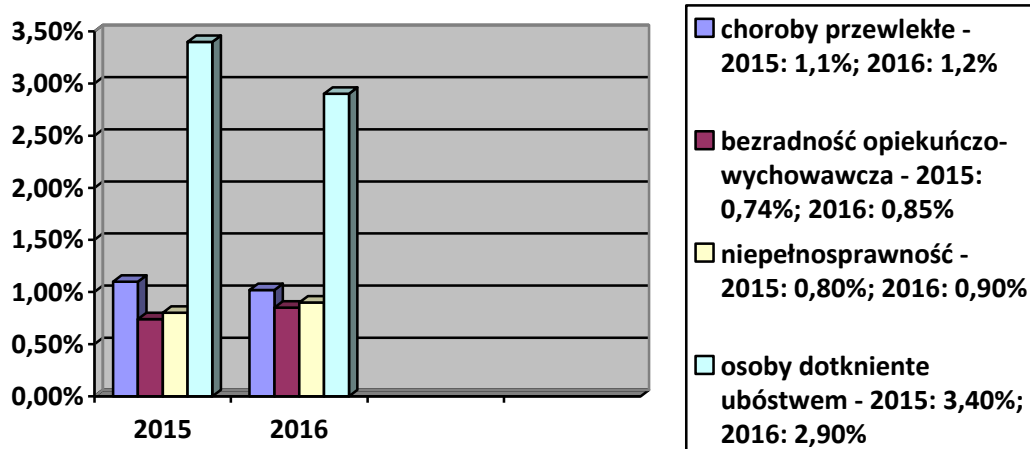
Natomiast powody, dla których udziela się różnego rodzaju świadczeń prezentuje analiza działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zawartej w opisie problemów w obszarze pomocy społecznej. Niemniej jednak warto w tym miejscu wskazać, iż w strukturze związanej w przyznawaniu pomocy społecznej dominuje ubóstwo, następnie bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz uzależnienia.

Niewątpliwie bezrobocie w mieście Konin jest poważnym problemem stającym się źródłem wykluczenia społecznego. Niewątpliwie rządowy program 500+ wpłynął na zmniejszenie ubóstwa nie tylko w mieście Konin, ale i w całym kraju. GUS wskazuje, iż w przypadku tego programu ubóstwo polskich rodzin w ujęciu ogólnopolskim wynosiło w 2016r. 4,9 %, a rok wcześniej, tj. 2015 klasowało się na poziomie 6,5 %. W samym Koninie ubóstwo wynosiło w roku 2015 aż 3,4%, natomiast w 2016 roku spadło do 2,9% (Por. Polska w liczbach).

Kolejnym niewymienionym w analizie wstępnej źródłem udzielania pomocy osobom potrzebującym są;

- a. Przewlekłe choroby,
- b. Bezradność opiekuńczo-wychowawcza,
- c. Niepełnosprawność,
- d. Osoby dotknięte ubóstwem.

Wykres 13 Formy pomocy inne niż wymienione we wstępie problemów społecznych (opracowanie własne na podstawie Raportu MOPR – 2015/2016)

Wiedza wynikająca z diagnozy społecznej realizowanej w ramach polityki społecznej pozwala w sposób obiektywny podejść do zagadnień pomocowych, co w sytuacji pracowników MOPR jest istotnym elementem pracy socjalnej. Jednocześnie warto podkreślić, iż pracownicy MOPR oraz członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stale podnoszą swe kwalifikacje, co skutkuje lepszym oddziaływaniem socjalnym i pomocowym.

Problemy związane z bezpieczeństwem lokalnym

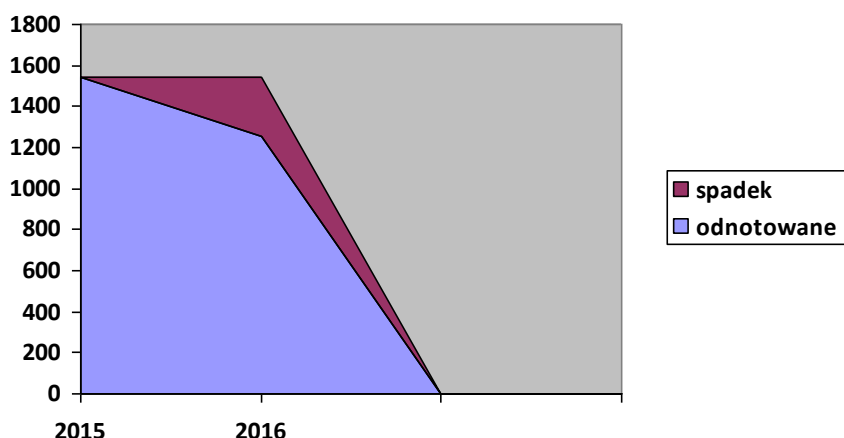
Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego

Dominującą kategorią zarejestrowanych czynów karalnych są przestępstwa pod wpływem alkoholu. Niemniej ogólna liczba przestępstw wynosi 1909, co w odniesieniu do liczby ogólnej działalności komendy policji wszystkich przestępstw stwierdzonych 2955 stanowi 64,6% w samym mieście Konin. W 2015 roku udział ten stanowił 59,0%. Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że największe zagrożenie przestępczością utrzymuje się nadal na terenie miasta Konina (Por. Dane policyjne miasta Konin).

Przestępczość kryminalna na terenie miasta Konin

Na terenie miasta Konina w 2016 roku odnotowano 1258 przestępstw, co w stosunku do 1541 zaistniałych w 2015 roku daje dynamikę 81,6% tj. o 283 przestępstw mniej w tej kategorii. Przestępstwa kryminalne, które stwierdzono na terenie miasta Konina stanowią 65,9% wszystkich tego rodzaju przestępstw (64,9% z ogółu zdarzeń w 2015 roku zaistniałych na terenie miasta). Wykrywalność w tej kategorii przestępstw dla miasta Konina wynosi 75,8%. (w 2015 r. 63,5%). (Por. Dane policyjne miasta Konin).

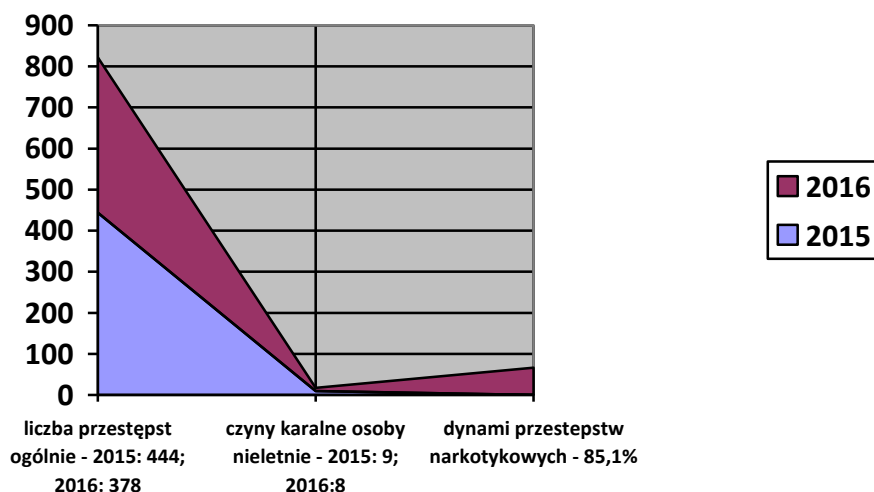
Wykres 14. Dynamika przestępczości kryminalnej na terenie miasta Konin (opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Komendy Miejskiej Policji)

Przestępczość narkotykowa

Na terenie miasta Konina stwierdzono 378 przestępstw narkotykowych (w 2015 r. 444) uzyskując wykrywalność na poziomie 99,2%, w tym 8 czynów karalnych dokonanych przez osoby nieletnie (w 2015 roku - 9, mniej o 1). Dynamika przestępstw stwierdzonych na terenie miasta w tej kategorii wynosi 85,1%.

Wykres 15 Dynamika przestępczości narkotykowej na terenie miasta Konin (opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Komendy Miejskiej Policji)

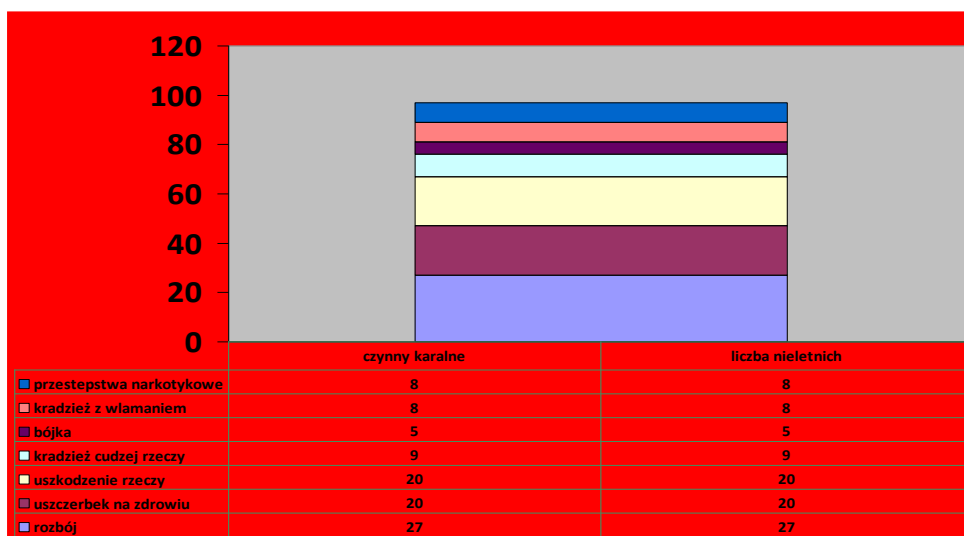
Przestępczość nieletnich

W 2016 roku 37 nieletnich w mieście Koninie dopuściło się popełnienia 100 czynów karalnych. W analogicznym okresie roku 2015 - 50 nieletnich popełniło 126 czynów.

Jak wynika z danych zmniejszeniu w porównaniu do 2015 roku uległa zarówno ilość czynów jakich dopuścili się nieletni o 26, oraz ilość sprawców o 23 (Por. Dane policyjne miasta Konin).

Najczęściej popełniane czyny karalne, jakich dopuścili się nieletni w Koninie przedstawia wykres 16.

Wykres 16 Przestępczość nieletnich (opracowane na podstawie danych policyjnych Konin).

Wykroczenia monitorowane przez straż miejską

Z uwagi na nasilenie przestępstw i innych patologicznych zjawisk władze miasta podjęły decyzję o konieczności monitorowania wizyjnego miasta. W 2016 roku w skład systemu telewizji dozorowanej wchodziły 43 kamery, w tym 18 kamer z głowicami obrotowymi i 25 kamer stacjonarnych.

Obecnie monitoring spełnia przede wszystkim funkcję prewencyjną albowiem szybka reakcja służb mundurowych (Policji, Straży Miejskiej) na występujące zagrożenia pozwala zapobiegać przede wszystkim przestępczości przeciwko życiu i zdrowiu.

Z ewidencji wyników działań Straży Miejskiej w Koninie wynika, iż strażnicy realizowali swoje zadania prewencyjne w zakresie:

- wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – 407.
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – 245.
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 3469.
- wykroczenia przeciwko osobie – 2.

- wykroczenia przeciwko zdrowiu – 57.
- wykroczenia przeciwko mieniu – 182.
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej – 216.
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego – 975.

Przestępstwa w zakresie przemocy w rodzinie

Z danych statystycznych zawartych na portalu Polska w Liczbach wynika, iż liczba rodzin, u których uruchomiono procedurę Niebieskiej Karty wynosi w roku 2015 – 285, zaś w 2016 już tylko 215. Według statystyk policyjnych liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” w ujęciu globalnym, ale tylko policyjnym wynosi 73 531 – osoby podejrzane o przemoc. Ogólna liczba ofiar przemocy w Polsce to 91 789, z czego 0,22% w samym Koninie (według danych deklaracyjnych).

W 2016 roku w Koninie do Przewodniczącego Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 123 formularzy „Niebieska Karta”.

W wielu rodzinach procedura „Niebieskie Karty” była uruchamiana wielokrotnie, i tak na przestrzeni roku 2016:

- w 4 rodzinach zamknięto i ponownie uruchomiono Niebieskie Karty,
- w 9 rodzinach założono 2 Niebieskie Karty,
- w 1 rodzinie założono 3 Niebieskie Karty.
- w 1 rodzinie założono 4 Niebieskie Karty.

Tabela 2. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty

	2015	2016
Liczba rodzin objętych NK	285	215
	w tym:	
Kontynuacja NK	175	121

Zamknięto NK	164	120
---------------------	------------	------------

NK w poszczególnych obrębach miasta Konin (Por. MOPR Konin sprawozdanie MZI).

Nazwa obrębu 2015/2016

1. Obręb Chorzeń 5/ 3
2. Obręb Czarków 75/ 67
3. Obręb Glinka 70 /49
4. Obręb Gosławice 11/ 8
5. Obręb Grójec 1/0
6. Obręb Laskówiec 3/4
7. Obręb Łęzyn 6/5
8. Obręb Maliniec 3/1
9. Obręb Mieczysławów 2/0
10. Obręb Międzylesie 2/3
11. Obręb Morzysław 4/2
12. Obręb Niesłusz 3/1
13. Obręb Nowy Dwór 14 /11
14. Obręb Osada 2/1
15. Obręb Pawłówek 13/11
16. Obręb Pątnów 5/3
17. Obręb Przydziałki 28/23
18. Obręb Starówka 27/16
19. Obręb Wilków 11/7

ŁĄCZNIE ILOŚĆ NIEBIESKICH KART 285 /215

Efekty działań grup roboczych w 2016 roku (dotyczą również rodzin, w których Niebieskie Karty były uruchomione w latach 2011-2016):

Z danych zawartych w sprawozdaniu MOPR-u - Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Koninie do spraw realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na terenie Miasta Konina oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania za 2016 rok wynika, że:

1. Z zaproszenia na grupy robocze skorzystały 44 osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
2. Na wezwanie zgłosiły się 43 osoby, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.
3. Założono na posiedzeniach grup roboczych: 35 formularzy „Niebieska Karta”- C (przeznaczone dla osób dotkniętych przemocą), 35 formularzy „Niebieska Karta”- D (przeznaczone dla osób stosujących przemoc).
4. Złożono do Prokuratury Rejonowej:
  - 2 wnioski o leczenie psychiatryczne bez zgody osoby;
  - 4 wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie uzależnień;
  - zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art.207 Kodeksu Karnego (znęcanie się fizyczne lub psychiczne) w sprawie 2 osób.
5. Przekazano dokumentację z prac grup roboczych do organów właściwych na ich wniosek w celu prowadzenia dalszego postępowania przygotowawczego:
  - 15 spraw do Wydziału Śledczego Komendy Miejskiej Policji w Koninie;
  - 9 spraw do Sądu Okręgowego w Koninie.
  - 2 sprawy do Prokuratury Rejonowej w Koninie.
6. Złożono 7 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Złożono 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Koninie o wgląd w sytuację dziecka i rodziny.
8. Zmotywowano 49 osób doznających przemocy do skorzystania z pomocy psychologa/terapeuty, w tym:
  - 16 osób w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej;
  - 33 osób w innych placówkach, organizacjach na terenie miasta Konina.
9. Zmotywowano 36 osoby stosujące przemoc do skorzystania z pomocy psychologa/terapeuty, w tym:
  - 3 osoby w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej;
  - 33 osoby w innych placówkach, organizacjach na terenie miasta Konina;
10. W ramach procedury „Niebieskie Karty” 11 rodzin zostało odseparowanych od sprawcy przemocy. Rodziny te otrzymały pomoc w formie schronienia w

Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

11. W rodzinach, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” 16 dzieci zostało objętych pomocą psychologiczną w innych placówkach na terenie miasta Konina.
12. Zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w 76 rodzinach zgodnie z § 18 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” po ustaniu przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniu o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, albo rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań w 44 rodzinach.
13. W 2017 roku w 99 rodzinach będzie kontynuowana procedura „Niebieskie Karty” z lat ubiegłych.

W roku 2016 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie we współpracy z Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie zrealizowało III Edycję Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy. W programie wzięło udział **8 mężczyzn - sprawców przemocy**. Oferta dotycząca bezpłatnej pomocy sprawcom przemocy wysłana została do przedstawicieli instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy takich jak: Kierowników Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Przewodniczących Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych, Prezesów Sadu Rejonowego i Okręgowego w Koninie, Komendanta Miejskiej Policji w Koninie, Kierowników i Komendantów Posterunków i Komisariatów Policji, Kierownikowi Sekcji Interwencji Kryzysowej MOPR w Koninie, Kierowników Zespołu Kurateli Sądowej w Koninie.

Stan zasobów w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Z powyższych zestawień wynika, że zarówno problem nadużywania alkoholu, jak i przemocy w rodzinie nie jest jedynie incydentalne. Istnieją jednak ośrodki i instytucje, oferujące specjalistyczną pomoc, z której mogą korzystać osoby z

problemami związanymi z uzależnieniami i przemocą w rodzinie. Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za problematykę związaną z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jego zadań należy rozwiązywanie, planowanie oraz koordynacja wszelkich działań profilaktyczno-prewencyjnych i edukacyjno-informacyjnych.

Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Zasoby rzeczowe:

W realizacji zadań Programu Miasto Konin współpracuje z:

- organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- placówkami terapii uzależnień,
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisją Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miasta Konina,
- Komisją Edukacji, Kultury i Sportu Rady Miasta Konina,
- Komisją Praworządności Rady Miasta Konina,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
- Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji,
- placówkami oświatowymi,
- Komendą Miejską Policji,
- Strażą Miejską,
- Sądem Rejonowym,
- Prokuraturą Rejonową,
- Młodzieżowym Domem Kultury,
- Konińskim Domem Kultury,
- Kościołami,

- Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli,
- Miejską Poradnią Psychologiczno– Pedagogiczną,
- lokalnymi mediami.

Zasoby ludzkie:

Realizując zadania Programu Miasto Konin korzysta z wiedzy i zawodowego doświadczenia osób zajmujących się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy, zwłaszcza:

- pedagogów, psychologów i psychoprofilaktyków zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych i w placówkach wsparcia dziennego,
- specjalistów różnych dyscyplin zatrudnionych w placówkach poradnictwa rodzinnego i przeciwdziałania przemocy,
- terapeutów uzależnień,
- członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników pomocy społecznej,
- członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy,
- funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- księży,
- niepijących alkoholików, członków wspólnoty AA i stowarzyszenia abstynenckiego,
- dziennikarzy,
- pracowników organizacji pozarządowych,
- uczestnictwo w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

W Mieście Konin organizowane są różne działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w formie programów profilaktycznych, warsztatów, czy wykładów

i spektakli. Działania te są wynikiem zarządzenia Prezydenta Miasta Konina z dnia 29.06.2005 r. Koordynacją działań profilaktycznych zajmuje się Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie.

Podstawowymi założeniami w/w działań są:

1. Promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających, stylu życia.
2. Zmniejszenie rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania środków uzależniających, zwłaszcza przez dzieci i młodzież.
4. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami.

Istotną kwestią wspomnianych założeń jest ich realizacja poprzez cele szczegółowe, które są następujące:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
4. Egzekwowanie i przestrzeganie przepisów ustawy o rynku alkoholowym.
5. Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Wspomniane cele realizowane są zgodnie z założeniami programu. Wyrazem tego jest fakt, iż miasto Konin posiada dobrze rozwiniętą sieć placówek wsparcia dziennego dla dzieci. W 2016 r. prowadzenie 23 placówek wsparcia dziennego powierzono 7 organizacjom pozarządowym. W Koninie, funkcjonuje: 10 świetlic

środowiskowych z dożywianiem, 7 środowiskowych ognisk wychowawczych, 6 świetlic socjoterapeutycznych, prowadzących działalność profilaktyczno – wychowawczą.

Z oferty placówek wsparcia dziennego korzystało 690 dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia, przemocy oraz innymi dysfunkcjami.

Warto podkreślić, iż dzięki rozmieszczeniu tych placówek na terenie całego miasta, każde dziecko potrzebujące wsparcia może bez większych problemów do nich dotrzeć. Placówki te prowadzą na zlecenie Miasta Konina organizacje pozarządowe: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (7 środowiskowych ognisk wychowawczych i 2 świetlice środowiskowe), Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich (6 świetlic socjoterapeutycznych i 1 świetlica środowiskowa), Polski Czerwony Krzyż (2 świetlice środowiskowe), Polskie Towarzystwo Walki z Kłectwem (1 świetlica środowiskowa), Stowarzyszenie Teraz Młodzież (1 świetlica środowiskowa), Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi Aktywni”(2 świetlice środowiskowe), Stowarzyszenie Abstynentów Szansa (1 świetlica środowiskowa).

Należy również wskazać, iż Urząd Miasta oraz podległe mu jednostki organizują szereg działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Poniżej zestawienie działań Urzędu Miasta za 2014 r., 2015r., 2016r.

Działania profilaktyczne realizowana przez Urząd Miasta 2014r.:

Urząd Miejski, Koniński Dom Kultury, Parafia św. Wojciecha w Koninie	Współorganizacja konferencji dla osób uzależnionych i borykających się z problemami uzależnień w ramach projektu „Trzeźwienie przez kulturę”	styczeń - grudzień
Urząd Miejski	Dofinansowanie uczestnictwa 50 osób z ruchów samopomocowych w Jasnogórskich Spotkaniach Trzeźwościowych	czerwiec
Urząd Miejski	Współorganizacja festynów i imprez integracyjnych oraz imprezy podsumowującej projekt „Szkoła bez przemocy”	czerwiec - listopad
Urząd Miejski	Dofinansowanie i sfinansowanie wyjazdowych form wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – kolonie, wycieczki	lipiec – sierpień

Urząd Miejski	Dofinansowanie organizacji spływu kajakowego dla członków i rodzin Stowarzyszenia Abstynentów „Szansa” (impreza integracyjna)	sierpień
Urząd Miejski	Dofinansowanie audycji radiowej „Drugi oddech” dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	luty - grudzień
Urząd Miejski	Dofinansowanie organizacji wieczery wigilijnych dla dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	grudzień
Urząd Miejski	Sfinansowanie teatryku poprzedzającego choinkę noworoczną dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	styczeń
Urząd Miejski	Zakup książek z zakresu profilaktyki uzależnień dla Miejskiej Biblioteki Publicznej	listopad
Urząd Miejski	Druk kalendarza dla Komendy Miejskiej Policji o tematyce profilaktycznej	grudzień
Urząd Miejski	Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych	sierpień
Urząd Miejski	Zakup pakietu materiałów do akcji „Przeciw pijanym kierowcom”	lipiec

Działania profilaktyczne realizowana przez Urząd Miasta 2015r.:

Urząd Miejski, Koniński Dom Kultury, Parafia św. Wojciecha w Koninie	Współorganizacja konferencji dla osób uzależnionych i borykających się z problemami uzależnień w ramach projektu „Trzeźwienie przez kulturę”	styczeń - grudzień
Urząd Miejski	Dofinansowanie uczestnictwa 50 osób z ruchów samopomocowych w Jasnogórskich Spotkaniach Trzeźwościowych	czerwiec
Urząd Miejski	Współorganizacja festynów i imprez integracyjnych oraz imprezy podsumowującej projekt „Szkoła bez przemocy”	czerwiec - listopad
Urząd Miejski	Dofinansowanie i sfinansowanie wyjazdowych form wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – kolonie, wycieczki	lipiec – sierpień
Urząd Miejski	Dofinansowanie organizacji spływu kajakowego dla członków i rodzin Stowarzyszenia Abstynentów „Szansa” (impreza integracyjna)	sierpień

Urząd Miejski	Dofinansowanie udziału rodziny ze Stowarzyszenia Abstynentów „Szansa” w zlocie rodzin abstynenckich TATRY 2015	kwiecień - maj
Urząd Miejski	Dofinansowanie organizacji wieczery wigilijnych dla dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	grudzień
Urząd Miejski	Dofinansowanie funkcjonowania Konińskiej Grupy PaT	czerwiec - grudzień

Działania profilaktyczne realizowana przez Urząd Miasta 2016r.:

Urząd Miejski, Koniński Dom Kultury, Parafia św. Wojciecha w Koninie	Współorganizacja konferencji dla osób uzależnionych i borykających się z problemami uzależnień w ramach projektu „Trzeźwienie przez kulturę”	styczeń - grudzień
Urząd Miejski Koniński Dom Kultury	Współorganizacja imprezy dla młodzieży „Rock z Mikołajem”	grudzień
Urząd Miejski	Dofinansowanie uczestnictwa 50 osób z ruchów samopomocowych w Jasnogórskich Spotkaniach Trzeźwościowych	czerwiec
Urząd Miejski	Współorganizacja festynów i imprez integracyjnych oraz imprezy podsumowującej projekt „Szkoła bez przemocy”	czerwiec - listopad
Urząd Miejski	Dofinansowanie wyjazdowych form wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – kolonie, wycieczki	lipiec – sierpień
Urząd Miejski	Dofinansowanie organizacji spływu kajakowego dla członków i rodzin Stowarzyszenia Abstynentów „Szansa” (impreza integracyjna)	sierpień
Urząd Miejski	Dofinansowanie organizacji wieczery wigilijnych dla dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	grudzień
Urząd Miejski	Organizacja szkolenia dla przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych pod nazwą „Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”	styczeń
Urząd Miejski	Dofinansowanie udziału konińskiej Grupy PaT w seminarium dotyczącym promocji zdrowia i ochrony środowiska oraz udział w spotkaniu w komendzie Wojewódzkiej w Poznaniu	styczeń
Urząd Miejski Komenda Miejska Policji	Organizacja Konferencji pod nazwą „Przemoc w rodzinie” oraz druk materiałów prewencyjnych	październik

Zadania związane z profilaktyką dzieci i młodzieży realizują również stowarzyszenie i fundacje działające na terenie miasta Konin. Na uwagę zasługuje fakt, iż częstą praktyką jest zalecanie stowarzyszeniom i fundacjom realizację konkretnych działań profilaktycznych. Poniżej w tabeli dane związane z działalnością profilaktyczną.

Realizator	Zadanie	Miejsce realizacji
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Socjoterapeutyczna nr 4 ul. Turkusowa 1A
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Socjoterapeutyczna nr 6 ul. Wyszyńskiego 24
Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi – Aktywni”	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Szkoła Podstawowa nr 9 w Koninie ul. Fikusowa 8
Stowarzyszenie Teraz Młodzież	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Środowiskowa przy ul. Kanałowej 1
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Szkoła Podstawowa nr 6 w Koninie ul. Kolejowa 2
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Zespół Szkół nr 1 ul. L. Staffa 5
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Środowiskowa Wilków
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem	Organizacja półkolonii zimowych z programem profilaktycznym z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Środowiskowa „Pątnów” ul. Szeroka 8
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Socjoterapeutyczna nr 4 w Koninie ul. Turkusowa 1A
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym,	Świetlica Socjoterapeutyczna nr 6 w Koninie

	z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	ul. Wyszyńskiego 24
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Środowiskowa ul. Kamienna 57 A
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 7 ul. L. Staffa 5
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Szkoła Podstawowa nr 6 w Koninie, ul. Kolejowa 2
Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi Aktywni”	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Szkoła Podstawowa nr 11 w Koninie, ul. Łężyńska 9
Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi Aktywni”	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Szkoła Podstawowa nr 4 w Koninie ul. Błaszaka 4
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem	Organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym, z dożywaniem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Świetlica Środowiskowa „Pątnów”, ul. Szeroka 8
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Konin	Organizacja kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	Stacja Harcerska w Pobierowie
Bank Żywności w Koninie	Realizacja programu pomocy żywnościowej dla rodzin dysfunkcyjnych	ul. Przemysłowa 124 D
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	Olimpiada wiedzy na temat uzależnień	Siedziba Towarzystwa Inicjatyw Obywatelskich ul. PCK 13
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	Realizacja programu „Prowadzenie zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie”.	Centrum Interwencji Kryzysowej przy ul. PCK 13 w Koninie
Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Razem:”	Realizacja programu „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”	Szkoły podstawowe na terenie miasta
Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi Aktywni”	Prowadzenie młodzieżowej grupy liderów PaT	Szkoła Podstawowa nr 9

Oczywiście nie są to wszystkie działania profilaktyczne realizowane na terenie miasta Konin. Pominęliśmy tutaj choćby wydarzenia profilaktyczne realizowane w szkołach w ramach wewnętrznych programów profilaktyczno-wychowawczych. Obszerność materiału nie pozwoliła nam umieścić w tym miejscu wspomnianych informacji.

Rozdział II

Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

Grupa badawcza

W badaniu wzięło udział 500 osób (264 kobiet i 236 mężczyzn). Większość badanych mieszkańców legitymowało się wykształceniem średnim oraz wyższym (76,3%), 23,7% wykształceniem zawodowym i podstawowym.

W podziale na płeć 50,9% kobiet posiadało wykształcenie wyższe oraz średnie (24,6%). 15,8% badanych kobiet miało wykształcenie zawodowe, a 5,3% wykształcenie podstawowe. Natomiast wśród mężczyzn przeważało wykształcenie średnie zawodowe (43,2%) oraz wyższe (34,1%). 15,9% badanych mężczyzn miało wykształcenie zawodowe, a 2,3% wykształcenie podstawowe.

Cel badania

Badanie przeprowadzono wśród mieszkańców miasta Konin. Zasadniczym celem badania było zdiagnozowanie zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności:

- bezrobocie;
- spożywanie alkoholu;
- uzależnienie od alkoholu;
- dostępność środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy;
- przemoc w rodzinie, w tym cyberprzemoc, zachowania agresywne;
- hazard.

Realizując nasze założenia badawcze wybrano metodę sondażu diagnostycznego. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, iż metoda w ogólnym znaczeniu to procedura, która pomaga nam osiągnąć założony cel. Celem zaś postępowania badawczego jest rozwiązanie założonych problemów badawczych. Na podstawie tego można stwierdzić, że metoda badań jest sposobem celowego działania polegającego na rozstrzygnięciu badanych problemów. Ponadto metoda musi spełniać określone warunki, które zakładają przyjęcie techniki i narzędzia badawczego. W naszym przypadku techniką był sondaż, zaś narzędziem ankieta. Pytania w niej zawarte podzieliśmy na cztery segmenty:

- a. konstatowanie problemów społecznych,
- b. bezrobocie,
- c. uzależnienia (w szerokim tego słowa znaczeniu),
- d. przemoc.

Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców

W pierwszym pytaniu poprosiliśmy respondentów o wskazanie ważności problemów społecznych w środowisku lokalnym. Badani, po analizie materiału wskazują, iż podstawowym, a zarazem palącym problemem mieszkańców miasta Konin jest bezrobocie, które pociąga za sobą szereg konsekwencji o charakterze psychologicznym oraz społecznym. Aż 42,5% badanych mieszkańców uważa, że brak pracy stanowi bardzo poważny problem, a 38,4% stwierdziła, iż jest to poważny problem. Warto zauważyć, iż bezrobocie jest przyczyną migracji mieszkańców. Wyludnianie, na co zwracają uwagę demografowie GUS-u, prowadzi do określonych konsekwencji, nie tylko psychologiczno-społecznych, ale i ekonomicznych. **Władze miasta winny zwrócić uwagę na ten problem społeczny, albowiem:**

- a. Zmniejszenie się liczby ludności w niektórych jej segmentach oznacza, iż część przedsiębiorców będzie napotykać na poważne problemy ze sprzedażą swoich produktów.

- b. Zmniejszanie się liczby osób młodych prowadzi do rewolucji w zakresie usług edukacyjnych.
- c. Na obszarach, które charakteryzować się będą szybkim wyludnianiem, nadal trzeba będzie utrzymać dotychczasową infrastrukturę m.in. drogi, sieci wodociągowo-kanalizacyjne, szkoły, biblioteki.
- d. Depopulacja, która oznaczać będzie przede wszystkim zmniejszanie się liczby młodych osób, prowadzi także do zmniejszenia wpływów podatkowych dla samorządów.

Na drugim miejscu, mieszkańcy wskazują zubożenie społeczeństwa. 32,1% uznało, iż zubożenie społeczeństwa miasta Konin jest bardzo poważnym problemem, a 33,9% określiło go jako poważny problem (pomimo programu rządowego 500+). **Tutaj podobnie, jak w przypadku bezrobocia władze miasta winny podjąć zdecydowane kroki w zakresie przeciwdziałaniu zubożenia społeczeństwa, gdyż:**

- a. Zubożenie stanowi kwestię społeczną – gdy przybiera postać problemu nie tylko jednostki, lecz grup społecznych, gdy staje się atrybutem życia całych zbiorowości społecznych, a zarazem wywiera destrukcyjny wpływ na klimat stosunków międzyludzkich i ogólne funkcjonowanie społeczeństwa.
- b. Natura zubożenia wynika ze splotu indywidualnych sytuacji życiowych, z których zasadnicze znaczenie mają: brak pracy, występowanie alkoholizmu w rodzinie, przeludnienie mieszkań lub wynajmowanie ich na rynku, podeszły wiek, pozostawanie w kręgu subkultury ludzi ubogich. Natomiast wyznacznikiem zubożenia jest: niedożywienie, dezorganizacja życia rodziny, zaniedbanie dzieci, zaniedbania dotyczące warunków mieszkaniowych, zaniedbanie zdrowia, alkoholizm – jako przyczyna i skutek.

Na trzecim miejscu według respondentów znajduje się alkoholizm. 28,5% uznało, iż jest to bardzo poważny problem, a 43,2% wskazało, iż alkoholizm jest poważnym problemem.

Uzależnienie od alkoholu jest nabytą chorobą. Jeżeli uzależnienie nie jest silne bądź jest to dopiero jego początkowe stadium, nie pociąga ono zazwyczaj za sobą poważnych konsekwencji. Doświadczenie społeczne oraz praktyka kliniczna dowodzą jednak, że każde nieleczone uzależnienie może się nasilać i stać się w konsekwencji niebezpieczne w krótkim lub długim okresie czasu. Skutki uzależnienia mogą przybierać charakter osobisty: psychiczny, zdrowotny, charakterologiczny, bądź społeczny (naruszenie spokoju, odrzucenie, działania przestępcze).

Na kolejnych miejscach znalazły się:

- a. Przemoc w rodzinie – poważny problem 24,7% odpowiedzi, poważny: 28,5%.
- b. Zanieczyszczenie środowiska – poważny problem 18,7% odpowiedzi, poważny: 33%.
- c. Kryzys rodziny – poważny problem 10,9% odpowiedzi, poważny: 19,6%.

Nieco mniej poważnymi problemami społecznymi są w ocenie respondentów problemy mieszkaniowe (7,7%), narkomania (8,8%), wzrost przestępczości (3,4%), hazard (2,4%).

Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców Konina.

Tab. 3. Ocena ważności problemów społecznych w mieście Konin

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	42,5%	38,4%	20,1%	-	-
Zubożenie społeczeństwa	32,1%	33,9%	20,5%	13,5%	-
Zanieczyszczenie środowiska	18,7%	33%	29,7%	18,7%	-
Przemoc w rodzinie	24,7%	28,5%	16%	13,1%	2,9%

Alkoholizm	28,5%	43,2%	40,1%	3%	-
Kryzys rodzinny	10,9%	19,6%	53,3%	15,2%	1,1%
Problemy mieszkaniowe	7,7%	21,7%	51%	17,1%	2,5%
Narkomania	8,8%	18,1%	38%	27,2%	8%
Wzrost przestępczości	3,4%	10,7%	30%	44,1%	11,7%
Hazard	2,4%	2,4%	6,1%	41,7%	47,3%

Bezrobocie oraz wykluczenie społeczne

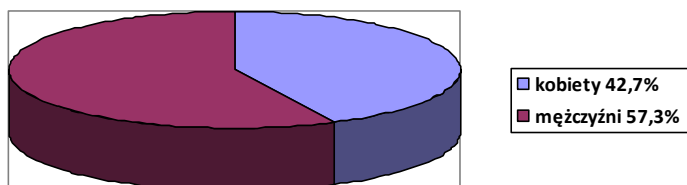
Bezrobocie jako zjawisko społeczne zrodziło się po transformacji społeczno-ekonomiczno-politycznej. Należy zauważyć, iż jest ono trudne do realnego zmierzenia. O ile z danych statystycznych GUS-u oraz PUP możemy wskazać określony procent osób pozostających bez pracy na terenie miasta Konin, o tyle trudno zdiagnozować tak zwane bezrobocie ukryte nierejestrowane.

Bezrobocie przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk społecznych jak alkoholizm, konflikty rodzinne, ubóstwo, czy przemoc. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowych, powoduje wykluczenie społeczne i degradację na poziomie emocjonalno-somatycznym.

Dorosłym mieszkańcom miasta Konin ankieterzy zadali pytanie: czy był/bała Pani/Pan kiedykolwiek bezrobotnym? Twierdząco odpowiedziało 42,7% badanych. W podziale na płeć bezrobocia doświadczyło 30,5% kobiet oraz 59,1% mężczyzn.

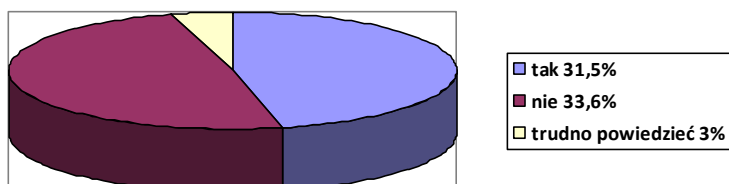
Warto zwrócić uwagę, iż odsetek badanych mieszkańców miasta Konin, którzy znaleźli się w sytuacji braku pracy jest zbliżony do wyników badań ogólnopolskich, pomimo że stopa bezrobocia w mieście Konin wynosi 12,9% (Dane UP w Koninie 2017r.).

Czy był/była Pani kiedykolwiek bezrobotna/y

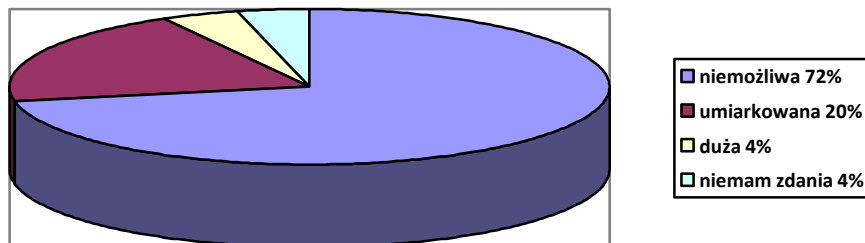
Kolejne pytanie zadane dorosłym mieszkańcom miasta Konin odnosiło się do rodzinnych doświadczeń związanych z bezrobociem. Pytaliśmy: czy w Pana/Pani gospodarstwie domowym jest obecnie osoba bezrobotna? 31,5% deklarowało, że w ich gospodarstwie domowym znajduje się osoba bezrobotna, a 33,6% podaje, że w ich gospodarstwach domowych nie ma osób bezrobotnych.

Czy w Pana/Pani gospodarstwie domowym jest obecna osoba bezrobotna?

Innym ważnym problemem społecznym, który badaliśmy był w zamkniętym pytaniu o możliwość znalezienia pracy na terenie miasta Konin. Niestety większość ankietowanych (72%) ocenia szansę znalezienia pracy jako niemożliwą. 20% ankietowanych ocenia szansę znalezienia pracy jako umiarkowaną, a 4% badanych sądzi, że jest ona bardzo duża lub duża, trudno powiedzieć zaznaczyło 4% badanych osób.

Jaka jest Pani/Pana zdaniem szansa znalezienia pracy przez osobę bezrobotną w mieście Konin

W podziale na płeć wartości procentowe przedstawiają się następująco:

- 62,4% badanych kobiet uważa, iż znalezienie pracy w mieście Konin jest niemożliwe.
- 70,2% badanych mężczyzn uważa, że możliwość znalezienia pracy jest niewielka.
- 24,1% badanych kobiet oraz 23,3% badanych mężczyzn określa ją jako umiarkowaną,
- 5,1% badanych kobiet oraz 4,5% badanych mężczyzn jest przekonanych, że jest ona bardzo duża lub duża.
- Nie mam zdania zaznaczyło aż 8,4% kobiet i 2% mężczyzn.

Doświadczenie bezrobocia ma daleko idące następstwa w postaci braku bezpieczeństwa ekonomicznego, a co z tym idzie wiąże się niebezpieczeństwem wykluczenia społecznego. Stąd w kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wybranie określenia, które najlepiej charakteryzuje sposób zarządzania dochodem w ich środowiskach domowych. Jedynie 14,6% badanych uznaje siebie za zamożnych. 39,6% wskazuje, iż zarobki nie pozwalają na oszczędzanie. 31% badanych żyje oszczędnie. U 13% badanych brakuje środków na zaspokojenie bieżących potrzeb.

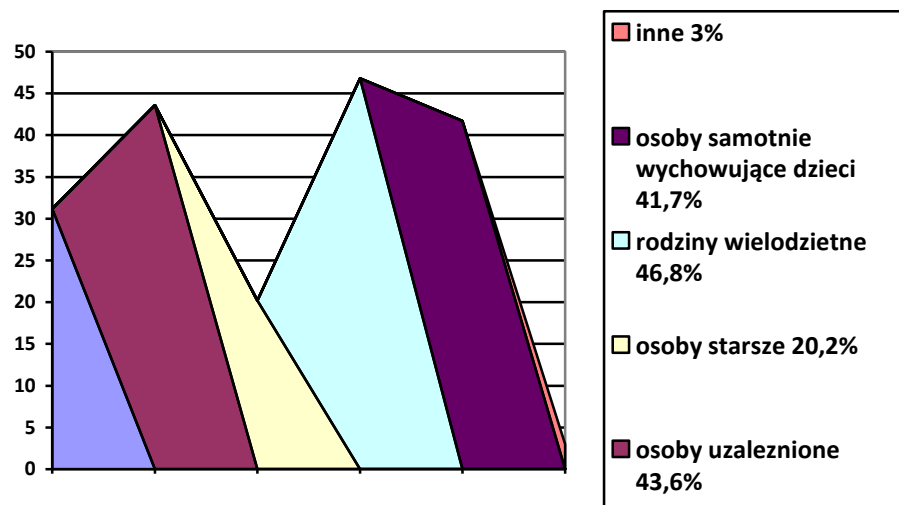
Proszę zaznaczyć określenie, które najlepiej charakteryzuje sposób zarządzania dochodem w Pana/Pani gospodarstwie domowym

Wystarcza na wszystko i pozwala na oszczędzanie	14,6%
Wystarcza na wszystko, ale nie pozwala na oszczędzanie	39,6%
Żyjemy oszczędnie i dzięki temu starcza na wszystko	31%
Pieniędzy nie wystarcza na zaspokajanie bieżących potrzeb	13%

Kolejne pytanie dotyczyło zagrożenia wykluczeniem społecznym. Warto zauważyć, iż jednostki ubogie w społeczeństwie uchodzą za osoby bezradne lub narażone na wykluczenie społeczne. Takowe spojrzenie uwarunkowane jest doświadczeniami badanych osób, które jednoznacznie wskazują, że do tak zwanej grupy szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym można zaliczyć rodziny, w których członkowie utrzymują się z niezarobkowych źródeł.

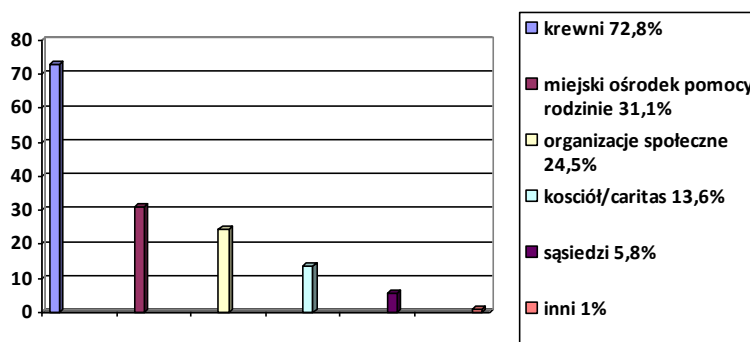
Blisko połowa badanych, bo aż 46,8% wskazuje, iż realnie zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny wielodzietne. Fakt ten zastanawia, albowiem sytuacja materialna Polskich rodziny ze względu na program 500+ poprawiła się, przyczyną tego może być stereotypowe postrzeganie rodzin wielodzietnych. Na kolejnym miejscu, według respondentów znalazły się osoby uzależnione (43,6%), a także niepełnosprawne (31,2%), samotnie wychowujące dzieci (41,7%) oraz osoby starsze (20,2%). Z rozkładem danych możemy zapoznać się poniżej.

Które osoby Pana/Pani zdaniem są najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym?

Kolejne pytanie dotyczyło osób, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Według badanych mieszkańców w/w osoby mogą najczęściej liczyć na pomoc swoich krewnych (72,8%), następnie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (31,1%). 24,5% respondentów jest przekonanych, że pomoc można uzyskać w Kościele/Caritasie. 13,6% badanych wskazuje na organizacje społeczne, a 6,8% badanych wskazuje na sąsiadów.

Do kogo mogą się Pana/Pani zdaniem zwrócić osoby w trudnej sytuacji życiowej?

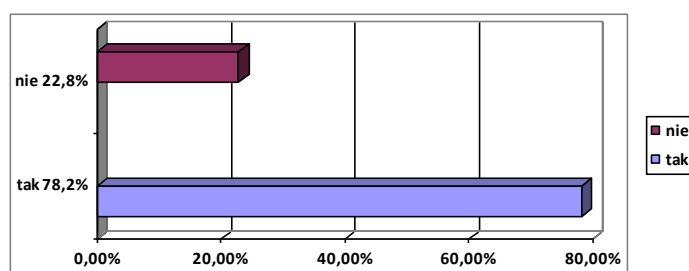

Ostatnie pytanie odnoszące się do problematyki związanej z tak zwanym wykluczeniem społecznym wskazuje, iż 58,4% badanych mieszkańców miasta Konin

posiada wiedzę na temat działań prowadzonych przez władze lokalne, których celem jest wspieranie osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W podziale na płeć 59,2% badanych kobiet wskazało, iż wie o działaniach pomocowych prowadzonych przez władze lokalne. Natomiast wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 51,8%.

Czy posiada Pan/Pani wiedzę na temat działań wspierających osoby bezrobotne i zagrożone wykluczeniem społecznym?

Podsumowując tę część badania warto zwrócić uwagę, iż mieszkańcy miasta Konin jednoznacznie wskazują, iż podstawowym problemem społecznym jest bezrobocie, które ma daleko idące konsekwencje ekonomiczne, demograficzne, psychologiczne. Nadto z w/w badań wyłaniają się niepokojące skutki, a które możemy nazwać typami:

- a. Psychospołecznym,
- b. Ekonomicznym,
- c. Politycznym (w znaczeniu miejskiej polityki).

Co istotne, wyżej wymienione typy posiadają dwa rodzaje skutków, które często w diagnozie zagrożeń społecznych są pomijane, a są to:

- a. pozytywne (które obserwujemy w przypadku bezrobocia frykcyjnego, krótkotrwałego).

b. negatywne (występujące przy długotrwałym braku pracy). **Bezwzględnie należy zaznaczyć, iż negatywne skutki bezrobocia znacznie dominują nad pozytywnymi w mieście Konin.**

Do pozytywnych rezultatów psychospołecznych bezrobocia wśród badanych mieszkańców miasta Konin można zaliczyć mobilizację do zdobywania wyższych kwalifikacji, co wzmacnia rozwój zawodowy. Dzięki temu mieszkańcy mogą skuteczniej konkurować na rynku pracy, a także staranniej wybierać zawód z uwzględnieniem sytuacji na rynku pracy.

Natomiast do negatywnych skutków bezrobocia wśród mieszkańców Konina należy zaliczyć rozgoryczenie wywołane długim czasem pozostawania bez pracy, poczucie nieprzydatności społecznej, uczucie frustracji wywołanej niemocą, która może przerodzić się w agresję bądź apatię i stany depresyjne.

Nadto długotrwałe bezrobocie prowadzi do obniżenia kondycji psychicznej bezrobotnych, co skutkuje występowaniem u tych osób załamaniem nerwowym, depresją, apatią, myślami samobójczymi.

Wyżej wymienione elementy winny posłużyć odpowiedzialnym osobom za lokalny rynek pracy za diagnozę w zakresie polityki pracy w środowisku lokalnym, gdyż brak pracy przekłada się na negatywne zachowania społeczne. Należy więc zwrócić uwagę, iż długotrwałe bycie bezrobotnym często popycha ludzi do sięgnięcia po łatwiejsze metody zarobienia pieniędzy, np. kradzieże, nielegalny handel. Z drugiej strony rodzi również patologie społeczne, m.in. akty agresji – długotrwałe pozbawiony pracy żywiciel rodziny może zacząć rozładowywać własną frustrację poprzez stosowanie przemocy domowej, czy też sięgać po alkohol.

Idąc dalej, nie sposób w diagnozie pominąć aspektu ekonomicznego. Do pozytywnych skutków należy zaliczyć, np.: zmniejszenie się bezrobocia ukrytego, co znajduje odzwierciedlenie w zwiększeniu efektywności i wydajności pracy (Por. Dane PUP-u 2017r.), czy też możliwość prowadzenia dobrej polityki kadrowej i racjonalnego kształtowania struktury zatrudnienia, przy jednoczesnym dostosowaniu systemu edukacyjnego do rynku pracy i do sytuacji ekonomicznej.

Negatywnym skutkiem bezrobocia na terenie miasta Konin jest niestety tzw. drenaż mózgów, czyli zjawisko opuszczania ojczystego kraju przez ludzi dobrze wykształconych, którzy nie są w stanie zdobyć godnego i odpowiadającego ich kwalifikacjom oraz ambicjom zatrudnienia. W wyniku migracji miasto traci potencjał naukowy i ekonomiczny, a także ponosi straty finansowe, ponieważ to mieszkańcy pracujący i płacący podatki ponoszą koszty edukacji.

Innym negatywnym skutkiem jest obniżenie materialnego poziomu życia bądź nawet pozbawienie środków materialnych do życia, niemożność osiągnięcia minimum egzystencjalnego (popadnięcie w ubóstwo) skutkuje zwiększeniem nakładów finansowych na zwalczanie zjawiska bezrobocia, m.in. na zasiłki, świadczenia socjalne, urzędy pracy, szkolenia itd.

Na zakończenie tej części analizy jakościowej nie sposób pominąć elementu związanego z polityką, a raczej podejściem osób bezrobotnych do polityki. Osoby bezrobotne narażone są na większy dyskomfort psychiczny i brak możliwości zaspokojenia minimalnych potrzeb, skłonne są one do bardziej krytycznego podejścia do władz lokalnych, wynikającego m.in. z zaburzonego poczucia bezpieczeństwa, które w ocenie społeczeństwa powinno być zapewnione przez instytucje państwowe. Rodzi to niechęć do przedstawicieli władzy czy nawet instytucji, np. MOPR, czy PUP, których głównym zadaniem jest pomoc osobom potrzebującym.

Bezrobotni, w tym i długotrwale, wyrażają swoje niezadowolenie z sytuacji społeczno-ekonomiczno-politycznej władz lokalnych poprzez skrajne podejście do zmian i polityki zatrudnienia oraz polityki pomocowej. Tym samym stają się agresywni, wulgarni oraz nieprzewidywalnymi w swych zachowaniach.

Przyczyną tego jest zbyt duże nagromadzenie frustracji, które zazwyczaj owocuje skrajnymi formami działania, takimi jak: agresja skierowana do pracowników MOPR-u, czy PUP-u, czy też urzędników miejskich niższego szczebla.

Drugą możliwością jest zupełne wycofanie się tych obywateli z życia społeczno-politycznego.

Spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne

Druga część narzędzia badawczego – ankiety została poświęcona spożywaniu alkoholu oraz związanych z nim problemami. Zjawisko alkoholizmu zgodnie z badaniami GUS-u, ale nie tylko, np.: badaniami naukowymi, badaniami rynku pracy, badaniami związanymi z realizacją polityki społecznej, edukacji, czy rodziny, jest uznawane za podstawowy problem zagrożeń społecznych.

W naszych badaniach związanych z zagrożeniem społecznym miasta Konin, interesowały nas następujące zagadnienia:

- a. Jaka jest wiedza i stosunek społeczeństwa do alkoholu.
- b. Czy w środowisku lokalnym występują zagrożenia w postaci bójek, czy też wykroczeń i przestępstw związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu.
- c. Czy alkohol zdaniem mieszkańców jest towarem szczególnym, a jeśli tak to dostęp do sprzedaży powinien być ograniczony.

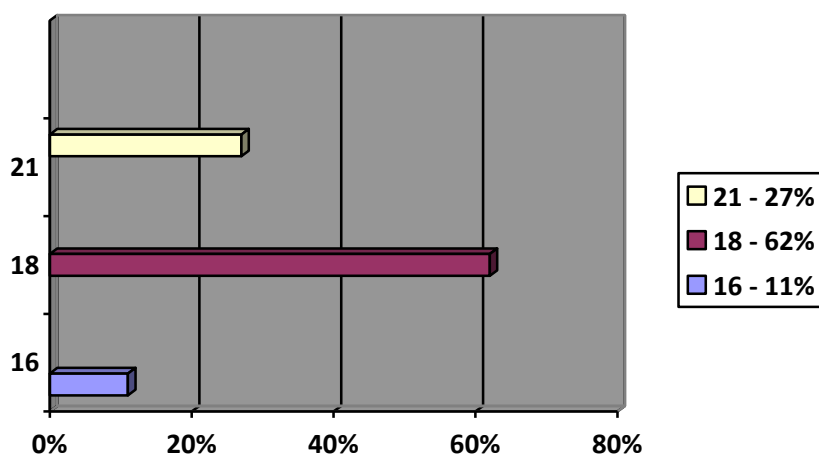
Warto podkreślić, iż wyniki pierwszego pytania dotyczącego problemów społecznych wskazują, że ponad połowa badanych mieszkańców ocenia alkoholizm jako poważny problem społeczny (24,7%) lub bardzo poważny (43,2%).

W związku z podjętą problematyką, w drugiej części pytań ankietowych zapytano respondentów o wiek, który pozwalałby na nabycie produktów alkoholowych.

Badane osoby wskazują, iż prawo do zakupu winno być ograniczone ze względu na wiek. 62% respondentów uważa, iż górna granica wieku nie powinna być niższa niż 18 lat. 27% uważa, iż próg wiekowy powinien wynosić 21 lat.

Możemy zatem zaobserwować, iż dominuje przekonanie, że zakupu alkoholu może dokonać osoba pełnoletnia, niemniej pojawiły się również głosy, iż 16 latkowie winni mieć prawo do nabycia alkoholu, tak odpowiedziało 11% respondentów. Poniżej możemy zaobserwować rozkład danych zawartych w wykresie.

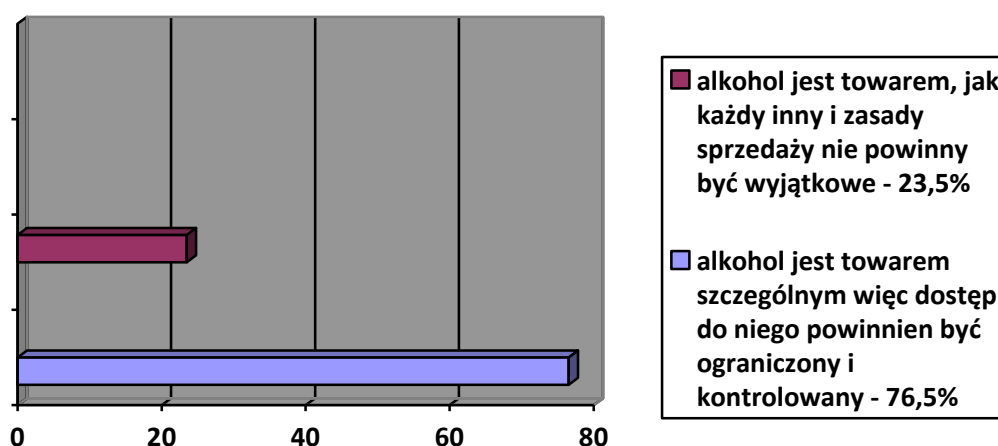
Od jakiego wieku według Pana/Pani powinno się mieć prawo zakupu alkoholu?

W kolejnym pytaniu respondenci wskazywali, iż alkohol w sprzedaży należy traktować jako towar wyjątkowy lub zwyczajny. Warto w tym miejscu zauważyć, że 76,5% wskazało, iż alkohol jest towarem szczególnym więc powinien zostać objęty wyjątkowym nadzorem i ochroną. Jedynie 23,5% badanych postulowało, iż alkohol jest towarem jak każdy inny i nie wymaga ograniczeń i kontroli.

Pod względem płci różnica jest znikoma, blisko 79,6% kobiet i 78,2% mężczyzn uważa, iż alkohol jest towarem szczególnym, zatem dostęp powinien być ograniczony.

Czy alkohol należy traktować jako towar wyjątkowy?

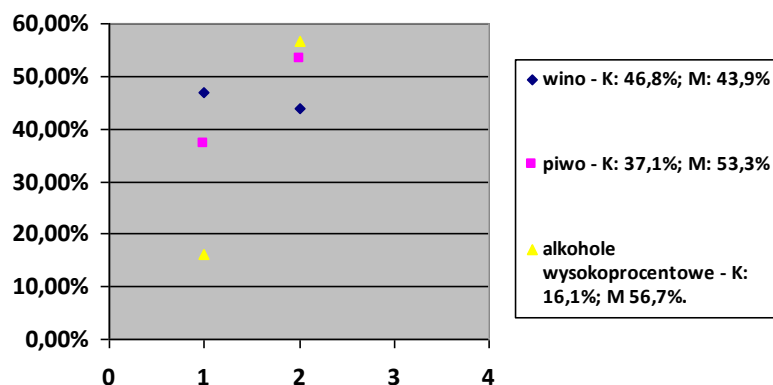
Alkohol dostępny jest na imprezach okolicznościowych, festynach, czy wydarzeniach religijnych, jak komunie, czy ślub. W badaniu zapytaliśmy respondentów

jakie trunki najczęściej spożywają. Jeśli chodzi o preferencje płci, kobiety najczęściej sięgają po wino. 46,8% respondentek wskazało, iż ten typ alkoholu jest preferowany. 37,1% respondentek spożyło piwo, przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku, zaś 16,1% respondentek deklaruje spożycie napojów wysokoprocentowych, przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku.

Mężczyźni najbardziej preferują napoje wysokoprocentowe. 56,7% badanych deklaruje picie napojów wysokoprocentowych. Wskazują, iż przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku, to jest 12 miesięcy spożywali w/w alkohol. Wśród mężczyzn mniejszym zainteresowaniem cieszy się wino (43,9%), a większym piwo (53,3%).

Poniższy wykres zawiera rozkład odpowiedzi na pytanie o rodzaj spożywania alkoholu.

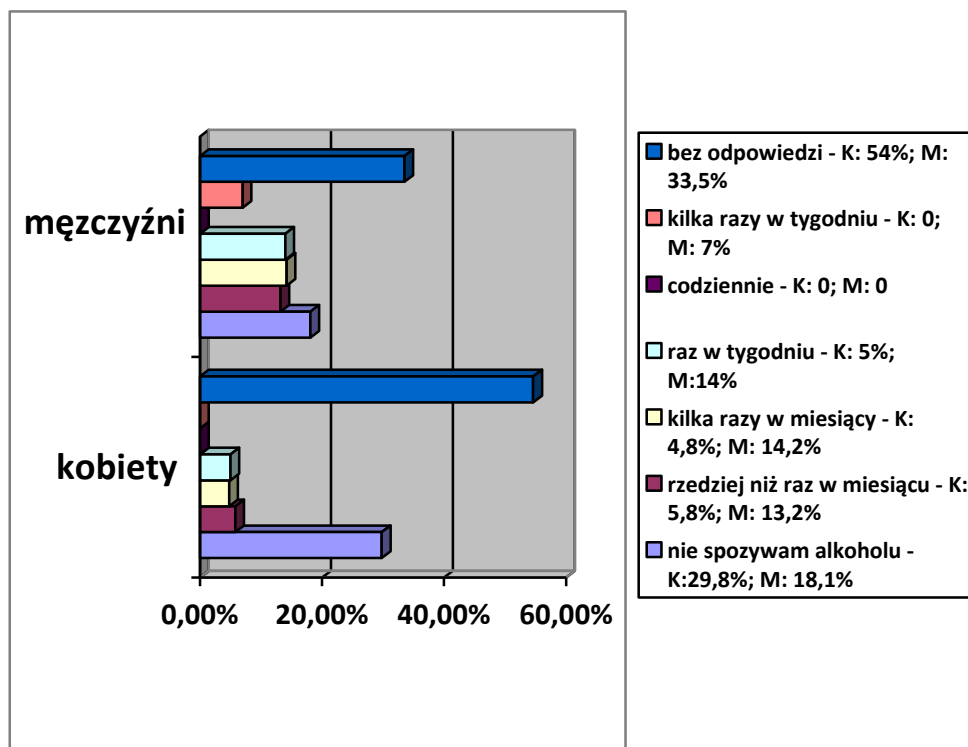
Jakie alkohole Pan/Pani preferuje?

Narzędzie badawcze zawierało również pytanie o częstotliwości spożywania alkoholu. 54% badanych kobiet oraz 33,5% badanych mężczyzn nie udzieliło odpowiedzi na w/w pytanie. 29,8% badanych kobiet oraz 18,1% badanych mężczyzn nie pije alkoholu w ogóle. Ponadto 5,8% badanych kobiet oraz 13,2% badanych mężczyzn pije alkohol średnio raz w miesiącu, 4,8% badanych kobiet oraz 14,2% badanych mężczyzn – kilka razy w miesiącu. 5% badanych kobiet i 14% badanych

mężczyzn spożywa napoje alkoholowe raz w tygodniu. 29,8% kobiet i 18,1% mężczyzn nie spożywa alkoholu. Poniższy wykres przedstawia zbiorcze zestawienie.

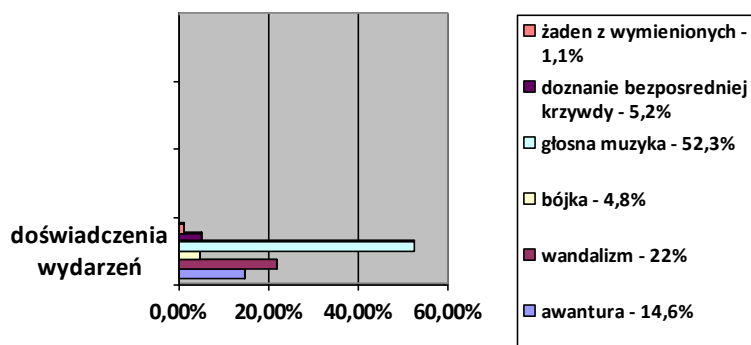
Jak często spożywa Pan/Pani alkohol?

Należy zwrócić uwagę, iż nadmierne spożywanie alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem w postaci bójek, awantur, pobić. Zapytaliśmy respondentów, czy spożywanie alkoholu zagraża bezpieczeństwu społecznemu. 86% badanych wskazało, że tak, a 14% podało, iż nie ma zdania. Warto zauważyć, że kobiety, jak i mężczyźni odpowiadali podobnie. Skala procentowa była niemal identyczna.

W kolejnym pytaniu, czy w ciągu ostatniego roku od badania doświadczyli lub byli świadkami aspołecznych zachowań po spożyciu alkoholu, jedna trzecia badanych nie była świadkami ani uczestnikami takich wydarzeń. Natomiast ponad połowa respondentów doświadczyła lub była świadkiem głośnego i nagannego zachowania młodzieży, kolejno 22,4% osób - wandalizmu, 14,6% osób - awantury, 11,6% osób bójki i 4,8% osób - bezpośredniej krzywdy w postaci kradzieży, pobicia.

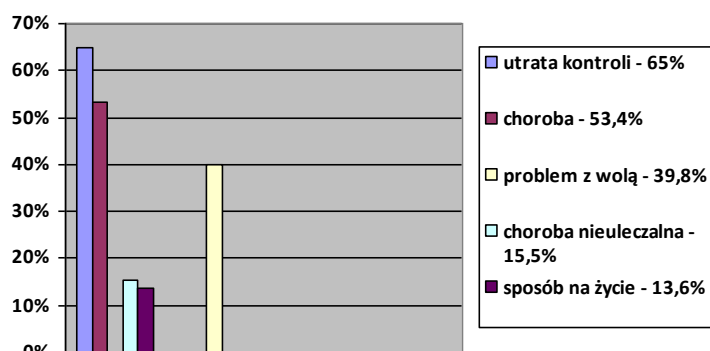
Doświadczenie wydarzenia związanego ze spożywaniem alkoholu

Jak widać, na powyższym wykresie najczęściej nieprzyjemnych doświadczeń respondenci mieli z awanturującymi się osobami oraz młodzieżą zachowującą się niestosownie pod wpływem alkoholu.

Kolejnym ważnym zagadnieniem realizowanym w ramach badań było definiowanie alkoholizmu. Respondenci wskazywali, iż alkoholizm to utrata kontroli nad własnym życiem (65% badanych), choroba (53,4% badanych) oraz problemy z silną wolą (39,8% badanych). **Takie podejście wskazuje, iż mieszkańcy miasta Konin mają znaczną świadomość znajomości tematyki związanej z definiowaniem alkoholizmu.** Warto również zwrócić uwagę, iż 15,5% badanych mówi o alkoholizmie jako o chorobie nieuleczalnej, zaś 13,6% badanych sądzi, że jest to sposób życia.

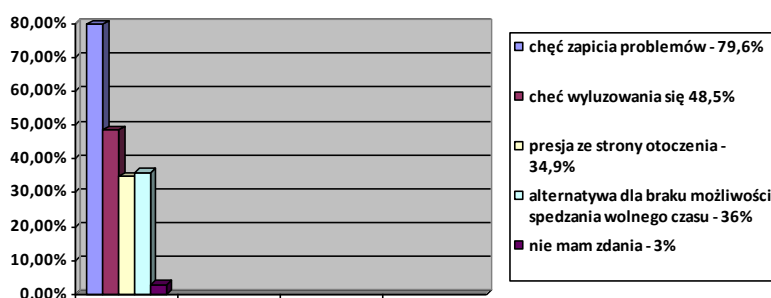
Alkoholizm to:

W badaniu pytaliśmy również mieszkańców o tak zwane motywy spożywania alkoholu. Respondenci wskazali z odpowiedzi istniejących w kwestionariuszu ankiety:

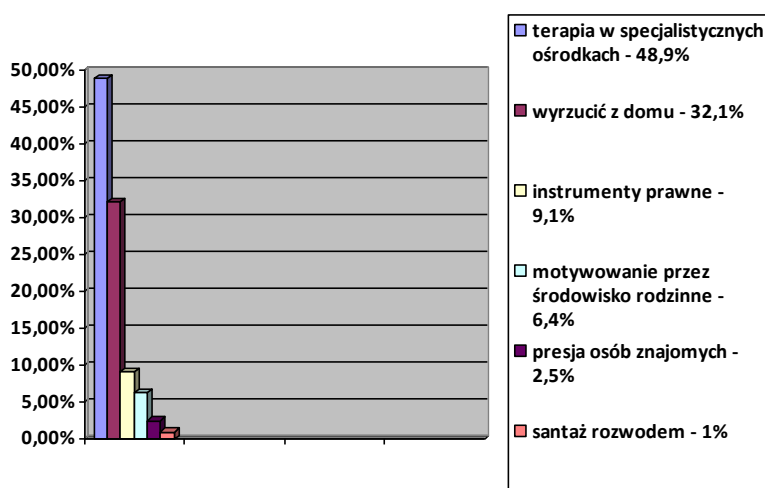
- Chęć „zapicia” problemów i smutków (79,6% badanych).
- Chęć wyluzowania się (48,5% badanych).
- Presja ze strony znajomych (35,9% badanych).
- Brak możliwości alternatywnego spędzania wolnego czasu (34% badanych).
- 3,9% badanych nie miało zdania.

Przyczyny sięgania po alkohol

W trakcie badań zapytano również respondentów czy ich zdaniem istnieje możliwość zaprzestania spożywania i nadużywania alkoholu. Wśród badanych dominuje przekonanie, iż terapia w specjalistycznych placówkach może prowadzić do zaprzestania nadużywania i spożywania alkoholu (48,9%), natomiast aż 32,1% wskazało, iż osobę nadużywającą bądź uzależnioną od alkoholu należy wyrzucić z domu. 9,1% wskazało, iż koniecznym jest wykorzystanie instrumentów prawnych w postaci skierowania przez sąd na leczenie, a jedynie 6,4% proponuje motywowanie przez środowisko rodzinne, zaś 2,5% wskazuje na presję osób znajomych. 1% podaje, iż szantaż rozwodem może przynieść efekt.

Sposoby by alkoholik przestał pić

Podsumowując wyżej przeprowadzone badania warto zwrócić uwagę, iż spośród wszystkich problemów społecznych, jakie występują zarówno w Polsce jak i w Europie, problemy związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu mają szczególne znaczenie¹. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód zdrowotnych, kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponoszą rodziny, instytucje oraz budżet państwa.

¹ Anderson P.: Alcohol in Europe; London: Institute of Alcohol Studies (2006); Gastfriend D.: Reduction in heavy drinking as a treatment outcome in alcohol dependence. Journal of Substance abuse treatment; 33 (2007), 71 – 80; Ambrogne J.: Reduced-risk drinking as a treatment goal: What clinicians need to know. Journal of Substance abuse treatment; 22 (2002) 45 – 53.

Idąc dalej należy zwrócić uwagę, iż próbując oszacować koszty społeczne, zdrowotne oraz ekonomiczne ważnym jest posiadanie szczegółowych danych w tym zakresie. Niestety wyniki sondażu dają nam jedynie możliwość określenia zagrożenia społecznego, ale w ujęciu procentowym. Innym mankamentem takowego badania jest niepewność czy respondenci odpowiadali zgodnie z własnymi przekonaniem, doświadczeniami, czy też jest jedynie tak zwana wartość deklaracyjna.

Pomimo wątpliwości, w celu precyzyjniejszego określenia strat społeczno-zdrowotno-ekonomicznych wywołanych spożywaniem alkoholu na terenie miasta Konin można zaproponować podejście związane z działalnością człowieka rozumianą jako występujące zdarzenia zawarte w odpowiedziach respondentów. Znając rozkład zdarzeń zawartych w/w odpowiedziach możemy oszacować prawdopodobieństwo powstania szkody.

Szkodowość jest niczym innym, jak funkcją zdarzeń wywołanych alkoholem, stąd znając:

1. Procentowy rozkład osób spożywających alkohol,
2. Procentowy rozkładu częstotliwości spożywania alkoholu,
3. Procentową znajomość funkcji strat wywołanych nadużywaniem alkoholu,

możemy wywnioskować poziom zagrożeń społecznych w postaci szkodowości wywołanej spożywaniem alkoholu w mieście Konin.

W związku z powyższym możemy określić, iż zdarzenia, częstotliwość spożywania alkoholu, rodzaj spożywanego alkoholu, o które pytaliśmy:

1. Czy w ciągu ostatniego roku od badania doświadczyli lub byli świadkami społecznych zachowań po spożyciu alkoholu?
2. Jak często spożywa Pan/Pani alkohol?
3. Jakie alkohole Pan/Pani preferuje?,

prowadzą do określonych form szkodowości społecznej. Uwzględniając zatem uzyskane wyniki, możemy opierając się na korelacji r-Persona, która w przypadku wspomnianych w/w pytań wyniosła 0,915, a poziom istotności nie przekroczył 0,5,

a jedynie 0,011. Zatem możemy określić implikacje między spożywaniem alkoholu, zachowaniami agresywnymi, a rodzajem spożywanego alkoholu.

Związki między wskaźnikami zachowań aspołecznych oraz wskaźnikami ilości, częstości i rodzaju picia napojów alkoholowych pokazują, że u kobiet ze wzrostem ilości spożywanego alkoholu istotnie wzrasta częstość zachowań o charakterze agresji bezpośredniej w postaci:

1. Wandalizmu (38%),
2. Agresji fizycznej (61,3%).

Częstość i rodzaj pitych napojów alkoholowych wiąże się z częstością pojawiania się agresji werbalnej kobiet. Im częściej piją alkohol, tym bardziej są skłonne do reagowania agresją pośrednią.

Agresja mężczyzny natomiast wiąże się nie tyle z częstotliwością spożywania alkoholu, co z ilością i rodzajem alkoholu (trunki mocne). A zatem, jeśli spożycie alkoholu jest jednorazowe, ale występuje w dużej ilości, pojawia się agresja bezpośrednia, zaś w mniejszym stopniu pośrednia. Przedstawia to poniższa tabela.

Typ agresji	Częstość picia alkoholu	
Bezpośrednia:		
a. Wandalizm	0,10	p=0,479
b. Agresja fizyczna,	0,38	p=0,011
Pośrednia:		
a. Głośna muzyka	0,09	p=0,677
b. Żadna z wymienionych	0,08	p=0,126

Warto w tym miejscu, raz jeszcze podkreślić, iż agresja u mężczyzn ma silne powiązanie z ilością wypitego alkoholu. Wskazuje na to granica istotności statystycznej (0,005). Zachowania tego typu zatem są uzależnione od ilości wypicia alkoholu.

Analiza statystyczna związków między zachowaniami agresywnymi, rodzajem spożywanego alkoholu, a częstotliwością spożywania alkoholu wykazała, że agresja, którą określiliśmy jako pośrednią nie łączy się w znaczeniu bezwzględnym ani z częstością picia, ani z alkoholem słabym – typu piwo, a z ilością jednorazowo wypijanego przez badanych alkoholu. Wynik ów jest o tyle znaczący, albowiem pozwala na istotną zmianę w zakresie polityki profilaktycznej w mieście Konin.

Dokonując dalszej analizy, spójrzmy na przyczyny spożywania alkoholu, sposoby by alkoholik przestał pić oraz świadomość polegającą na definiowaniu, czym jest alkoholizm.

Respondenci na wyżej wymienione pytania odpowiadali w sposób zróżnicowany, ale co ciekawe w sposób jednoznaczny wskazywali, iż przyczyną uzależnienia od alkoholu jest chęć zapicia problemów oraz tak zwanego wyluzowania się. Nadto zdecydowana większość wskazywała, iż alkoholizm to utrata kontroli. W kontekście uzyskanych wyników przeprowadziliśmy analizę statystyczną polegającą na ukazaniu korelacji między przyczyną picia, sposobami pomocy alkoholikowi oraz definiowania czym jest alkoholizm.

W w/w badaniu zastosowaliśmy korelacje rho-Spearmana. Współczynnik korelacji rang Spearmana pozwala badaczowi sprawdzić, czy pomiędzy dwiema zmiennymi istnieje związek (współzależność). Wracając do naszej analizy zmiennych, to jest: znajomością problemu w postaci definiowania czym jest alkoholizm, a przyczyną spożywania alkoholu współczynnik rho-Spearmana wynosił $p < 0,05^*$, $p < 0,01^{**}$, $p < 0,0001^{***}$

Korelacja pomiędzy definiowaniem, czym jest alkoholizm, a przyczyną spożywania alkoholu.

Przyczyny spożywania alkoholu	Definiowania, czym jest alkoholizm	
	rho	p
Chęć zapici problemu	0,167614	0,000256***
Chęć wyluzowania	0,172233	0,000176***
Presja otoczenia	0,147901	0,001301**
Alternatywa	0,140532	0,002261*
Nie mam zdania	0,137595	0,002795*

W zdecydowanej większości przypadków przyczyny spożywania alkoholu związane są z problemami osobistymi. To nasuwa pytania o świadomość problemów osób bliskich: współmałżonka, partnera, czy też krewnego. W tym miejscu warto podkreślić odnosząc się do sposobów rozwiązywania kwestii nadużywania alkoholu, czy wręcz uzależnienia od alkoholu, iż wynik badań jest istotny statystycznie, albowiem znajduje się na poziomie $p < 0,01$.

W związku z powyższym dowiadujemy się, iż występuje znacząca korelacja między znajomością problemów osobistych jednostki, a zewnętrznymi postawami prowadzącymi do nakłonienia osoby uzależnionej do leczenia odwykowego. Przedstawia to tabela poniżej.

Znajomość problemu	Sposoby by alkoholik przestał pić	
	rho	p
Kobiety	0,389013	0,000000***
Mężczyźni	0,219961	0,000000***

Konkludując tę część naszej analizy **warto wskazać, iż zasadniczym celem programów profilaktycznych, szczególnie pierwszorzędowych, kierowanych do mieszkańców miasta Konin jest to, że winny opierać się nie na uświadomieniu, czym jest uzależnienie, ale budowaniu tak zwanych kompetencji miękkich w postaci:**

- 1. Komunikatywności,**
- 2. Dynamizmu działania,**
- 3. Kreatywności,**
- 4. Umiejętności budowania relacji interpersonalnych,**
- 5. Odporności na stres,**
- 6. Radzenia sobie z sytuacjami trudnymi.**

W dalszej części spójrzmy jeszcze na dwa pytania odnoszące się do wieku nabywania alkoholu oraz alkoholu jako towaru wyjątkowego. Respondenci na w/w pytanie odpowiadali zróżnicowanie przy jednoczesnym wskazaniu, iż alkohol jest towarem wyjątkowym i nie powinien być traktowany jako towar zwyczajny (76,5%). Co ciekawe mieszkańcy z jednej strony mają świadomość skutków spożywania alkoholu, ale z drugiej strony w sytuacji związanej z ekonomią blisko 23,5% wskazuje, iż jest to towar, jak każdy inny.

Analizując ów problem w kontekście szkód społecznych, do których zaliczamy między innymi zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie, musimy jednoznacznie wskazać, iż badani mieszkańcy miasta Konin, pomimo świadomości negatywnego działania alkoholu, polegającego na silnym wpływie na homeostazę ustroju poprzez

działanie na układ wegetatywny, odpornościowy, gospodarkę wodno-elektrolitową, wchłanianie niezbędnych składników odżywczych, akceptują w 23,5% sprzedaż alkoholu jako towaru, jak każdy inny. W oparciu o ten wynik dokonaliśmy analizy statystycznej badając średnie, istotność różnicy pomiędzy grupą preferującą sprzedaż alkoholu, a wiekiem nabycia produktów alkoholowych.

Wyniki pozwalają nam stwierdzić, iż chęć zysku oraz relatywizacja problemu alkoholowego prowadzi do odrzucenia przekonania, iż alkohol jest towarem wyjątkowym, a wiek kupującego nie ma znaczenia. Poniżej tabela przedstawiająca w/w analizę.

Respondenci		Opinie o wieku kupujących alkohol		
		16	18	21
Kobiety	M	25,60	26,53	23,61
	σ	11,68	10,57	10,19
Mężczyźni	M	18,72	17,68	18,56
	σ	10,17	10,19	8,67
Istotność p=		0,00001***	0,00001***	0,00000

U -Manna-Whitneya $p < 0,0001$ ***. Test U Manna-Whitneya stosujemy, gdy chcemy porównać ze sobą dwie niezależne wobec siebie grupy.

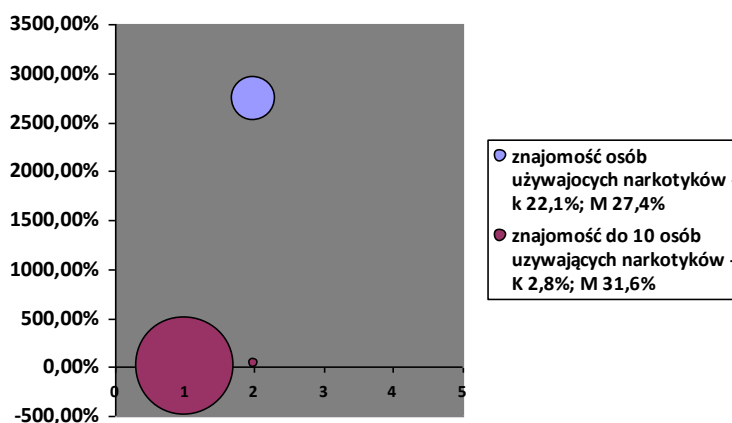
Wyniki tego testu powinny wzmocnić działalność na rzecz kontroli punktów sprzedaży, albowiem z w/w testu jednoznacznie wynika, iż w sytuacji zarobkowej nie przestrzega się prawa w zakresie zakazu handlu alkoholem osobom niepełnoletnim. Ponadto winno się w tym zakresie prowadzić politykę uświadamienia konsekwencji prawno-karnych oraz społeczno-zdrowotnych.

Narkotyki w środowisku lokalnym

Problem narkotyków jest umiarkowanie poważny w Mieście Konin. Liczba dorosłych osób, która próbowała narkotyków jest zbliżona do wyników analiz ogólnopolskich. Należy jednak podkreślić, iż po narkotyki najczęściej sięgają osoby z wykształceniem wyższym.

Zapytaliśmy respondentów o ilość znających osób, które w otoczeniu badanych sięgają do narkotyków. 70,9% badanych kobiet deklaruje, że w ogóle nie zna nikogo. 22,1% badanych kobiet deklaruje, że zna do 5 osób, natomiast 4,3% badanych kobiet przyznaje, że zna od 5 do 10 osób. 2,8% badanych kobiet przyznaje, że zna ponad 10 osób. Jeśli chodzi o badanych mężczyzn – 61,4% z nich przyznaje, że nie zna nikogo. 31,6% badanych mężczyzn deklaruje, że zna do 5 osób. 3,7% badanych mężczyzn przyznaje, że zna od 5 do 10 takich osób, a 3,3% badanych mężczyzn – więcej niż 10 osób.

Znajomość osób w swoim otoczeniu, które używają narkotyków

Następnie pytaliśmy respondentów czy wiedzą, gdzie i u kogo można kupić narkotyki. Zdecydowana większość badanych mieszkańców miasta nie posiada takiej wiedzy (87,9%). 12,1% badanych kobiet oraz 7% badanych mężczyzn wie, gdzie może zaopatrzyć się w narkotyki.

W ogólnym przekroju, większość badanych mieszkańców miasta Konin nie wie, gdzie można zdobyć narkotyki, ale w rozmowach, tzw. mimowolnych najczęściej wskazywali sklepy z dopalaczami.

Co ciekawe, część badanych osób podkreślało, iż narkotyki można nabyć w pobliżu szkół. Informacja ta wskazuje, iż środowiska przyszkolne zagrożone są działalnością przestępczą dilerów. W związku z powyższym koniecznym wydaje się wzmocnienie współpracy służb mundurowych z dyrektorami, nauczycielami i pedagogami szkolnymi oraz rodzicami.

Pomimo wyżej wymienionego realnego zagrożenia przyszkolnego wśród mieszkańców miasta Konin wystąpiło znaczne zróżnicowanie płciowe pod względem zażywania narkotyków. Świadczą o tym udzielone odpowiedzi na pytania: Czy kiedykolwiek zażyłeś narkotyk? Czy przebywałeś w otoczeniu osób pod wpływem narkotyków?

Nim przejdziemy do wyników warto podkreślić, iż według opracowania Agencji UE ds. Narkotyków istnieją wyraźne różnice między płciami w niemal wszystkich aspektach zjawiska narkomanii. We wszystkich krajach Europy wśród osób zażywających narkotyki mężczyźni nadal przewyższają liczebnie kobiety, szczególnie w przypadku używania częstego, intensywnego i problemowego.

Analiza danych przeprowadzona na dorosłej populacji mieszkańców miasta Konin ujawnia niepokojące tendencje, nie tylko co do zażywania środków psychoaktywnych, ale przede wszystkim, co do płci. Do zażycia narkotyku przyznało się 7,9% badanych kobiet, a jedynie 6,7% badanych mężczyzn wskazało, iż zażywało środki psychoaktywne.

Idąc zatem za Wolfgang Götz, dyrektor EMCDDA², należy powiedzieć, iż kwestia różnic płci w obszarze nadużywania i leczenia uzależnienia od narkotyków winna znaleźć odbicie w codziennej praktyce profilaktyczno-socjalnej, **czyli istnieje**

---

² Agencja UE ds. narkotyków (EMCDDA).

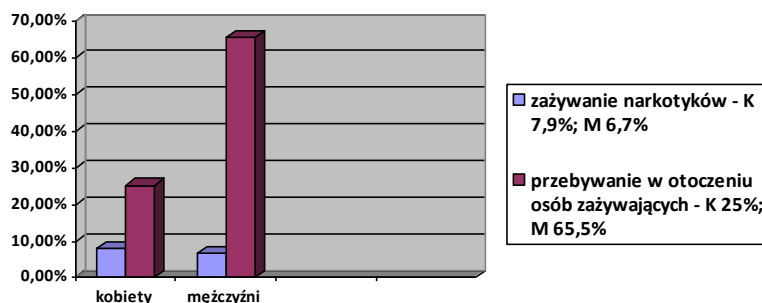
potrzeba, aby prowadzone działania stanowiły adekwatną reakcję na potwierdzoną naukowo tezę, że płęć użytkowników narkotyków wpływa zarówno na rodzaj problemów pojawiających się w związku z substancjami psychoaktywnymi, motywację do leczenia, a także efekty podejmowanych działań i świadczonych usług. Nadto przygotowując programy dla mieszkańców miasta Konin z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej, drugo i trzecio wskazane jest by odnosiły się one do różnicy płciowej, które według badań realizowanych na zlecenie miasta Konin, znajduje swe potwierdzenie w badaniach przeprowadzonych przez EMCDDA.

Natomiast co do przebywania wśród osób pod wpływem środków psychoaktywnych dorośli mieszkańcy miasta Konin odpowiadali następująco:

1. 11% kobiet wskazało, iż było to w pracy,
2. 14,3% wśród znajomych,
3. 27,9% mężczyzn wskazało, iż w pracy mieli kontakt z takowymi osobami,
4. 37,6% wśród znajomych.

Poniższy wykres ukazuje procentową liczbę osób wśród kobiet i mężczyzn zażywających narkotyki oraz przebywanie kobiet i mężczyzn wśród osób pod wpływem środków psychoaktywnych.

Zażywanie narkotyków i przebywanie wśród osób pod wpływem narkotyków

Przemoc

Zbadanie zjawiska przemocy jest dość trudne. Często bowiem ofiary różnorodnych form przemocy nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi wyparciem, przeniesieniem, czy racjonalizacją. Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, emocjonalna, ekonomiczna i cyberprzemoc jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności, o czym świadczą ogólnodostępne wyniki badań zrealizowanych przez UE w 2014r., 2015r., 2016r. Mimo poważnych skutków zjawiska przemocy osoby odpowiedzialne za wyznaczanie kierunków polityki oraz specjaliści z wielu państw członkowskich UE cały czas borykają się z brakiem rzetelnych danych, przedstawiających skalę oraz charakter problemu. Ponieważ w większości tego typu zachowania nie są zgłaszane, a istniejące obecnie systemy, które często są postrzegane jako niezapewniające odpowiedniego wsparcia, nie zachęcają ofiar do podejmowania takich działań. Oficjalne dane gromadzone przez wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych (również na terenie miasta Konin) obejmują zaledwie niewielką część przypadków stosowania przemocy, tj. wyłącznie te, które zostały zgłoszone. **W konsekwencji środki polityczne i praktyczne podejmowane w celu rozwiązania problemu przemocy nie zawsze opracowuje się na podstawie kompletnych informacji** (wskazuje na to, między innymi wysoki komisarz UE ds. sprawiedliwości i równouprawnienia płci).

W naszym badaniu interesowało nas przede wszystkim zbadanie zjawiska przemocy w rodzinie, stosowanie jej w stosunku do dzieci oraz skala zjawiska cyberprzemocy. Oczywiście, mając na uwadze elementy odnoszące do diagnozy zagrożeń społecznych oraz wyżej wymienione zagadnienia, zadaliśmy pytania związane z:

1. Rodzajami przemocy,
2. Doznaniem przemocy,
3. Występowaniem przemocy w rodzinie,
4. Wychowaniem a przemocą.

Na początek zapytaliśmy respondentów, czy znają osoby, które doświadczają od swoich najbliższych **przemocy fizycznej, psychicznej**.

Wśród naszych respondentów przeważały odpowiedzi twierdzące:

1. 74,2% dorosłych mieszkańców miasta Konin wskazało, iż zna osoby doświadczające przemocy fizycznej w rodzinie. Należy podkreślić, iż w większości są to kobiety (42,1%), zaś wśród mężczyzn odsetek był niższy o 10%.
2. 25,8% badanych nie zna osoby doświadczające przemocy fizycznej.

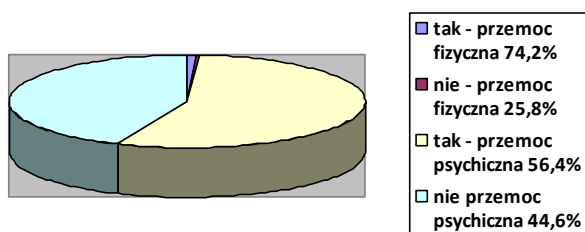
Badaliśmy również, czy respondenci znają osoby, które doświadczają **przemocy psychicznej**. Przeważają badani, którzy nie znają takich osób (56,4%) w porównaniu do respondentów, którzy znają osoby doświadczające przemocy (44,6%).

Wystąpiły również istotne różnice w odpowiedziach badanych w zależności od płci:

1. 31% badanych kobiet wskazało, iż zna takowe osoby
2. 46,5% badanych mężczyzn wskazuje, iż nie ma kontaktu z takimi osobami.

Poniżej przedstawiam wyżej omówiony problem w formie wykresu z uwzględnieniem jedynie kontaktu z osobami doświadczającymi w/w form przemocy.

Znajomość osoby doznającej przemocy fizycznej lub psychicznej

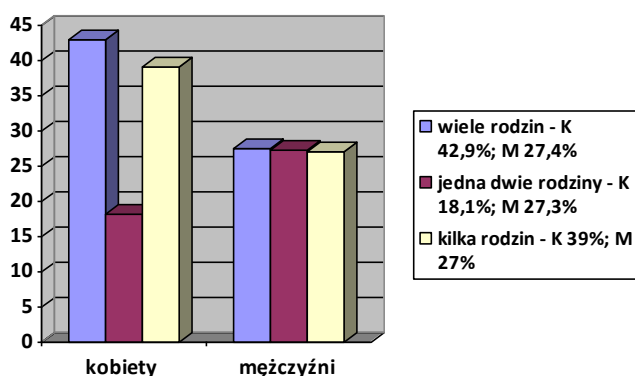

W naszych badaniach pytaliśmy również mieszkańców miasta Konin o znajomość rodzin, gdzie ich zdaniem występują różne formy przemocy.

I tak w przeważającej większości kobiety wskazywały, iż znają takowych rodzin 42,9%, zaś mężczyźni podawali, że znają nie więcej, jak kilka takich rodzin 44,7%.

Warto dodać, iż mężczyźni 27,3% podawali, iż znają „jedną lub dwie” takowe rodziny, zaś kobiety jedynie w 18,1%. W tym miejscu również zauważyć 27% mężczyzn wskazało, iż zna kilkanaście takowych rodzin. Natomiast aż 39% kobiet twierdząco odpowiedziało na w/w czynnik zawarty w pytaniu.

Czy zna Pan/Pani rodziny gdzie występuje przemoc

Skala zjawiska przemocy zdaje się być poważna, jeśli weźmie się pod uwagę, że w przestrzeni społecznej żyją osoby doświadczające przemocy, natomiast nie mówią o tym głośno. Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym miasta Konin obok bezrobocia i nadużywania alkoholu.

Idąc dalej zadaliśmy kolejne pytania dotyczące przemocy:

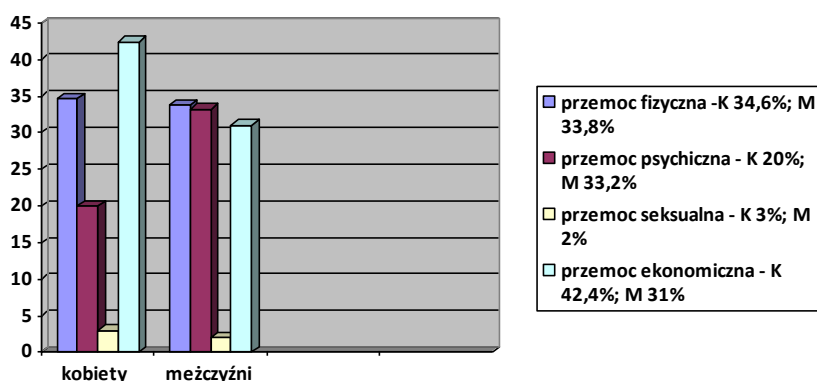
1. Jaka jest sytuacja materialna osób doznających przemocy w rodzinie?
2. Czy wie Pan/Pani jak powinno się postępować wobec osób doznających przemocy?
3. Czy istnieją okoliczności usprawiedliwiające przemoc?

W odpowiedzi respondenci wskazali, iż sytuacja ofiar przemocy jest zła, blisko 78,9% mieszkańców miasta Konin twierdząco odpowiedziało na w/w pytanie. Z podziałem na płeć było to również jednoznaczne i wymowne. 81% kobiet wskazało, iż sytuacja jest zła. 31,1% badanych kobiet nie miało zdania. W przypadku mężczyzn 54,8% respondentów udzieliło odpowiedzi twierdzącej, zaś 41,2% odpowiadających mężczyzn nie miało zdania. 3% pytanych mężczyzn wskazało, że sytuacja ofiar przemocy domowej jest dobra.

W przypadku postaw dotyczących zachowań przemocowych jedynie 38,6% mężczyzn wie, jak postępować w takiej sytuacji, a w przypadku kobiet 37,1%. Nikt nadto z badanych nie usprawiedliwiał zachowań przemocowych (przy pytaniu pojawiły się w kilku przypadkach dopiski – „chyba że socjopata”, „psychopata”, „alkoholik”, „narkoman”).

Zapytano również respondentów o rodzaj przemocy stosowany najczęściej. Wśród badanych, kobiety wskazywały przemoc fizyczną 34,6%, ekonomiczną 42,4%, psychiczną 20%, seksualną 3%. Mężczyźni w zdecydowanej większości wskazywali na przemoc: ekonomiczną i fizyczną, psychiczną. Wartość wskaźnika była niemal identyczna 33,8% - fizyczna, 33,2% - ekonomiczna, seksualna – 2%, psychiczna – 31%.

Rodzaj przemocy

Konkludując tę część badań dorosłych mieszkańców miasta Konin nasuwają się jednoznaczne wnioski:

1. Skala przemocy w rodzinie wymaga nowej strategii w środowisku lokalnym miasta Konin. Przemocy fizycznej, psychicznej doświadczyło 54,6% respondentów. 42,4% deklaruje, iż było ofiarami przemocy ekonomicznej. Niestety w znacznej mierze są to kobiety będące w związkach małżeńskich i tzw. wolnych związkach partnerskich. **Aby zatem skutecznie reagować na przypadki przemocowe, programy profilaktyczne, pomocowe winny opierać się na założeniu, iż przemoc w rodzinie jest problemem społecznym, a nie prywatną sprawą partnerów. Nadto koniecznym jest nabycie umiejętności przez pracowników instytucji publicznych rozróżniania przemocy emocjonalnej od psychicznej – w tym zakresie funkcjonariusze publiczni, na co wskazują respondenci w tzw. dopiskach, nie posiadają odpowiednich kompetencji (np.: ale nie jest pani pobita, ma pani obdukcję, szarpanie eee to nie przemoc).**
2. 2,5% kobiet i 0,5 % mężczyzn objętych badaniem przyznają, że zostało zmuszonych do seksu lub innej czynności seksualnej. Kobiety w w/w punkcie wskazywały na gwałt małżeński. Jest to niepokojące, albowiem 1,7% badanych kobiet wskazało, iż jest to dla nich rzeczywistość. Mężatki będące ofiarami nadużyć seksualnych wskazały również ignorancje służb, które bezpośrednio zajmowały się w/w sprawami. **W tym miejscu nasuwa się jednoznaczny wniosek, mianowicie koniecznym jest szkolenie w zakresie odpowiedniego i empatycznego podejścia do ofiar przemocy.**
3. Dowody wskazują, że znaczna liczba osób jest narażona na złe traktowanie wskutek pozostawania w związkach nacechowanych przemocą. Takim osobom należy zaoferować ochronę. Obowiązkowo też należy dokonać przeglądu programów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dyskryminacji ze względu na płeć.
4. Należy przyrzeć się cechom charakteru i osobowości sprawców przemocy, analizując przy tym ewentualne czynniki ryzyka, które przyczyniają się do przemocy w rodzinie. **Wskazana jest rzetelna diagnoza sprawców przemocy w celu przygotowania odpowiednich programów.**

Nasi respondenci zostali również zapytani o stosowanie kar fizycznych i przemocy względem dzieci. Stosowanie kar fizycznych względem dzieci jest w społeczeństwie tematem kontrowersyjnym. Pojawiają się opinie, że dzieci należy wychowywać twardą ręką. Niemniej nie wielu obywateli wie, w tym i mieszkańców Konina, iż 1 sierpnia 2010 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która jednoznacznie zakazuje kar cielesnych.³ Badając postawy mieszkańców miasta Konin względem tego typu zachowań, poprosiliśmy ich o zaopiniowanie kilku stwierdzeń dotyczących kar wobec dzieci, w tym cielesnych:

1. Czy strach dziecka przed rodzicami ułatwia wychowanie?
2. Czy surowe traktowanie hartuje dziecko i pomaga mu lepiej radzić sobie w życiu?
3. Czy stosowanie kar fizycznych winno być zakazane prawem?
4. Czy stosowanie kar fizycznych jest dobrą metodą wychowawczą?
5. Czy zna Pan/Pani przypadki bicia dzieci?

Czy strach dziecka przed rodzicami ułatwia wychowanie?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	10,7%	11,9%
Nie	89,3%	88,1%

Czy surowe traktowanie hartuje dziecko i pomaga mu lepiej radzić sobie w życiu?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	4,7%	20,2%
Nie	95,3%	79,8%

³

Dz. U. Nr 125, poz. 842

Czy stosowanie kar fizycznych winno być zakazane prawe?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	88,2%	78,9%
Nie	11,8%	21,1%

Czy stosowanie kar fizycznych jest dobrą metodą wychowawczą?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	17,3%	27,2%
Nie	82,7%	72,8%

Czy zna Pan/Pani przypadki bicia dzieci?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	68,9%	59,8%
Nie	31,1%	40,2%

Niestety badania wskazują, iż pomimo świadomości, iż przemoc, kara, surowe wychowanie nie są pożądanymi elementami socjalizacji, to niemniej respondenci wskazują, iż znają przypadki bicia dzieci. W przypadku kobiet jest to 68,9%, a mężczyzn 59,8%.

Podsumowując, o skali problemu przemocy wobec dzieci można się dowiedzieć z dwóch podstawowych źródeł – statystyk urzędowych oraz badań społecznych. Różnego rodzaju statystyki a propos tematyki przemocy wobec dzieci są zbierane przez policję, sądy, Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przemocy w Rodzinie czy też przez tak

zwaną interwencję kryzysową. Warto zaznaczyć, że statystyki te przedstawiają jedynie wycinek rzeczywistości – zawierają zazwyczaj informacje tzw. zgłoszone.

Badania społeczne ukazują większą skalę przemocy – mogą w nich zostać ujęte nie tylko doświadczenia niezgłoszone organom ścigania, lecz także te, o których dziecko jeszcze nikomu nie powiedziało.

Najczęstszą formą przemocy fizycznej wobec dzieci, również wśród mieszkańców miasta Konina, są kary fizyczne. Na marginesie udzielanych odpowiedzi pojawiały się najczęściej dopiski związane z formą kar jako elementu wychowawczego, a był to: klaps. Klaps jest, poza podniesieniem głosu, najczęściej stosowaną przez rodziców formą reakcji na niepożądane zachowanie.

W naszym badaniu jednoznacznie widać, iż mieszkańcy z jednej strony mają świadomość destrukcyjnej roli przemocy wobec dzieci, z drugiej jednak wskazują, iż jest to czynnik ułatwiający wychowanie, tak uważa 22,6% mieszkańców Konina.

Stosowanie przemocy wobec dzieci, szczególnie przez bliskie im osoby, może:

1. Prowadzić do daleko idących konsekwencji. Badania wykazały, że ekspozycja krzywdzenie w dzieciństwie jest powiązana ze zwiększonym ryzykiem bycia ofiarą lub sprawcą przemocy, depresji, lęków, prób samobójczych oraz podejmowaniem ryzykownych zachowań w późniejszym życiu, np. uzależnień czy ryzykownych zachowań seksualnych (Zob. UNICEF, 2014; WHO, 2006; Przemoc wobec dzieci 2017).

2. Długofalowa przemoc wobec dzieci ma również znaczenie w procesie rozwojowym na poziomie biologicznym – zmian w budowie mózgu. Na podstawie badań medycznych stwierdzono, że w mózgach osób bitych są znaczące ubytki komórek istoty szarej szczególnie w obszarze odpowiedzialnym za pamięć oraz kontrolę poznawczą (Zob. Garbarino, 2011; Lim, Radua, Rubia, 2014; Przemoc wobec dzieci 2017).

3. Dzieci, które były wielokrotnie terroryzowane przez opiekunów, mają tendencję do lęków i dolegliwości somatycznych w dorosłości,

natomiast te, które były ignorowane i zaniedbane emocjonalnie, mogą rozwijać osobowość chwiejną emocjonalnie typu borderline (Zob. UNICEF, 2014; Przemoc wobec dzieci 2017).

Na te elementy winny zwrócić uwagę władze miasta, które bezpośrednio odpowiadają za edukację i politykę prorożinną oraz społeczną. Programy w szkołach należy skierować w znacznej mierze do rodziców i nauczycieli oraz wychowawców, a polityka winna zakładać elementy informacyjne oraz założenia związane z budowaniem kompetencji miękkich przyszłych i obecnych rodziców.

Dorośli mieszkańcy a cyberprzemoc

Wirtualna przestrzeń daje wiele możliwości w realizacji zadań społecznych, pracowniczych, kulturalnych, ale i przestępczych, podobnie, jak sieci telefonii komórkowych. Niestety prócz tak zwanego dobrodziejstwa Internetu pojawiły się realne niebezpieczeństwa w postaci przemocy w sieci zwanej cyberprzemocą. Naszym respondentom zadaliśmy kilka pytań dotyczących doświadczeń związanych z cyberatakiem – przemocą w sieci wirtualnej i telefonicznej;

1. Czy słyszał Pan/Pani o cyberprzemocy?
2. Czy zna Pan/Pani osoby doświadczające cyberprzemocy?
3. Czy wie Pan/Pani, do kogo można się zwrócić w sytuacji cyberprzemocy?

Na pytanie pierwsze zdecydowana większość miała wiedzę w zakresie, czym jest cyberprzemoc. Blisko 82,7% osób wskazała, że wie, czym jest cyberprzemoc. Z podziałem na płeć przedstawiał się to następująco:

Czy słyszał Pan/Pani o cyberprzemocy?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	76,8%	82,1%
Nie	23,2%	17,9%

Wśród respondentów pojawiło się stwierdzenie, iż wśród znajomych i/lub w pracy pojawiają się osoby, które doświadczyły cyberprzemocy. Z badania jednoznacznie wynika, że jest to powszechne zjawisko. Blisko 86,1% doświadczyło cyberprzemocy.

Czy zna Pan/Pani osoby doświadczające cyberprzemocy?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	61,2%	53,1%
Nie	39,8%	42,9%

Na ostatnie pytanie w zakresie cyberprzemocy i szukania pomocy respondenci wskazali, iż wiedzą gdzie szukać pomocy w zwalczaniu tego rodzaju przestępstwa i/lub wykroczenia. W 89% respondenci mają świadomość miejsc i instytucji, gdzie można znaleźć pomoc. Co do płci wygląda to następująco:

Czy wie Pan/Pani do kogo można się zwrócić w sytuacji cyberprzemocy?

	Kobiety	Mężczyźni
Tak	56,8%	72,9%
Nie	43,2%	27,1%

Dorośli mieszkańcy a gry hazardowe

Gry hazardowe podobnie, jak alkohol i narkotyki mogą uzależniać, w związku z powyższym są niebezpieczne. Szeroka oferta różnego rodzaju form gier hazardowych oraz ich dostępność sprawiają, że problem dotyczy zarówno dorosłych, jak również

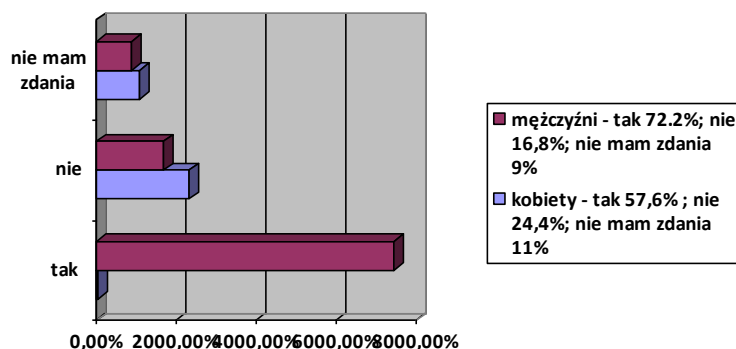
nieletnich i małoletnich. W badaniu pytaliśmy respondentów koncentrując się na dwóch formach gier hazardowych:

1. W przestrzeni związanej elektroniczno-wirtualnej,
2. Automatach,
3. Zakłady bukmacherskie.

Pierwsza pytanie dotyczyło świadomości uzależnienia od hazardu. Mieszkańcy niejednoznacznie wskazali, iż od tego typu działań można się uzależnić. Przeważała odpowiedź, że tak 44, 8%. W podziale na płeć przedstawiało się to następująco:

1. 57,6% kobiet uważało, że tak,
2. 74,2% wskazało na możliwość uzależnienia.

Czy uważa Pan/Pani, że można uzależnić się od hazardu?

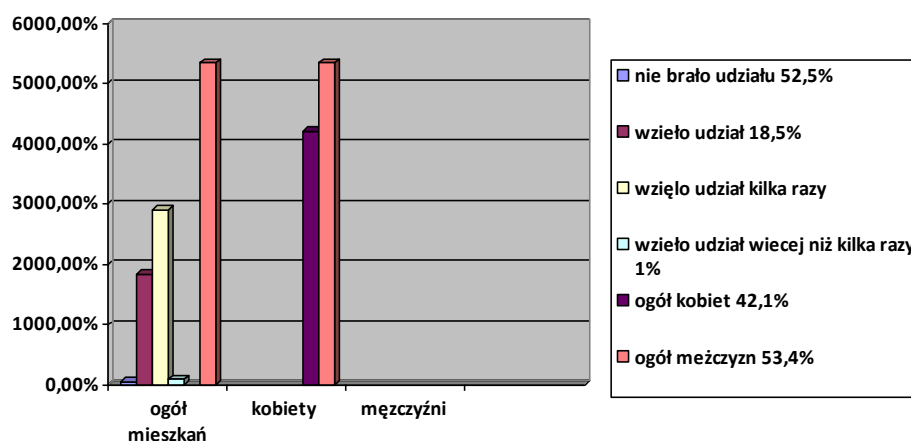

W kolejnym pytaniu zapytaliśmy dorosłych mieszkańców miasta Konin o udział w konkursach organizowanych przez media w postaci audio tele, czy też operatorów sieci komórkowych. Aż 52,5% badanych mieszkańców miasta Konina wskazała, iż nie brało udziału w tego typu konkursach. Co ciekawe 18,5% badanych wzięło udział w takim konkursie, ale nie więcej niż raz. 29% badanych – kilka razy, zaś 1% badanych więcej niż kilka razy. Z podziałem na płeć przedstawiało się to następująco:

1. 42,1% badanych kobiet brało udział w tego typu konkursach.
2. 53,4% badanych mężczyzn jednoznacznie wskazało, iż uczestniczyło w/w konkursach.

Poniżej przedstawia to wykres:

Udział w konkursach medialnych, telefonicznych polegających na wysyłaniu płatnych sms-ów

Kolejne pytanie zadane respondentom wiązało się z uczestnictwem w zakładach bukmacherskich. Jedynie 4,6 % badanych wskazało, iż dokonało zakładu bukmacherskiego i to tylko raz. 11,7% badanych podało, że kilka razy, zaś 9,9% badanych, jednoznacznie wskazało, iż robi to bardzo często.

Z podziałem na płeć:

1. 6,2% kobiet obstawiało w zakładach bukmacherskich,
2. 11,9% mężczyzn przyznało, iż obstawiało w zakładach bukmacherskich.

Czy kiedykolwiek uczestniczyli w zakładach bukmacherskich?

Ogół	Kobiety	Mężczyźni
18,1%	6,2%	11,9%
	Liczba obstawienia ogółem	

Tylko raz	4,6%	
Kilka razy	11,7%	
Bardzo często	9,9%	

Inne, ale jakże istotne pytanie odnosiło się do gier na automatach. W przypadku 7,1% badanych przyznało, że uczestniczyło w grach na automatach, ale jedynie jednorazowo. 6,1% wskazało, że grało kilka razy. 2% dorosłych mieszkańców gra regularnie. Doświadczenia gry na automatach miało więcej mężczyzn, bo aż 19,4%, zaś kobiet jedynie 7,6 %.

Czy kiedykolwiek grał Pan/Pani na automatach lub innych maszynach do gier?

Ogół	Kobiety	Mężczyźni
26%	7,6%	19,4%
	Liczba obstawienia ogółem	
Tylko raz	7,1%	
Kilka razy	6,1%	
Codziennie	2%	

W tym miejscu warto zauważyć, iż niewielki odsetek badanych mieszkańców miasta Konin deklaruje, że brało udział w grze na pieniądze w Internecie. Zaledwie 1% badanych zagrało w Internecie na pieniądze i to tylko raz. Natomiast 3% badanych mieszkańców często uczestniczy w internetowych grach hazardowych.

Czy kiedykolwiek grał Pan/Pani na pieniądze w Internecie?

Ogół	Kobiety	Mężczyźni
8,4%	1,5%	6,9%
	Liczba obstawienia ogółem	
Tylko raz	1%	
Kilka razy	0,7%	

Często	3%	
--------	----	--

Ostatnie pytanie skierowane do naszych respondentów było związane ze znajomością osób uzależnionych od hazardu.

Zarówno kobiety, jak i mężczyźni wskazali, iż mają kontakt z osobami, które regularnie grają w gry hazardowe, ale osób uzależnionych od hazardu nie znają. Potwierdziło to badanie jedynie 1% kobiet, które zna osobę uzależnioną od hazardu, zaś 0,5% mężczyzn twierdząco odpowiedziało na w/w pytanie.

Podsumowując tę część badania, należy zwrócić uwagę, iż pomimo niezbyt wysokiej skali dotyczącej problemów związanych z hazardem warto uświadamiać mieszkańcom miasta Konin, iż uzależnienie od hazardu jest jednym z uzależnień behawioralnych, które polega na przymusie wykonywania określonej czynności. **Proces gry przebiega według określonego schematu, który polega na budowaniu napięcia następnie przez wyniki gry następuje rozładowanie tego napięcia. W trakcie całej najczęściej wielogodzinnej gry ten proces jest wielokrotnie powtarzany (Zob. Kazanecka 2016). To właśnie on stanowi cel w podejmowaniu aktywności związanej z grami (tu chodzi nie tylko o gry hazardowe, ale i zwykłe gry, w które grają nieletni i małoletni).**

Warto by było, aby Zespół Interdyscyplinarny oraz MOPR i inne instytucje powołane do działań bezpośrednich tworzyły realne strategie w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym powołując, np.: grupy dla osób uzależnionych od hazardu lub chociaż, żeby grupy były tworzone dla osób, u których występuje podejrzenie nagminnego udziału w grach hazardowych.

Rozdział III

Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Wprowadzenie

Integralną częścią raportu na temat problemów społecznych jakie występują w mieście Konin jest prezentacja wyników badań dotyczących wybranych kwestii społecznych w odniesieniu do młodzieży. W badaniu udział wzięła młodzież ucząca się w konińskich szkołach podstawowych (klasa siódma) i młodzież w wieku gimnazjalnym (łącznie 182 uczniów) oraz młodzież ucząca się w różnych typach szkół ponadgimnazjalnych (łącznie 320 uczniów). W próbie badawczej znalazło się 276 dziewcząt i 226 chłopców. Materiał empiryczny został zebrany w październiku 2017 roku.

W badaniu posłużono się metodą sondażową, techniką ankietowania. Zastosowano narzędzie – anonimowy, autorski kwestionariusz ankiety. Arkusz obserwacji opatrzone były logotypami instytucji zlecającej i realizującej badania. W liście wprowadzającym znalazła się zachęta do wzięcia udziału w badaniu, identyfikacji podmiotów realizujących badania, określenie celu i wskazanie grupy docelowej objętej badaniem, zapewnienie o anonimowości oraz instrukcja dotycząca formy odpowiedzi na pytania.

Zważywszy na fakt, iż część pytań dotyczyła kwestii osobistych, wręcz intymnych, na uwagę zasługuje wysoki odsetek udzielonych przez respondentów odpowiedzi na większość pytań.

Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dotyczyły głównie kwestii społecznych, z którymi boryka się młodzież, bądź opinii i postaw młodzieży

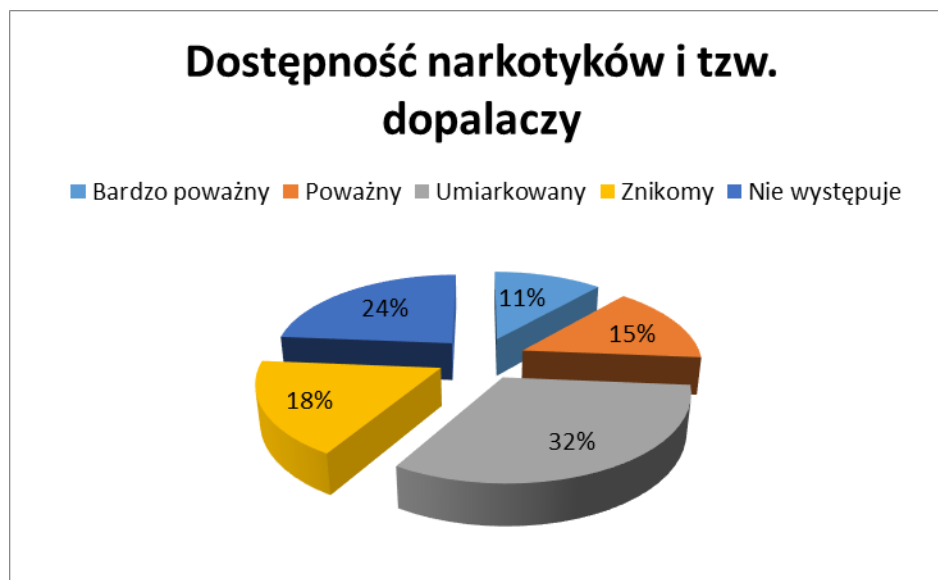

związanych z aktualnymi, lokalnymi problemami społecznymi, takimi jak: spektrum uzależnień (np. od narkotyków/dopalaczy, alkoholu, gier, Internetu), sposobami radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, zjawisko przemocy i cyberprzemocy (np. skala i przejawy zjawiska), stan świadomości młodzieży dotyczący występowania wybranych problemów społecznych, itd.

Prezentacja wyników badań

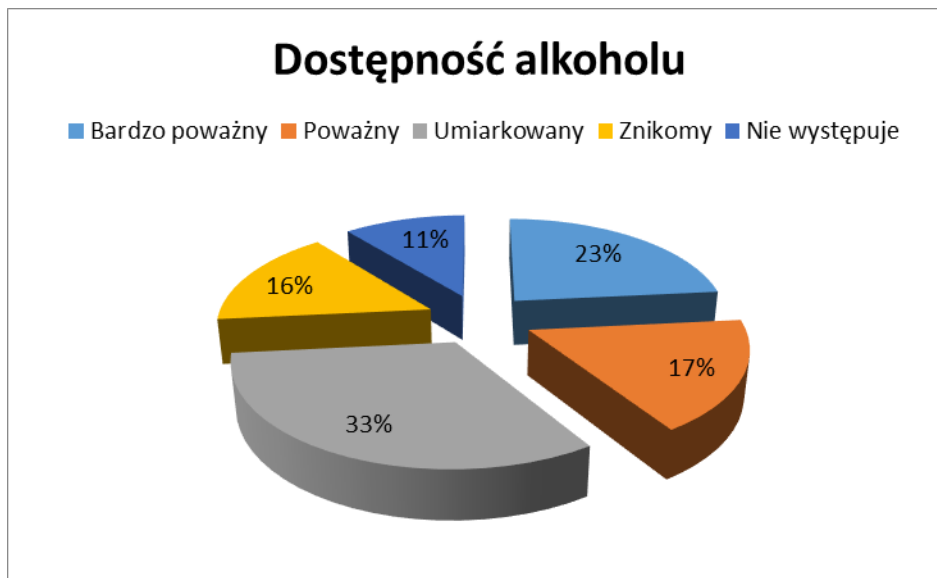
Młodzież pytana była o ocenę ważności wybranych problemów społecznych występujących wśród młodzieży na terenie miasta Konin.

Pierwsza grupa pytań obejmowała zagadnienia dotyczące dostępu do narkotyków, alkoholu i leków psychotropowych. Graficzny rozkład odpowiedzi wygląda następująco.

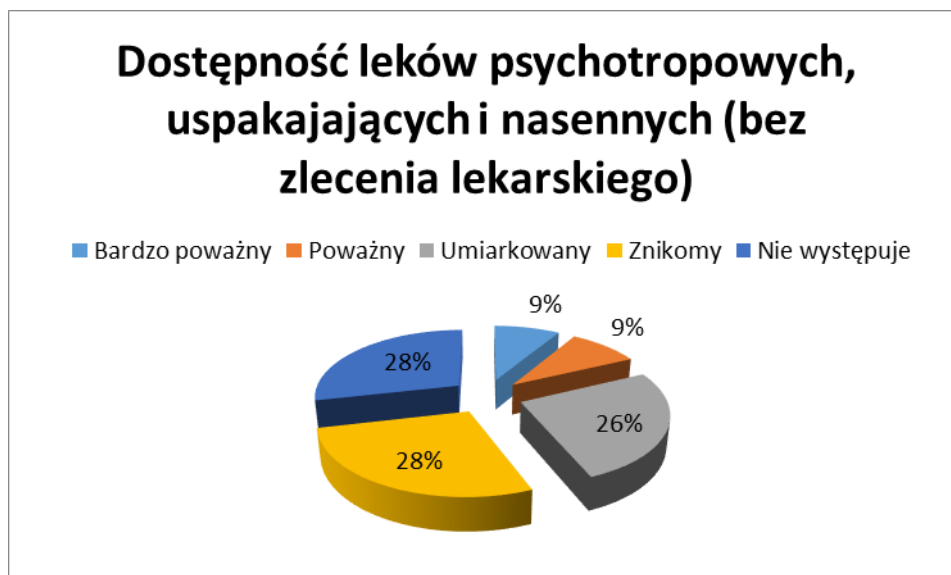

Respondenci odpowiadali na wyżej wymienione pytania w sposób zróżnicowany. I tak 24% badanych uważa, iż istnieje dostęp do narkotyków i dopalaczy. 32% uważa, iż dostęp jest umiarkowany. Niemniej co czwarty z badanych (26%) dostrzega wagę problemu dostępności narkotyków/dopalaczy. W globalnym ujęciu 56%

nieletnich i małoletnich uważa, iż dostęp do narkotyków i dopalaczy jest możliwy. Tylko dla (24%) badanych w/w problem nie występuje.

W przypadku ocen związanych z dostępnością alkoholu – traktowaną jako problem społeczny - młodzież objęta badaniem częściej dostrzega jej negatywne skutki (40%).

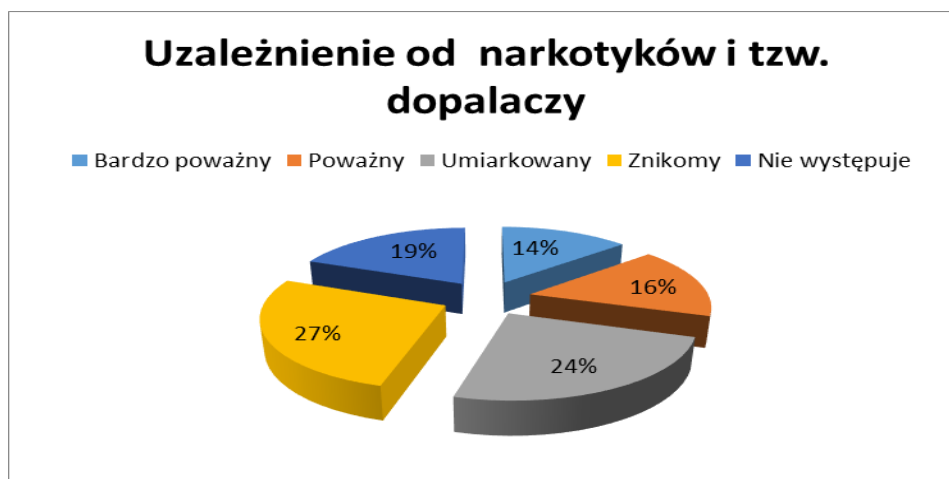
W opiniach większości uczniów objętych badaniem problem dostępu do leków psychotropowych, uspokajających i nasennych jest znikomy (dla 28% badanych) bądź w ogóle nie występuje (28%).

Z powyższych danych wynika, iż opinie młodzieży na temat kwestii dostępu do różnego rodzaju używek są zróżnicowane. Najmniej problematyczny w opiniach młodzieży jest dostęp do leków psychotropowych, itp. młodzież ma świadomość istnienia problemu dostępu do alkoholu (w domyśle – przez nieletnich).

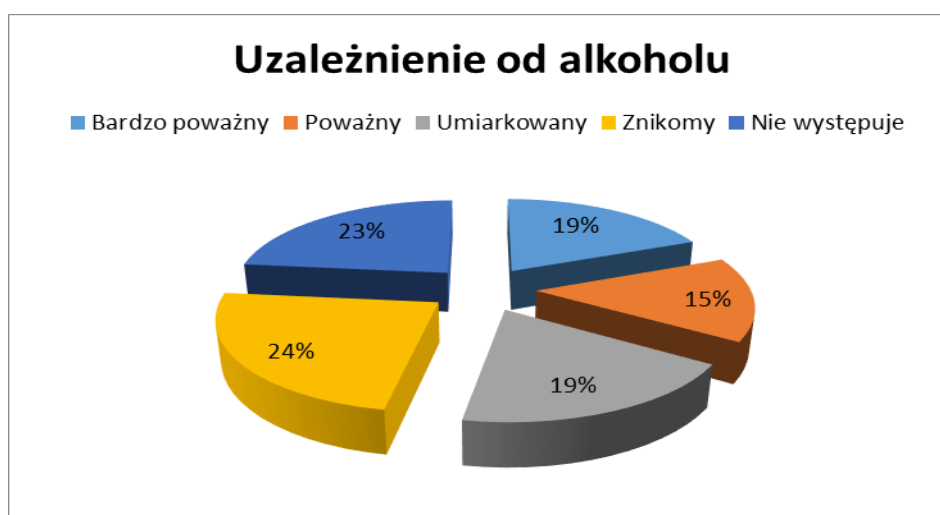
Warto zauważyć, iż pytana młodzież zwróciła uwagę na zagadnienia związane z dostępem do konkretnych używek. Dla osób odpowiedzialnych za realizację i przygotowywanie programów wychowawczych i profilaktycznych są to istotne informacje. Jednocześnie przygotowując strategię profilaktyczną winny zwrócić uwagę na szereg symptomów, typu:

1. Wyraźny spadek zainteresowania zajęciami, które wcześniej były dla dziecka atrakcyjne;
2. Zwiększenie poziomu frustracji, napady złości, okazywanie wrogości;
3. Problemy w szkole z nauką i zachowaniem;
4. Izolowanie się od kontaktów z rodziną i ukrywanie szczegółów dotyczących życia poza domem – kontakt z rodzicami;
5. Częste zmiany nastroju od nadmiernego pobudzenia do stanów apatii;
6. Zmiany zwyczajów związanych z jedzeniem i zasypianiem, np. późniejsze wstawanie, utrata apetytu – kontakt z rodzicami;
7. Zaniedbywanie wyglądu, brak dbałości o higienę osobistą;
8. Zwiększenie potrzeb finansowych i ukrywanie wydatków z kieszonkowego oraz znikanie drobnych sum z domu lub nieoddawanie reszty z zakupów zlecanych przez rodziców;
9. Reagowanie rozdrażnieniem na próby uzyskania informacji o nowo zawartych znajomościach.

Druga grupa pytań kierowanych do młodzieży odnosiła się do ich oceny ważności kwestii uzależnień od: narkotyków, dopalaczy, alkoholu, leków oraz od Internetu i gier hazardowych.

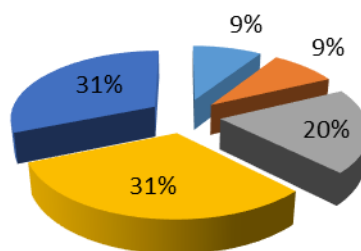
W przypadku uzależnienia od narkotyków/dopalaczy co trzeci z badanych (30%) dostrzega taki problem. Natomiast 14% spośród osób objętych badaniem stwierdziło, iż problem ten w ogóle nie występuje.

W przypadku subiektywnych ocen respondentów odnoszących się do problemu uzależnienia od alkoholu dla 19% badanych jest to bardzo poważny i dodatkowo dla 15% poważny problem.

Uzależnienie od leków psychotropowych, uspokajających i nasennych

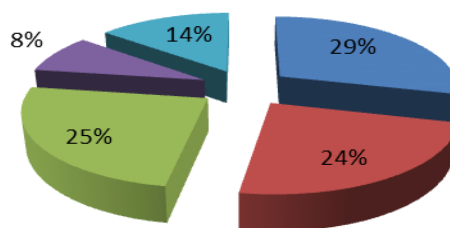
■ Bardzo poważny ■ Poważny ■ Umiarkowany ■ Znikomy ■ Nie występuje

W opiniach niemalże co dziesiątego z badanych (9%) uzależnienie od leków psychotropowych, itp. stanowi bardzo poważny problem. Na przeciwnym biegunie znalazły się odniesienia do braku występowania bądź też znikomej problematyczności uzależnień od leków psychotropowych, uspokajających i nasennych (62% spośród badanych).

Zjawisko uzależnienia od Internetu i gier hazardowych

■ Bardzo poważny ■ Poważny ■ Umiarkowany ■ Znikomy ■ Nie występuje

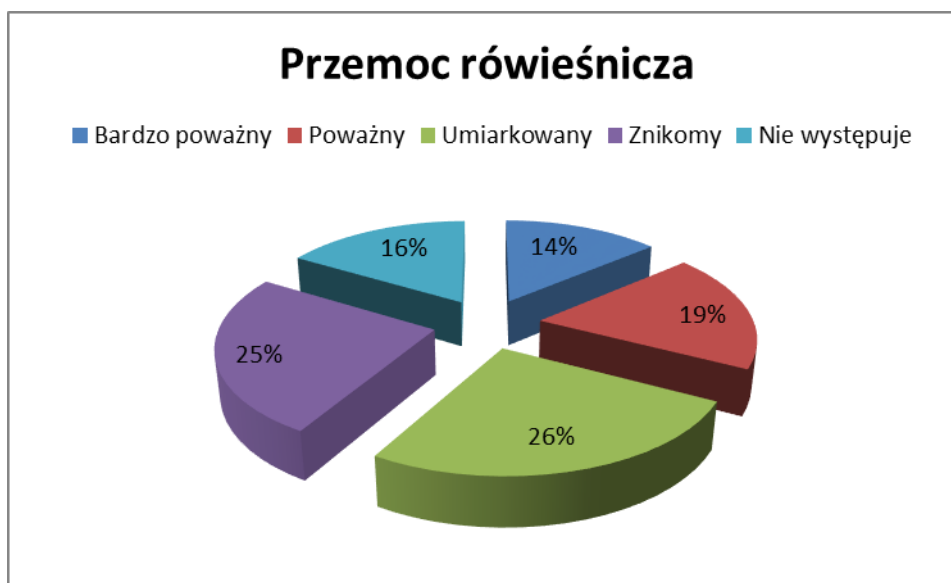

W tym przypadku młodzież jest świadoma istnienia problemu uzależnień od Internetu i gier hazardowych. Świadczą o tym odpowiedzi ponad połowy spośród przebadanych uczniów (wskazania na bardzo poważny i poważny problem).

W drugim obszarze przeprowadzonych badań zapytaliśmy małoletnich i nieletnich o zjawisko uzależnienia szeroko rozumianego. Co istotne w znacznym

stopniu młodzież wskazuje, iż zjawisko uzależnień wśród rówieśników jest poważne i bardzo poważne. Uzależnienie wśród małoletnich i nieletnich wiąże się często z okresem dojrzewania. Okres ten łączy się z wieloma zmianami w ciele i psychice młodego człowieka. Dochodzi do modyfikacji w zakresie emocjonalnych procesów motywacyjnych, przeżywania uczuć wyższych, które często są nietrwałe. Natomiast sfera społeczna wiąże się ze zmniejszeniem wpływu rodziców oraz częstymi nieporozumieniami w domu rodzinnym. Okres adolescencji to także podejmowanie nowych ról społecznych. **Adolescenci w tym okresie posiadają podwyższony poziom samoświadomości, ale wynika to z tak zwanego młodzieńczego egocentryzmu. Należy jasno wskazać, iż ów egocentryzm jest niezwykle ważny, ponieważ kształtuje młodego człowieka, stąd koniecznym jest budowanie koherencji na trzech poziomach: umysłu, inteligencji emocjonalnej oraz ciała.** Rozwój zatem z jednej strony zależy od młodego człowieka, z drugiej od podejścia w realizowaniu procesów socjalizacyjnych, które nie będą sprzyjały rozwojowi zachowań patologicznych.

Trzeci obszar problemowy, o ocenę którego proszona była młodzież, dotyczył zagadnienia przemocy rówieśniczej występującej na terenie Konina.

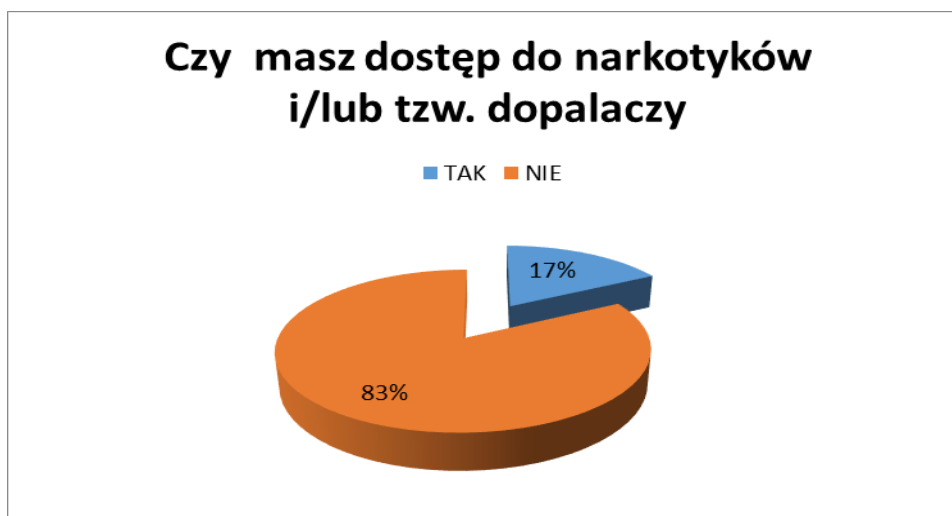

W tym przypadku dla co trzeciego z badanych jest to poważny lub bardzo poważny problem (33%). Natomiast 14% spośród badanych twierdzi, iż problem przemocy rówieśniczej w ogóle nie występuje na terenie Konina, a dla 25% ma on znikome negatywne znaczenie.

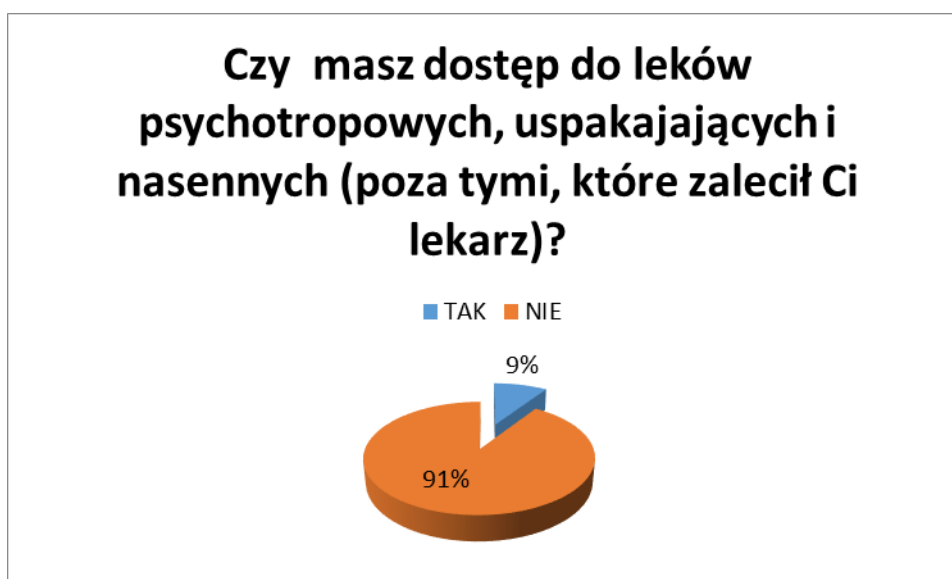
Problem przemocy tak zwanej rówieśniczej ma daleko idące konsekwencje społeczne. Co więcej, doświadczenie przemocy rówieśniczej wywiera wpływ na rozwój psychospołeczny jednostki oraz na jej zachowanie w dorosłym życiu. Jak pokazują metaanalizy badań, doświadczenie przemocy rówieśniczej może powodować problemy internalizacyjne, takie jak depresja, niepokój, wycofanie, samotność, dolegliwości somatyczne, a nawet niedostosowanie społeczne. Z badań wynika również, że bycie sprawcą ofiary przemocy rówieśniczej znacząco zwiększa szansę popełnienia przestępstwa w dorosłości (Zob. Olweus, 2007; 2007 a; 2011).

Interesująca z badawczego punktu widzenia oraz ważna dla projektowania działań profilaktycznych, czy też związanych z edukacją zdrowotną, jest wiedza na temat świadomości młodzieży dotycząca dostępu do środków uzależniających.

W tym celu uczniów zapytano o to, czy mają dostęp do narkotyków/dopalaczy, alkoholu oraz leków psychotropowych, uspokajających oraz nasennych.

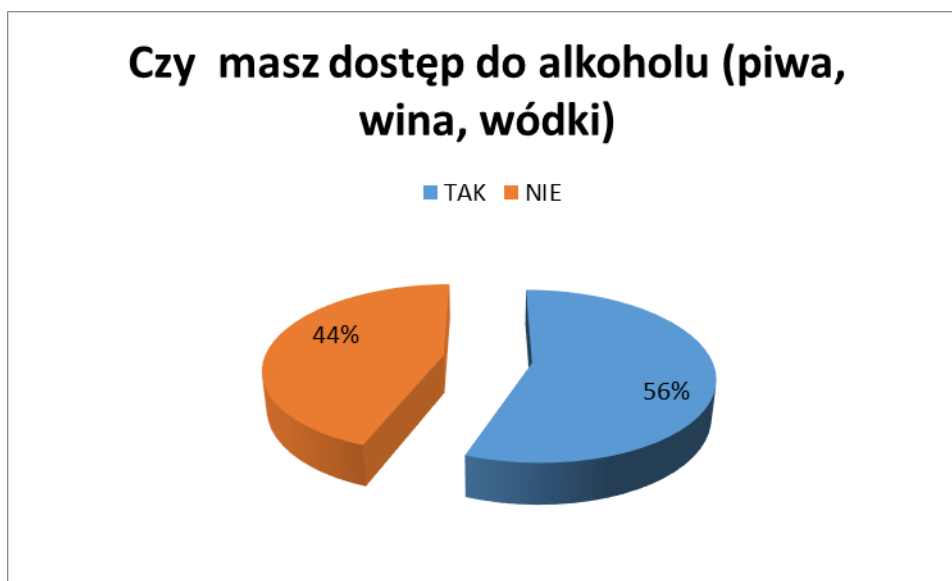

W pierwszym przypadku 83% spośród badanych uczniów stwierdziło, iż nie ma dostępu do narkotyków/dopalaczy. W 17% respondenci mają dostęp do narkotyków i dopalaczy.

W drugim przypadku jeszcze większa liczba spośród badanej grupy młodzieży (91%) zadeklarowała, iż nie ma dostępu do leków psychotropowych, uspokajających i nasennych (z wyłączeniem tych zaleconych przez lekarza).

W przypadku ocen dostępności do alkoholu ponad połowa badanych wskazała, że posiada dostęp (56%) – przy czym dane te obejmują również młodzież uczącą się pełnoletnią. W przypadku młodzieży z ostatnich klas szkoły podstawowej i gimnazjalistów taki dostęp deklarował co trzeci z nich.

Młodzież posiada bezwarunkowy dostęp do środków psychoaktywnych, alkoholu oraz innych używek chemicznych. Szczególnym wyzwaniem jest wzrost związany z rozpowszechnieniem i używaniem środków chemicznych, typu dopalacze oraz marihuana. Niestety mimo ofiar śmiertelnych po zażyciu środków chemicznych – dopalaczy, rośnie przekonaniem młodzieży o mniejszym – w porównaniu z innymi narkotykami – ryzyku szkód związanych z ich używaniem. W związku z powyższym można oczekiwać dalszego wzrostu rozpowszechnienia w/w środków w przyszłości.

Nadto nie można wykluczyć, iż tak zwany grunt pod wzrost zainteresowania przetworami konopi spowodowany jest wynikiem upowszechniania tzw. wyrobów kolekcjonerskich zwanych potocznie „dopalaczami”, a następnie radykalna walka z w/w środkami chemicznymi.

Co istotne, na terenie miasta Konin można bez większego problemu zakupić środki psychoaktywne, o czym świadczą odpowiedzi respondentów, a więc i popyt na substancje chemiczne i psychoaktywne wzrasta. Warto dodać, że

w ostatnich latach ożywił się ruch zwolenników legalizacji marihuany, a w przestrzeni publicznej „pseudoautorytety” kwestionujące szkodliwość tej substancji.

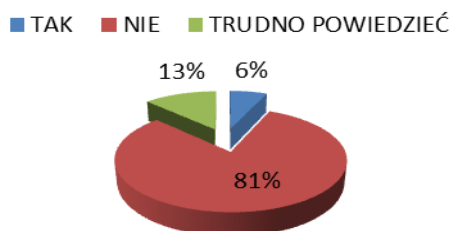
Tendencja ta z dużym prawdopodobieństwem będzie się utrzymywać, co w konsekwencji będzie prowadzić do nadużywania środków psychoaktywnych i chemicznych. Ponadto oczekiwania wobec środków psychoaktywnych i chemicznych, formułowane przez młodzież szkolną miasta Konin, odwołują się w znacznym stopniu do pozytywnych konsekwencji niż ewentualnych szkód. Niestety potwierdza to analiza statystyczna, którą przeprowadziliśmy korzystając z korelacji r-Persona.

Dostęp do środków odurzających w tym alkoholu	Odwołanie do pozytywnych konsekwencji	
Bezpośrednia:		
a. Alkohol	0,9	p=0,398
b. Leki	0,33	p=0,019
c. Narkotyki	0,06	p=0,688
d. Dopalacze	0,09	p=0,154

Warto w tym miejscu, raz jeszcze podkreślić, iż pozytywne podejście do używek młodego pokolenie potwierdza granica istotności statystycznej (0,005).

Kolejna kwestia objęta badaniem dotyczyła wymiaru środowiskowego uzależnień – także jako potencjalnych źródeł zagrożeń dla młodzieży objętej badaniem.

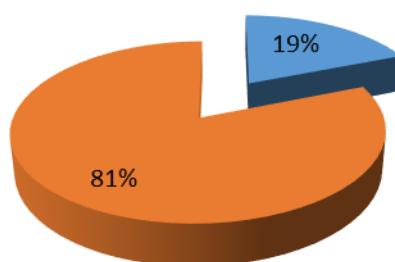
**Czy w Twojej najbliższej rodzinie
znajduje się osoba nadużywająca
narkotyków, leków psychotropowych
i/lub innych środków odurzających?**

W odniesieniu do pytania: „Czy w Twojej najbliższej rodzinie znajduje się osoba nadużywająca narkotyków, leków psychotropowych i/lub innych środków odurzających”? twierdzącej odpowiedzi udzieliło 6% uczniów. 81% spośród badanych zadeklarowało, iż nie znajduje się w takiej sytuacji.

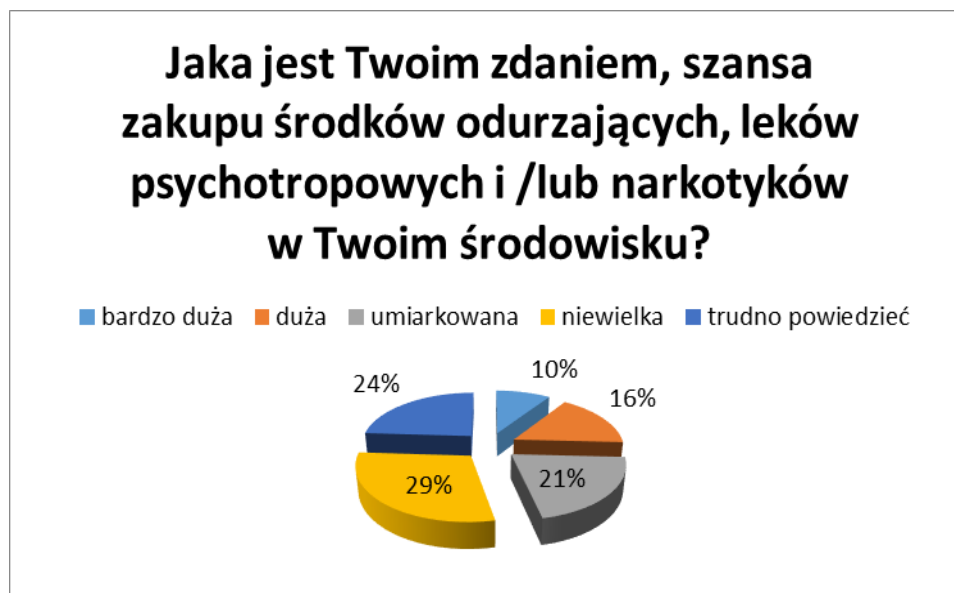
**Czy w Twojej najbliższej rodzinie jest
osoba nadużywająca alkoholu?**

■ TAK ■ NIE

Młodzież zdecydowanie częściej niż z problemem uzależnień od narkotyków, leków itp. w środowisku rodzinnym spotyka się z problemem alkoholizmu. 19% badanych potwierdziło, iż w ich najbliższej rodzinie jest osoba nadużywająca alkoholu.

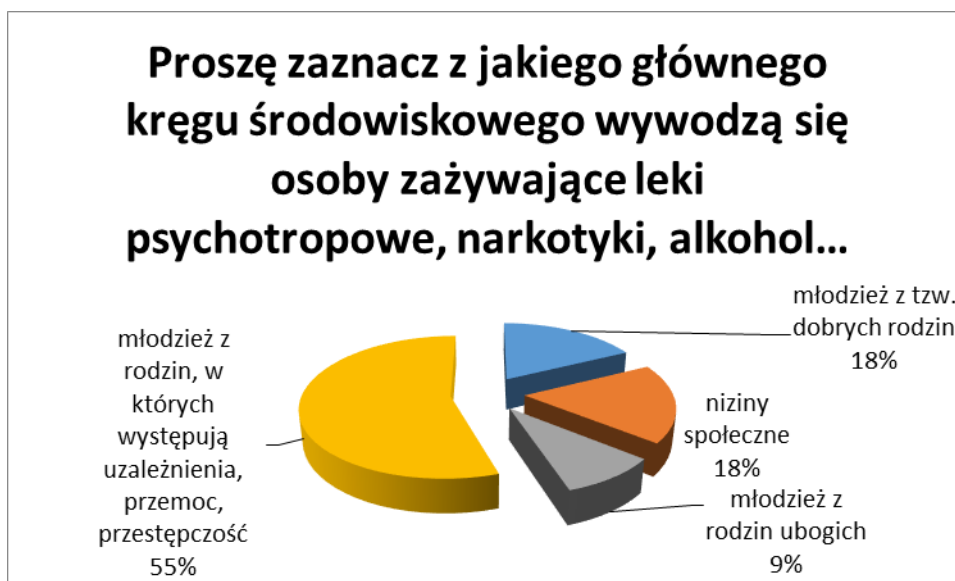
Młodzież pytana została także o ocenę szansy/możliwości zakupu środków odurzających, leków, narkotyków w swoim środowisku.

Z powyższego wykresu wynika, iż dla co czwartego (26%) z badanych zakup środków odurzających, leków, narkotyków nie stanowiłaby problemu (określenie szansy jako bardzo dużej bądź dużej).

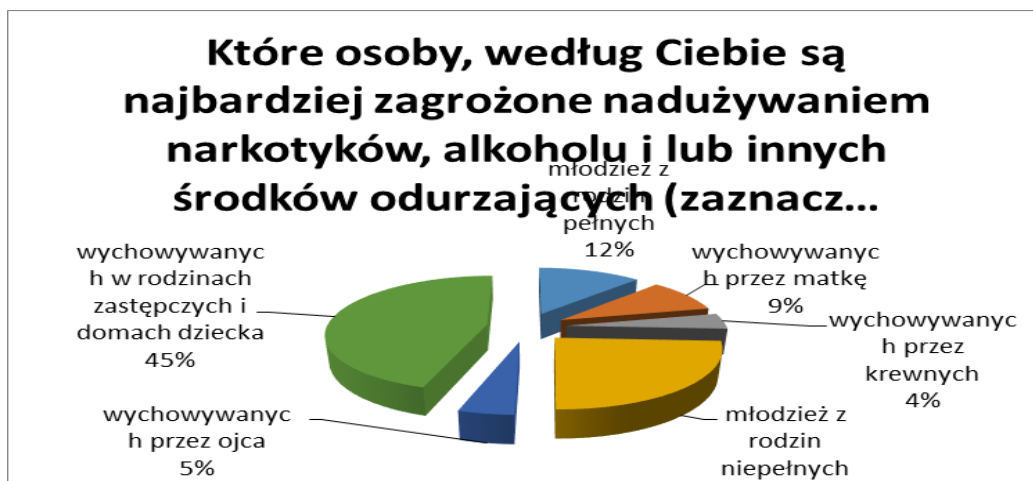
W badaniach uwagę zwraca wysoki poziom dostępności środków psychoaktywnych przejawiający się w ocenach respondentów. Na tym tle dostępność substancji tak zwanych legalnych jest oceniana znacznie wyżej.

Młodzież poproszono także o wskazanie głównych środowisk, z których ich zdaniem wywodzą się osoby zażywające leki psychotropowe, narkotyki i inne substancje uzależniające.

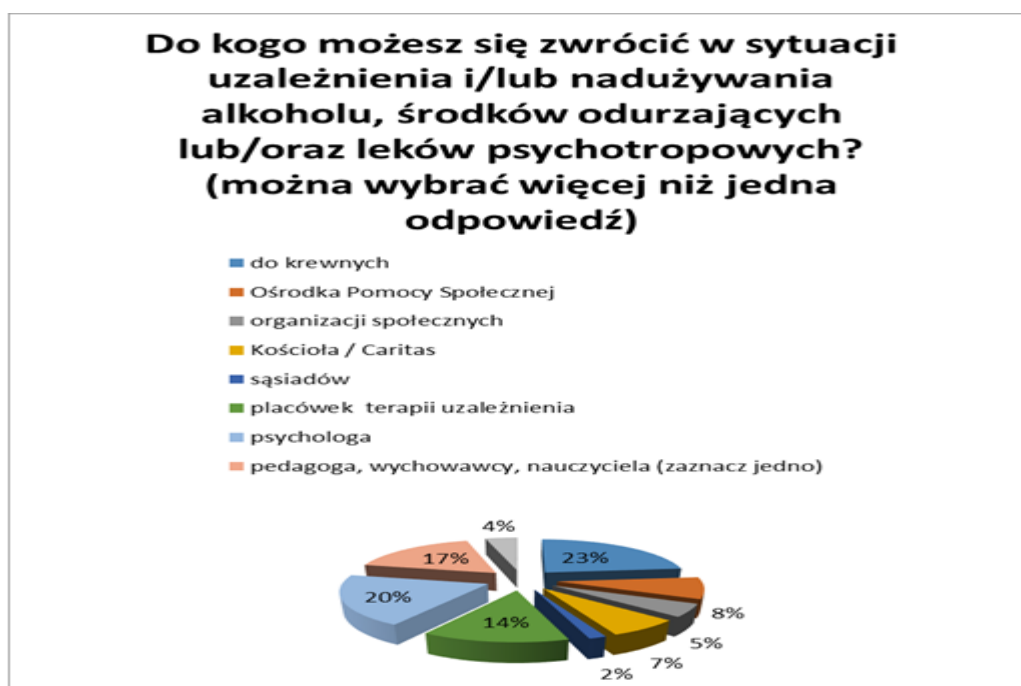
W tym przypadku najczęściej wskazań badanych (55%) dotyczyło środowisk, w których to młodzież ma kontakt z uzależnieniami, przemocą i przestępczością w swoim środowisku rodzinnym.

W dalszej kolejności uczniowie odpowiadali na pytanie dotyczące środowisk najbardziej podatnych lub też zagrożonych uzależnieniem.

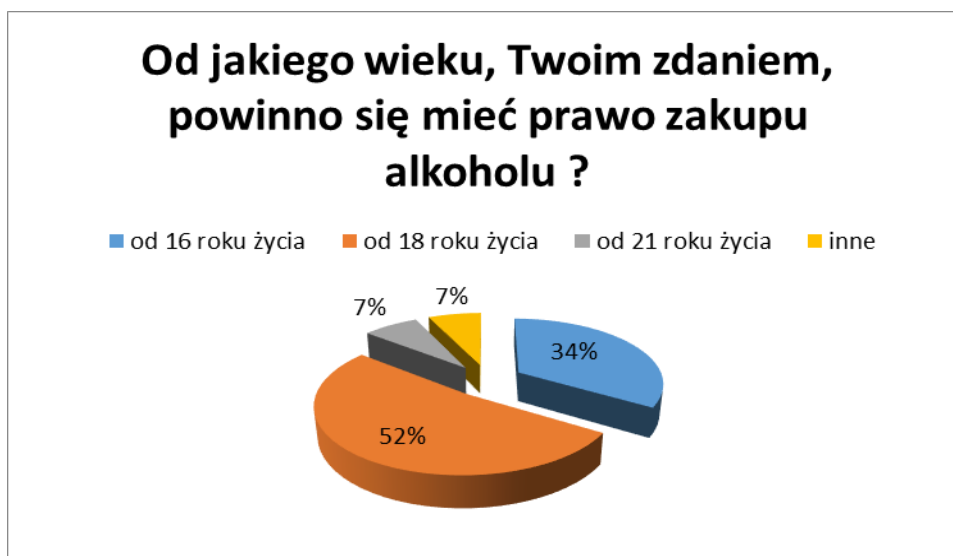
W tym przypadku najczęściej odpowiedzi dotyczyło środowiska domu dziecka i rodziny zastępczej (45%). Warto w tym miejscu zadać pytanie – stąd pochodzą takie uogólnione opinie młodzieży - zważywszy na minimalny odsetek uczniów z tychże środowisk, z którymi badani mogliby mieć bezpośredni kontakt.

Badana młodzież określała również swoją wiedzę na temat instytucji/podmiotów, do których może się zwrócić w sytuacji dotyczącej problemu związanego z uzależnieniem.

Określając podmioty mogące udzielić pomocy i wsparcia społecznego młodzież najczęściej wymieniała krewnych, dalej – podmioty zajmujące się profesjonalnie wsparciem: psychologa, pedagoga, wychowawcę oraz placówki terapii uzależnień. Najmniej wskazań odnotowano w przypadku szukania wsparcia u sąsiadów.

Młodzież odpowiadała również na pytanie dotyczące wieku, od którego można byłoby legalnie zakupić alkohol.

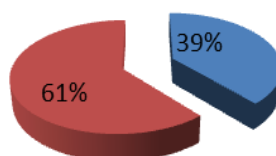

Z powyższego wykresu wynika, iż większość (52%) spośród badanych deklaruje, iż aktualne regulacje dotyczące możliwości zakupu alkoholu przez osoby pełnoletnie im odpowiadają. Co trzeci z badanych (34%) chciałby obniżenia wieku dostępu do legalnego zakupu alkoholu od 16 roku życia (przy czym wskazania te pochodziły głównie od młodszej młodzieży – ze szkoły podstawowej i gimnazjum). Ponadto 7% spośród badanych chciałoby podwyższenia wieku dostępu do alkoholu do 21 lat. Pojawiały się też pojedyncze głosy dotyczące dolnej granicy wieku, od którego można legalnie zakupić alkohol, takie jak: 8, 11, 12, 13, 14, 15, 19 lat; „od urodzenia”, „nigdy”.

Kolejna kwestia, o którą pytani zostali badani uczniowie dotyczyła ich opinii na temat szczególnego charakteru alkoholu jako towaru i, co za tym idzie, konieczności jego reglamentowania.

Czy uważasz, że alkohol jest towarem szczególnym, w związku z czym dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany

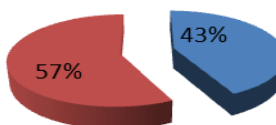
■ TAK ■ NIE

Dla 61% osób badanych wobec alkoholu nie potrzeba stosować odrębnych przepisów ograniczających i kontrolujących do niego dostęp.

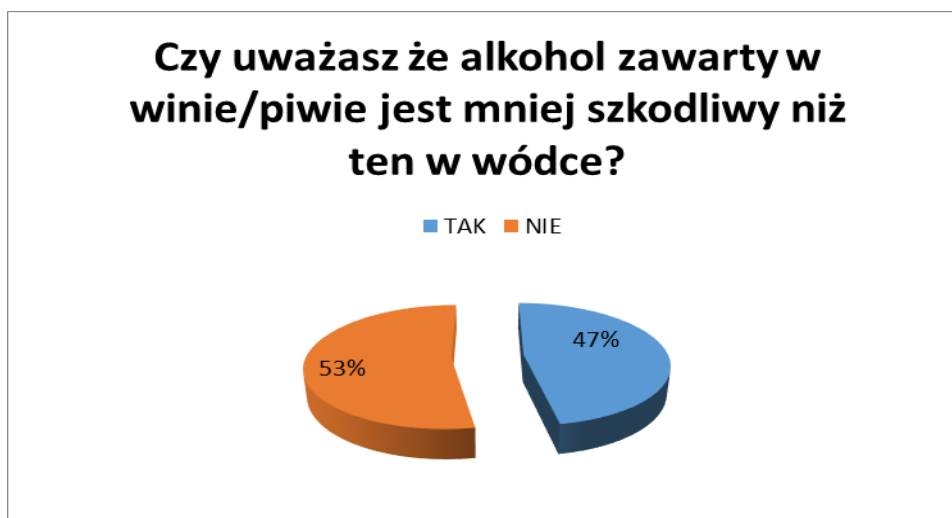
Czy uważasz, że alkohol jest towarem, jak każdy inny i zasady sprzedaży nie powinny być wyjątkowe

■ TAK ■ NIE

Spośród osób objętych badaniem 43% uważa, iż alkohol jest towarem, wobec którego nie należy stosować odrębnych zasad sprzedaży.

W tej grupie zagadnień objętych badaniem pojawiło się również pytanie na temat oceny szkodliwości alkoholu zawartego w winie/piwie a szkodliwości alkoholu zawartego w wódce. W tym przypadku postawy respondentów były niemalże równo podzielone (dla 47% alkohol zawarty w winie/piwie jest mniej szkodliwy).

Analizując w/w wyniki należy zauważyć, iż koniecznym jest stosowanie określonej profilaktyki oraz budowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko, w którym małoletni i nieletni się poruszają.

Należy podkreślić, iż ważną rolę w działaniach zapobiegających uzależnieniom pełni oświata i rodzice. Zadaniem instytucji oświatowych jest przekazywanie kompletu informacji o substancjach psychoaktywnych przy uwzględnieniu potrzeb „młodego pokolenia”.

Warto zwrócić uwagę, iż programy profilaktyczne mają ograniczoną skuteczność. Problem ten wiąże się z faktem nie brania pod uwagę zmian rozwojowych adolescentów.

Wyniki badań jednoznacznie wykazują, iż spożywanie alkoholu, czy używanie innych substancji psychoaktywnych wzrasta w okresie dojrzewania. Nierealistyczne jest zatem oczekiwanie, że programy szkolne będą w stanie całkowicie zapobiec tym

naturalnym tendencjom rozwojowym i jednocześnie będą skutecznie chronić młodzież przed wpływami środowiskowymi, które propagują picie alkoholu, palenie tytoniu lub używanie narkotyków (Zob. Mellibruda 2001). Dlatego obok strategii prewencyjnej winno w instytucjach oświatowych wprowadzić się elementy interwencji i/lub innej pracy profilaktycznej z grupami zwiększonego ryzyka.

Nieuwzględnienie w działaniach profilaktycznych sytuacji i doświadczeń uczniów sięgających po substancje psychoaktywne może stać się przyczyną niepożądanych skutków ubocznych (błędy w profilaktyce – brak rzetelnej diagnozy, straszenie konsekwencjami zdrowotnymi, niedostosowany język przekazu, pominięcie potrzeb niższego i wyższego rzędu).

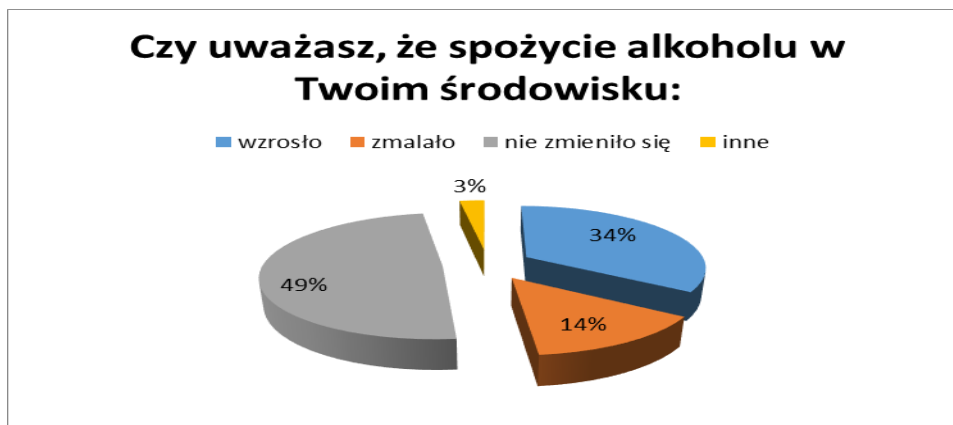
Najbardziej realistycznymi celami profilaktyki jest opóźnianie inicjacji spożywania środków psychoaktywnych i chemicznych. Jest to niezwykle istotna kwestia profilaktyczna, gdyż jej powodzenie może przyczyniać się do znaczącego zmniejszania szkód społecznych. Aby zastosować ją z powodzeniem, trzeba dysponować programem zbudowanym na mocnych podstawach naukowych.

Przyjmowanie założeń, typu:

1. Zmiany cywilizacyjne,
2. Ewolucja obyczajów,
3. Kultura cyfrowa,
4. Globalizacja,

prowadzą do usprawiedliwienia zachowań ryzykownych, stąd **potrzebna jest odważna modyfikacja głównej strategii stosowanej w szkolnych programach profilaktycznych, które kładą nacisk na rozwój nie tylko intelektu, ale i inteligencji emocjonalnej. Podstawowy cel programów profilaktycznych nie powinien opierać się na przesłankach związanych z redukcją szkód, a na kształtowaniu postaw prorozwojowych.**

Kolejny obszar badawczy związany był w kwestii oceny skali występowania zjawisk dotyczących spożycia alkoholu i dostępu oraz spożycia środków odurzających w bezpośrednim środowisku zamieszkania młodzieży.

Subiektywne oceny skali spożycia alkoholu w bezpośrednim otoczeniu młodych mieszkańców Konina wyglądają następująco: największa grupa badanych (49%) stwierdziła, iż spożycie alkoholu nie zmieniło się, natomiast w przypadku 34% pojawiły się deklaracje, iż spożycie alkoholu wzrosło.

Oceniając dostęp i skalę spożycia środków odurzających ponad połowa spośród badanej młodzieży (54%) nie odnotowała wzrostu/spadku tego parametru w przypadku swojego miejsca zamieszkania. Podobna liczba wskazań dotyczyła zarówno

zwiększenia się (18%) jak i zmniejszenie się możliwości dostępu i problemu uzależnień od środków odurzających (17%).

Dzięki odpowiedziom na dwa powyższe pytania dostrzec można pewien trend, który może (ale nie musi) wiązać się ze zmianą skali występowania zjawisk związanych z uzależnieniami – bądź też dotyczyć może zmiany świadomości młodzieży wskutek wchodzenia w nowe środowiska – np. przy przejściu ze szkoły podstawowej do gimnazjum lub z gimnazjum do szkoły ponadgimnazjalnej.

Ważnym ogniwem w diagnozie lokalnych problemów społecznych jest ocena i analiza skali występowania zjawisk związanych z uzależnieniami i *nowymi uzależnieniami*. W tej grupie zagadnień znalazły się trzy sfery odnoszące się do zażywania/spożycia: narkotyków lub dopalaczy, alkoholu, leków.

Spośród przebadanej grupy młodzieży 12% zadeklarowało, iż miało w swoim życiu doświadczenie z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy.

Spośród ponad pół tysiąca przebadanych młodych osób 12% z nich zadeklarowało, iż miało za sobą już inicjację narkotykową lub też doświadczenia związane ze spożyciem dopalaczy. Co istotne, spośród tej grupy 47% badanych deklарowało, iż spożywało narkotyki/dopalacze w ciągu ostatniego tygodnia.

Młodzież proszona była o wskazanie rodzaju środków – narkotyków i dopalaczy z którymi miała styczność. W pojedynczych odpowiedziach znalazły się – po kilka wskazań:

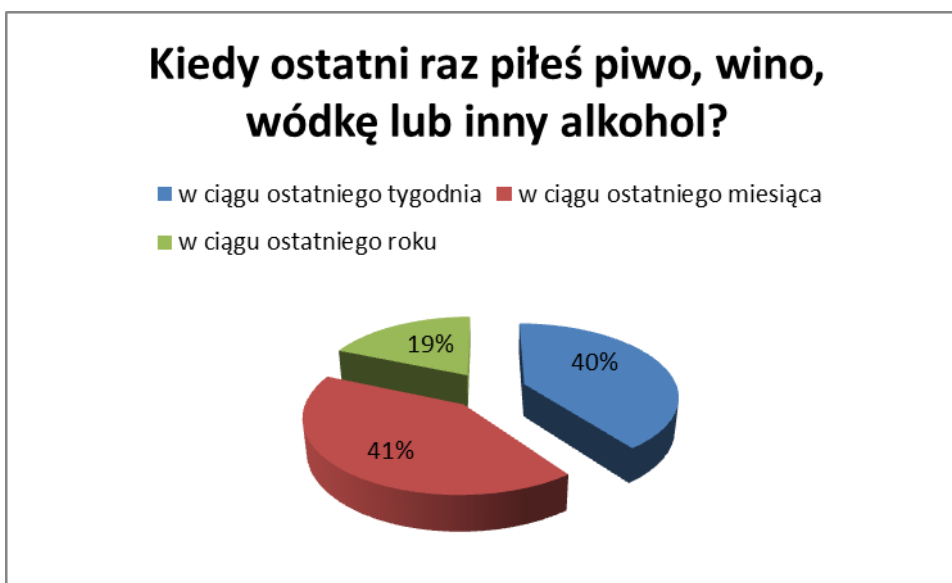
- marihuana (*trawka, weed*),
- dopalacze (*dopy*), mefedron,
- haszysz, amfetamina oraz pojedyncze wskazania: tetrabromometan, PVP, amfetamina, kokaina, heroina.

Młodzież określała również wiek swojej inicjacji narkotykowej lub też pierwszego zażycia dopalaczy. Przedział uzyskanych odpowiedzi – 12-19 lat, przy czym najwięcej osób, które udzieliły na to pytanie odpowiedzi wskazała na 16 rok życia jako moment inicjacyjny.

W przypadku oceny skali i postaw młodzieży wobec alkoholu zadane zostały pytania o preferowany rodzaj alkoholu oraz o ostatni czas spożycia.

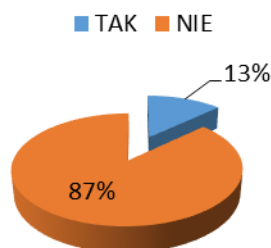
Ponad co trzeci z badanych (36%) deklaruje, że w ogóle nie pije alkoholu. Młodzież – ta ze szkół ponadgimnazjalnych (w próbie badawczej znalazła się również grupa młodzieży pełnoletniej) – preferuje głównie piwo.

Spośród deklarujących picie alkoholu 40% określiło, że spożywało alkohol w ciągu ostatniego tygodnia, a 41%, że w ciągu ostatniego miesiąca.

Trzecia grupa potencjalnych zagrożeń objętych badaniem diagnostycznych dotyczyła zażywania przez młodzież leków uspokajających, nasennych lub psychotropowych - bez zlecenia lekarskiego.

**Czy kiedykolwiek w życiu zażywałeś
leki uspokajające, nasenne lub inne
psychotropowe bez zlecenia
lekarskiego?**

W przypadku środków uspokajających, nasennych, itp. 13% spośród badanych stwierdziło, iż zażyło w swoim życia takowe – bez zlecenie lekarskiego.

**Jeśli odpowiedziałeś twierdząco na
poprzednie pytanie powiedz kiedy
ostatnio zażywałeś te leki?**

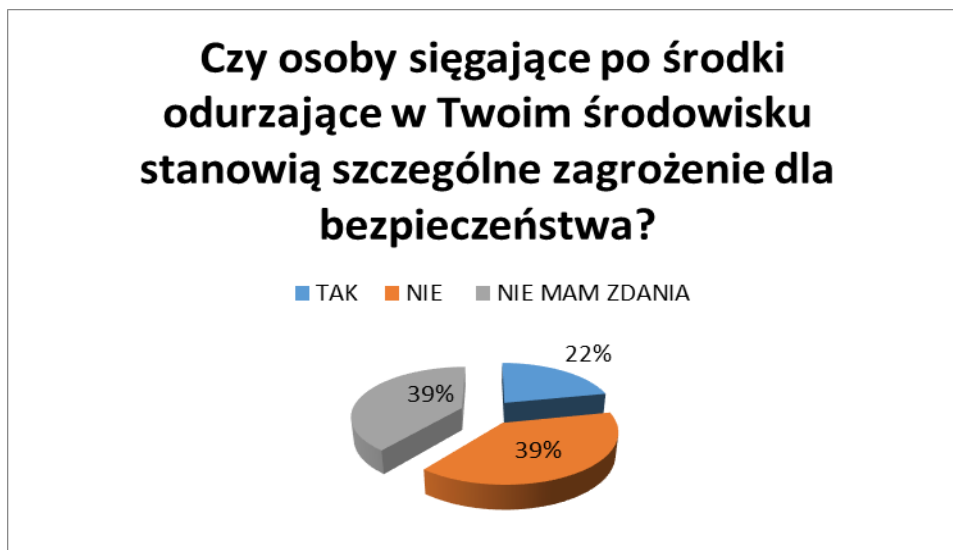

Dla 3% młodzieży z grupy objętej badaniem są to świeże doświadczenia – z ostatniego tygodnia; dla 6% badanych było to doświadczenie z ostatniego miesiąca, a dla 7% - z ostatniego roku.

Kolejnym zagadnieniem poddanym diagnozie było postrzeganie przez młodzież sytuacji osób pijących i stosujących środki odurzające w kontekście zagrożeń dla bezpieczeństwa.

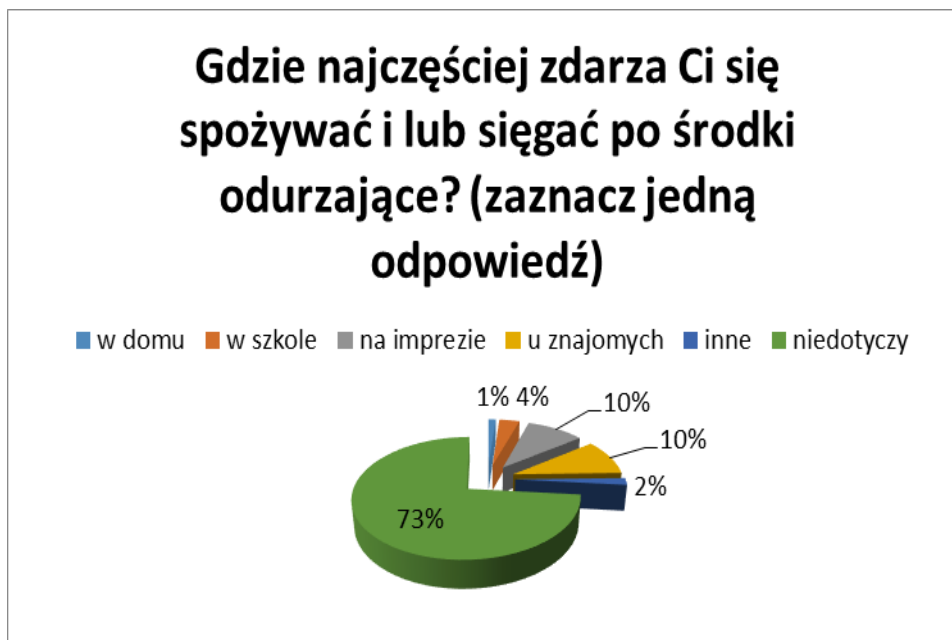
W odniesieniu do osób pijących młodzież na ogół nie wiąże ich z sytuacją zagrożenia. Takową postrzegają: co dziesiąty z badanych (11%).

W przypadku postrzegania zagrożeń ze strony osób sięgających po środki odurzające takowe zagrożenie identyfikuje 22% spośród badanej grupy młodzieży.

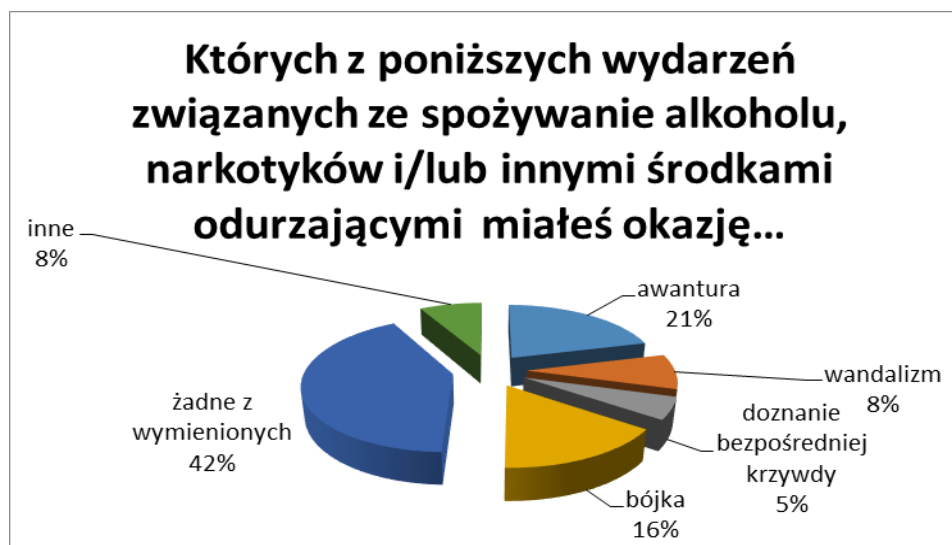

Młodzież pytana było również o miejsce, w którym mają styczność ze środkami odurzającymi bądź też spożywają takie środki.

Najwięcej wskazań dotyczyło sytuacji towarzyskich - po 10%: *impreza* oraz *u znajomych*. 4% badanych wskazało szkołę jako miejsce zażywania środków odurzających. Pojawiły się też pojedyncze odpowiedzi wskazujące na przestrzeń publiczną otwartą (*ławka; na dworze*).

Jedna z hipotez badawczych leżących u podstaw konstrukcji narzędzia badawczego odnosiła się do domniemanej zależności między spożywaniem alkoholu, narkotyków/środków odurzających a doświadczaniem negatywnych zjawisk społecznych.

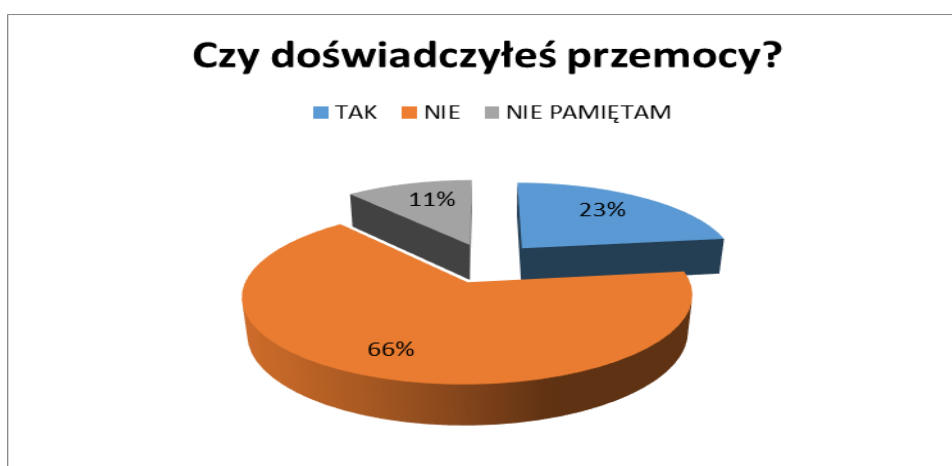

Spośród badanych 42% deklaroowało, iż nie doświadczyła bezpośrednio negatywnych wydarzeń będących pochodną spożycia alkoholu, narkotyków lub środków odurzających. Co piąty z badanych (21%) doświadczył *awantury*, 16% *bójki*, a 8% aktów *wandalizmu*.

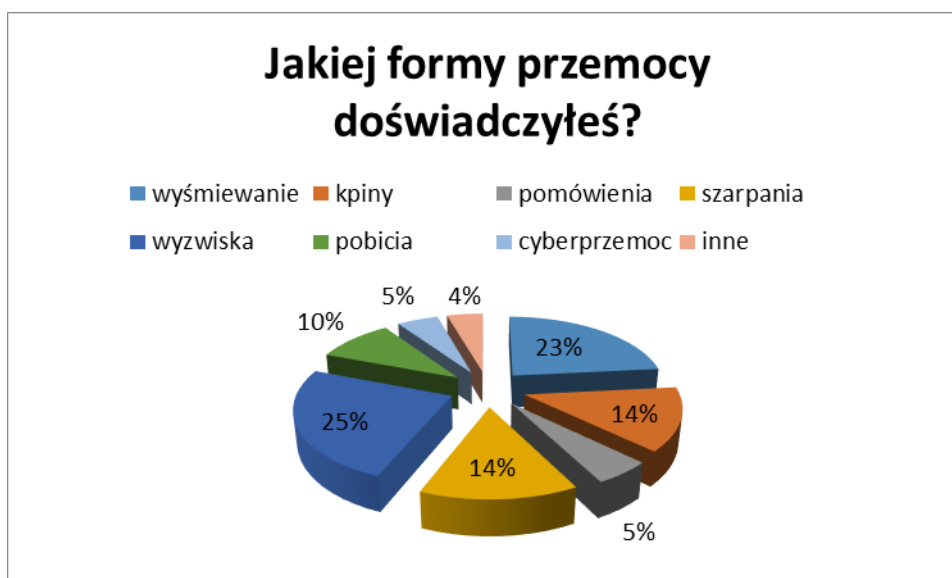
Podsumowując tę część badań warto zwrócić uwagę, iż młodzież, sięgając po substancje psychoaktywne i/lub alkohol, tytoń, spodziewa się doraźnych korzyści. Te korzyści mają dla niej większe znaczenie niż odległe negatywne konsekwencje. Stąd uczeń, który podejmuje zachowania ryzykowne, robi to najczęściej dlatego, że nie może lub nie potrafi inaczej. Takie zachowania są jego „własnym sposobem przystosowania się”. Z badań wynika, że to, jakie konkretne zachowanie podejmą osoby z różnych grup, jest często kwestią przypadku – pojawienia się odpowiedniej okazji. Wiadomo również, że zachowania aspołeczne najczęściej współwystępują ze sobą, a jedno może pociągać za sobą inne. Na przykład picie alkoholu (albo odurzanie się narkotykami) często współwystępuje z zachowaniami agresywnymi, przestępczymi, także z wczesną aktywnością seksualną (Zob. Kraśnicka 2016).

Niezwykle ważnym, przejmującym współcześnie problemem społecznym, jest zjawisko przemocy.

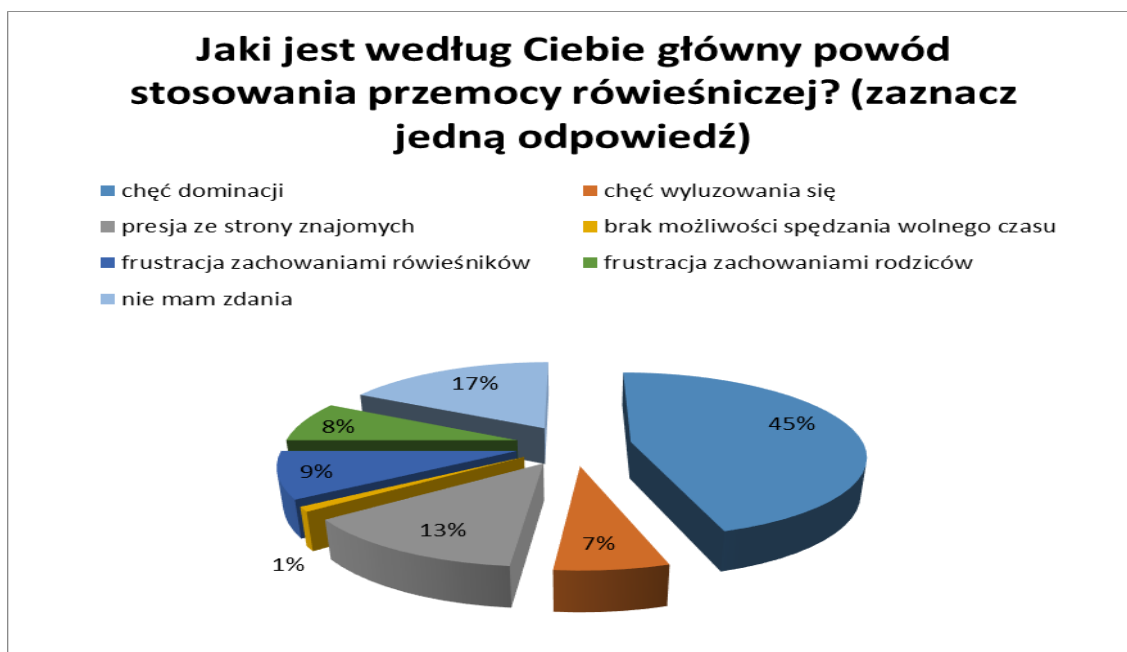
W prezentowanych wynikach diagnozy znalazły się odpowiedzi na pytanie związane ze skalą, anatomią zjawiska przemocy rówieśniczej oraz z wizją głównych powodów stosowania przemocy wśród rówieśników.

Spośród młodzieży objętej badaniem blisko co czwarty z badanych (23%) deklarował, iż doświadczył przemocy.

Najczęstsze doświadczenia przemocowe dotyczyły: wyzwisk (25%), wyśmiewania (23%), kpin (14%) oraz przemocy bezpośredniej fizycznej – szarpania (14%) oraz pobicia (10%).

Młodzież pytana o główne powody występowania zjawiska przemocy rówieśniczej wymieniała głównie: chęć dominacji (45%), presję ze strony znajomych (13%), frustrację związaną z zachowaniami rówieśników (17%) i rodziców (8%).

Młodzież objęta badaniem poproszona została o podanie własnej definicji **przemocy rówieśniczej**. Szereg udzielonych przez młodzież odpowiedzi można podzielić na dwie grupy – ogólniejszą i odnoszącą się do konkretnych przejawów zachowań przemocowych.

Najwięcej wskazań dotyczyła:

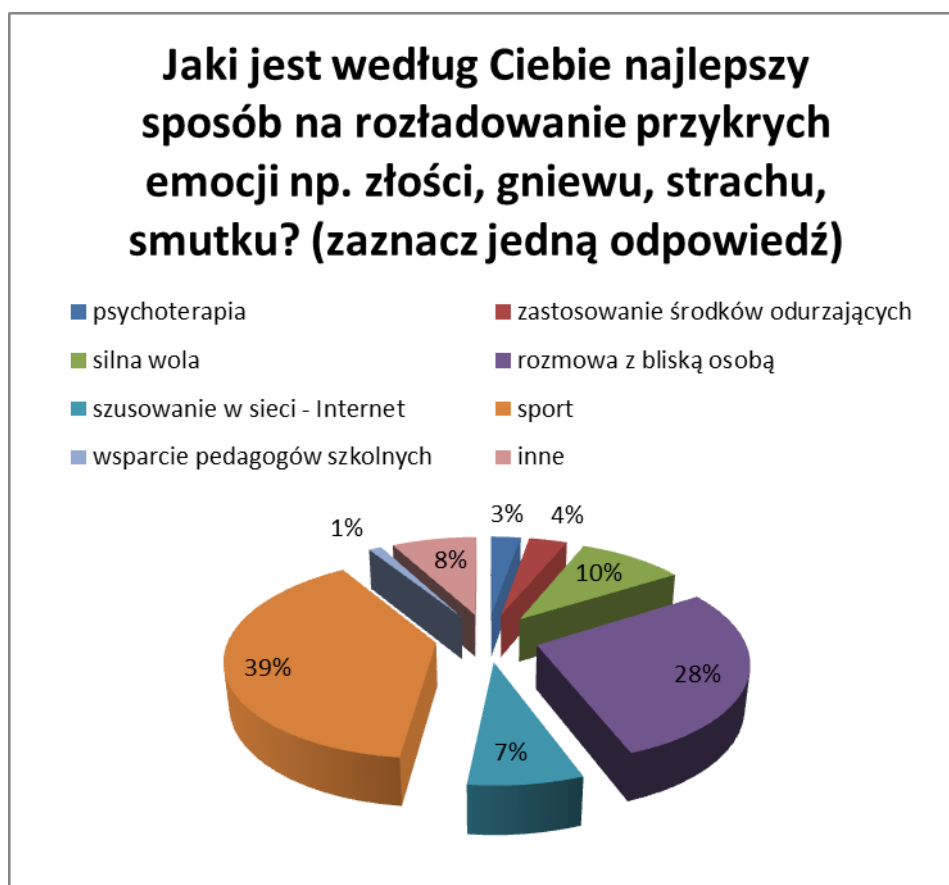
- znęcanie się,
- bicie,
- krzywda,
- agresja,
- wyzwiska,
- obrażanie,

- gnębienie,
- poniżanie,
- szkalowanie,
- upokarzanie

oraz:

- bicie po twarzy,
- wysyłanie anonimowych wiadomości,
- *zadymy, efekt uboczny trzymania dużej grupy dzieci w jednym budynku, bicie innych z nudów.*

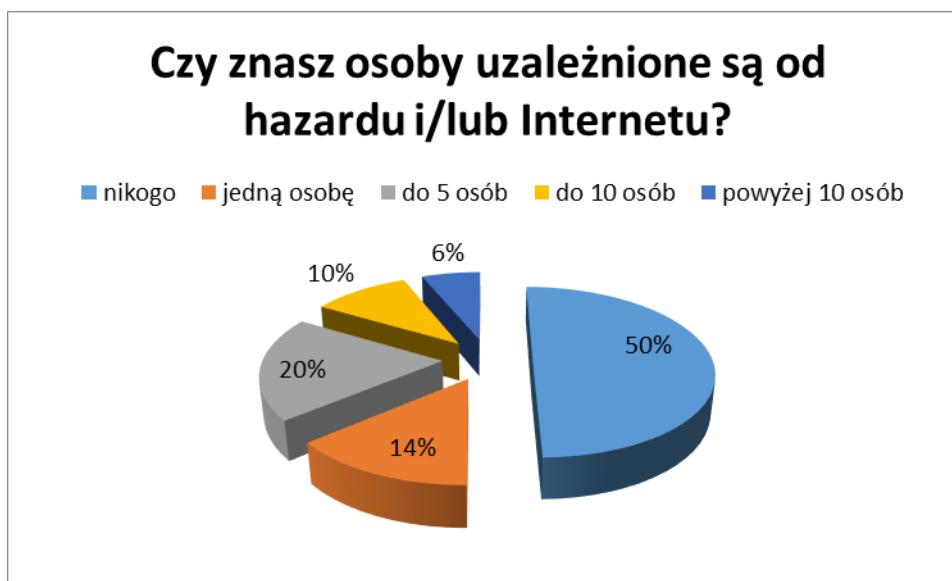
Badana grupa młodzieży pytana była o najlepszy sposób na rozładowanie przykrych emocji (gniewu, strachu, złości, smutku).

Na uwagę zasługuje fakt, iż aż 39% spośród badanych upatruje w sporcie narzędzie kanalizujące negatywne emocje. W dalszej kolejności wymienione zostały:

rozmowa z bliską osobą (28%) oraz posiadanie *silnej woli* (10%). W przypadku odpowiedzi z grupy *inne* (8%) odnotowano, m.in.: *komputer, granie w gry, spanie, alkohol, muzyka, bicie, masturbacja, płacz*.

Kolejnym, głównym obszarem objętym badaniem był hazard i jego pochodne. Młodzież pytana była o skalę, dostęp i zakres występowania tego zjawiska w ich bezpośrednim otoczeniu.

Dokładnie połowa spośród badanych zadeklarowała, iż nie zna osób uzależnionych od hazardu/Internetu. Jednocześnie też druga połowa wyraziła opinię, iż zna taką osobę/takie osoby – od jednej do pięciu.

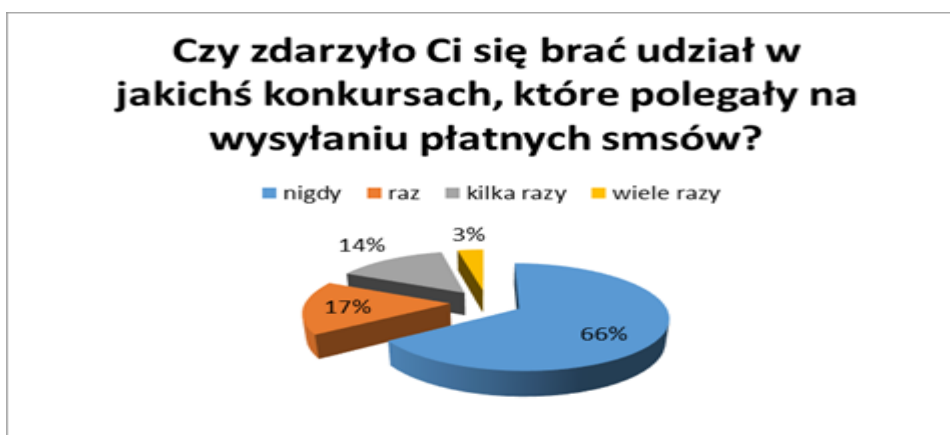

Młodzież w 44% nie miała zdania, czy w Koninie istnieje łatwy dostęp do gier hazardowych. Z grupy, która udzieliła na pytanie odpowiedzi twierdzącej częściej padały stwierdzenia, że dostęp ten jest łatwy lub raczej łatwy.

Kolejne pytania dotyczyły uczestnictwa młodzieży w zachowaniach związanych z hazardem - w wersji tradycyjnej lub z wykorzystaniem Internetu.

Badani uczniowie na ogół nie uczestniczą w grach hazardowych w Internecie – takie deklaracje złożyło 89% badanych.

Dwie trzecie badanych (66%) oświadczyło, że nie ma doświadczeń związanych z udziałem w konkursach polegających na wysyłaniu płatnych SMSów. 3% badanych stwierdziło, że jest to ich częsta praktyka.

Kolejne pytania dotyczyły kwestii udziału młodzieży w zakładach bukmacherskich ich uczestnictwa w grach o potencjalnie hazardowym charakterze.

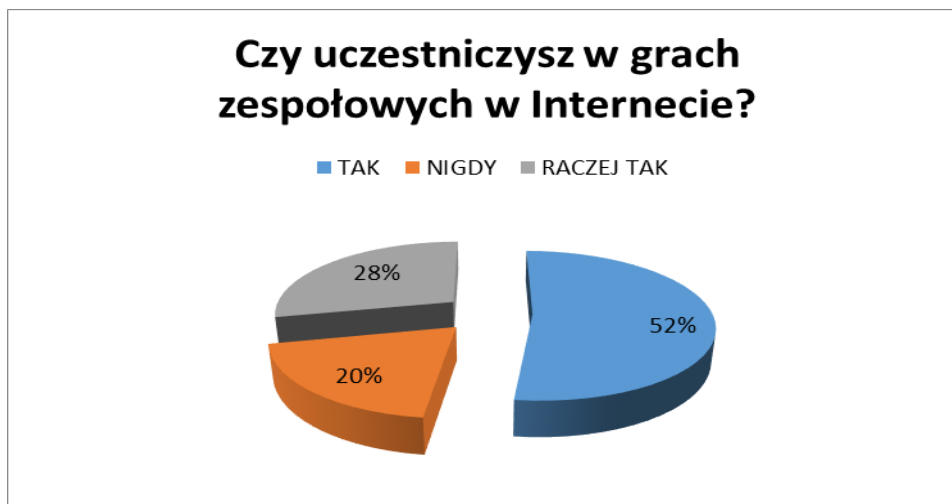

Spośród badanej grupy 78% osób zadeklarowało, iż nie grało w zakłady bukmacherskie. Co dziesiąty z badanych zadeklarował, że ma kilka takich doświadczeń.

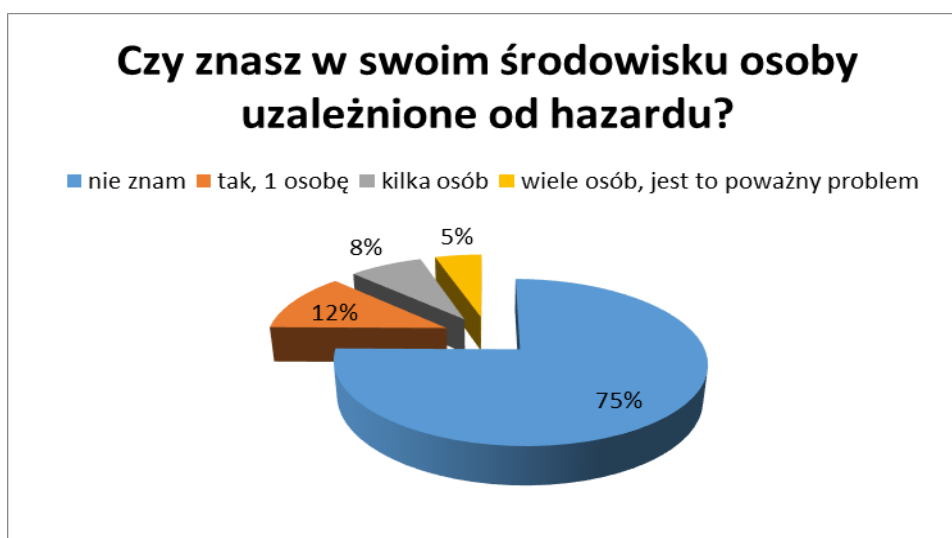

Ponad połowa z badanych (54%) wskazała, że nie grała na automatach/maszynach w salonach gier. 29% spośród nich miała kilka takich doświadczeń.

Nieco odmiennie niż w dwóch powyższych pytaniach wyglądają odpowiedzi na pytanie dotyczące uczestnictwa w zespołowych grach internetowych. Tylko co piąty z badanych w takich nie uczestniczy (20%).

Na koniec tej grupy pytań obejmujących kwestie hazardu i jego pochodnych zadano pytanie dotyczące skali tego problemu w środowisku badanych uczniów.

Zdecydowana większość spośród badanych (75%) zadeklarowała, iż nie zna osób uzależnionych od hazardu, 12% deklaruje znajomość jednej takiej osoby, a 8% badanych – kilku osób.

Ostatni z badanych obszarów dotyczył kwestii korzystania z Internetu oraz powiązanych z tym zachowań dotyczących cyberprzemocy. Pierwsze pytania dotyczyły czasu, jaki młodzież spędza korzystając z Internetu.

Zdecydowana większość spośród badanych (84%) korzysta z Internetu więcej niż dwie godziny dziennie. Jedynie 16% nie przekracza dwóch godzin dziennie. Co może budzić niepokój, albowiem świat wirtualny mimo swych pozytywnych środków niesie za sobą niebezpieczeństwo w postaci uzależnienia od Internetu, gier czy też hazardu i pornografii.

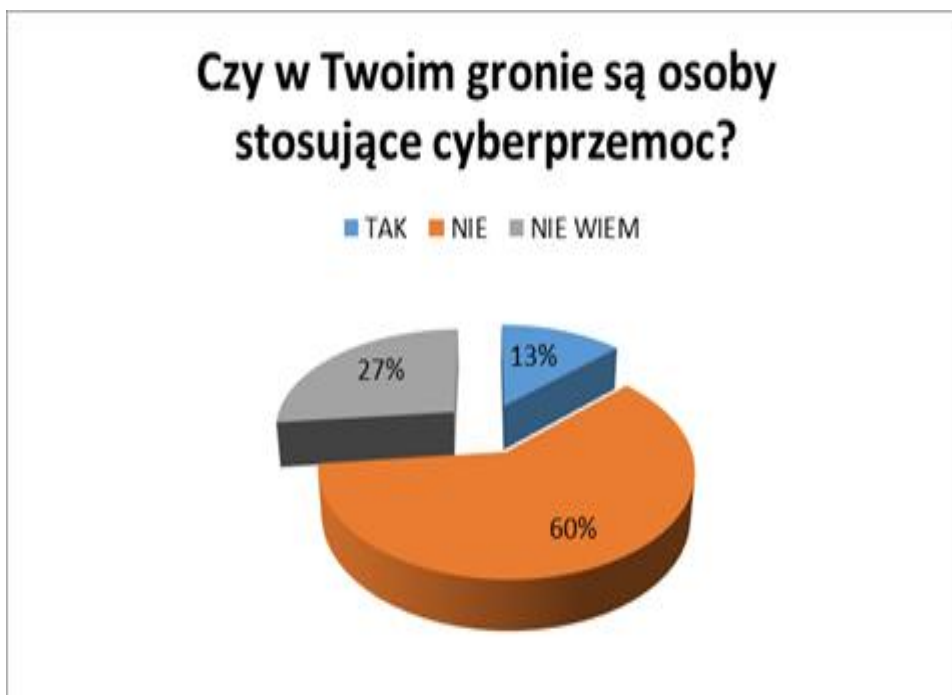

Co czwarty z badanych (24%) deklaruje, że korzysta z Internetu powyżej 5 godzin dziennie, a 26% badanych spędza na formach społecznościowych itp. między 3-5 godzin dziennie.

Młodzież została zapytana także o ich osobiste doświadczenia związane z cyberprzemocą.

W przypadku cyberprzemocy internetowej i telefonicznej respondenci jedynie w 14% wskazali, iż doświadczyli cyberprzemocy, aż 86% wskazuje, iż nie ma takiego doświadczenia.

Jednocześnie też 13% wskazań dotyczyło występowania w bezpośrednim środowisku ucznia osób stosujących cyberprzemoc. Znaczna część respondentów nie ma zdania w tej kwestii bo aż 60%.

Młodzież pytana o podmioty, do których zwróciła się o pomoc w sytuacji związanej z cyberprzemocą wskazywała (w kolejności - według największej liczby odpowiedzi):

- rodzina (mama, babcia, tata, kuzynka),
- znajomi/przyjaciele,
- psycholog,
- wychowawca,
- policja.

Podsumowanie

Młodzież różnie ocenia kwestie występowania i wagi różnych problemów społecznych. Badani szczególnie dostrzegali wagę problemu związanego z dostępem do alkoholu oraz ze zjawiskiem uzależnienia od Internetu i gier hazardowych. Młodzież w większości posiada dostęp do alkoholu (co jest oczywiste w przypadku osób pełnoletnich), także dość spora grupa zadeklarowała dostęp do narkotyków/dopalaczy. Co ważne, z punktu widzenia procesów wychowawczych i socjalizacyjnych, co piąty z badanych zadeklarował, iż w jego rodzinie znajduje się osoba nadużywająca alkoholu.

W przypadku identyfikacji podmiotów/instytucji, do których młodzież może się zwrócić o pomoc w sytuacji problemu alkoholowego/narkotykowego, itp., w opiniach młodzieży, najwięcej wskazań dotyczyło rodziny, dalej – specjalistów: psychologa, pedagogów i wychowawców, itp. Młodzież w większości akceptuje obowiązującą granicę wieku dostępu do alkoholu, choć część chciałaby jej obniżenia. Zdecydowana większość badanych zadeklarowała, że nie zażywała nigdy narkotyków/dopalaczy. Spośród grupy osób, która miała kontakt z takimi substancjami, co ważne, kontakt ten

dotyczył ostatnich dni – stąd też można przypuszczać, że nie są to jedynie sytuacje incydentalne.

Młodzież pijąca alkohol najczęściej preferuje piwo. Na ogół badani nie wiązali sytuacji związanych ze spożyciem alkoholu lub zażywaniem substancji odurzających z zagrożeniem dla bezpieczeństwa. Większość z badanych zadeklarowała, że nie doświadczyła przemocy. Najczęstsze formy przemocy wiązały się z wyzwiskami i wyśmiewaniem, niemniej jednak pojawiały się też wskazania związane z naruszaniem nietykalności cielesnej. Młodzież jednoznacznie definiuje przemoc rówieśniczą w kategoriach *zła społecznego*. Najbardziej powszechną formą rozładowania przykrych emocji przez młodzież jest sport oraz rozmowa z bliską osobą. Młodzież nie ma dużych doświadczeń z hazardem w wersji tradycyjnej. Natomiast dostrzega ten problem w swoim otoczeniu powiązany z uzależnieniem od Internetu. Z badań wynika, że korzystanie z Internetu stanowi główny sposób spędzania czasu wolnego przez młodzież. Badani uczniowie w przeważającej większości nie doświadczyli cyberprzemocy, niemniej jednak problem ten nie jest marginalny. Także i w tym przypadku podmiotem pomocowym najczęściej okazywali się członkowie rodziny.

Młodzież chętnie wzięła udział w badaniu. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż część z pytań dotyczyła kwestii osobistych/drażliwych – stąd wniosek, że przedstawione w tej części raportu dane mogą być raczej częściowo niedoszacowane niż przeszacowane – zwłaszcza jeśli chodzi o odpowiedzi młodzieży dotyczące ich bezpośrednich zachowań związanych z substancjami zakazanymi, itp.

W celu poznania szerszego spektrum uwarunkowań dotyczących wybranych problemów społecznych i młodzieży zaleca się w przyszłości kontynuowanie badań diagnostycznych, uzupełnionych o pogłębione badania jakościowe młodzieży (np. z wykorzystaniem metody wywiadu grupowego – *focus group*).

Rozdział IV

Badanie punktów sprzedaży alkoholu

Wprowadzenie

Na terenie Konina (na dzień 10.09.2016 roku) funkcjonuje 239 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym: - 163 w detalu, - 76 w gastronomii.

W roku 2016 wydano 149 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, co stanowi 44,3 % ogólnej liczby zezwoleń wydanych w 2016 roku.

Zezwolenia wydane w 2016 roku

Kategoria zezwoleń ze Względu na rodzaj napoju alkoholowego	Rodzaj punktu sprzedaży				
	Spożycie poza miejscem sprzedaży	Spożycie w miejscu sprzedaży	Sprzedaż alkoholu w ramach organizowanych przejęć	Sprzedaż jednorazowa	Uwagi
	Liczbę zezwoleń				
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	20	22	1	32	Brak
4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	20	12	-	7	
powyżej 18% zawartości alkoholu	20	13	-	2	
Razem	60	47	1	41	
Ogółem	149				

Grupa badawcza

W badaniu wzięło udział 32 kobiet i 16 mężczyzn. 77,8% ankietowanych miało wykształcenie średnie, 16,7% badanych – wyższe, zaś 5,6% badanych - zawodowe. Średnia wieku badanych osób wyniosła 39 lat. 11,1% ankietowanych było właścicielami punktów sprzedaży alkoholu, a pozostali badani byli pracownikami. W 37 badanych punktach sprzedawane były również wyroby tytoniowe.

Cel badania

Kwestionariusz ankiety przeprowadzony w 37 punktach sprzedaży alkoholu w mieście Konin miał na celu analizę postawy sprzedawców względem (między innymi) takich zagadnień jak:

- sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim,
- sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym,
- spożywanie alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- awantury i bójki spowodowane przez osoby spożywające alkohol.

Wyniki badania

Pierwsze pytanie dotyczyło zakresu wiedzy na temat alkoholu zawartego w sprzedawanych trunkach. Zapytaliśmy respondentów czy alkohol zawarty, np.: w wódce jest groźniejszy od tego wpijanego w piwie. Blisko jedna czwarta respondentów nie miała zdania w tym temacie, to jest 22,2%. Blisko 66, 7% pytanych osób odpowiedziało, że „nie”. Co istotne 11,1% respondentów odpowiedziało twierdząco, co wskazuje, iż nie mają świadomości na temat szkodliwości alkoholu. Mimo to, możemy wnioskować, iż zdecydowana większość jest świadomą szkodliwości alkoholu.

Następne pytanie dotyczyły **spożywania napojów alkoholowych, ale w punktach sprzedaży**. Zapytaliśmy respondentów, jak często zdarza się spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży. W 50 % sprzedawcy wskazali, iż takowe zdarzenia nie mają miejsca, blisko 38,9% respondentów wskazywało, iż mimo zakazu spożywanie alkoholu w miejscu sprzedaży, picie alkoholu odbywa się codziennie. Jedynie 11,1% podaje, iż średnio raz w tygodniu.

Niestety należy wnioskować, iż problem spożywania alkoholu w miejscu sprzedaży jest dość duży, aż 50% wskazało, iż nabywcy spożywają alkohol w miejscu sprzedaży.

Badając punkty sprzedaży zwróciliśmy również uwagę na **zjawisko zagrożenia społecznego, które może być powodowane przez osoby spożywające alkohol**.

Respondenci wskazali, iż spożywanie alkoholu jest rzeczywistym zagrożeniem dla porządku i bezpieczeństwa lokalnego. 47,1% badanych osób wskazało, iż nie zaobserwowali ze strony pijących zagrożenia, ale już 29,4% respondentów przyznało,

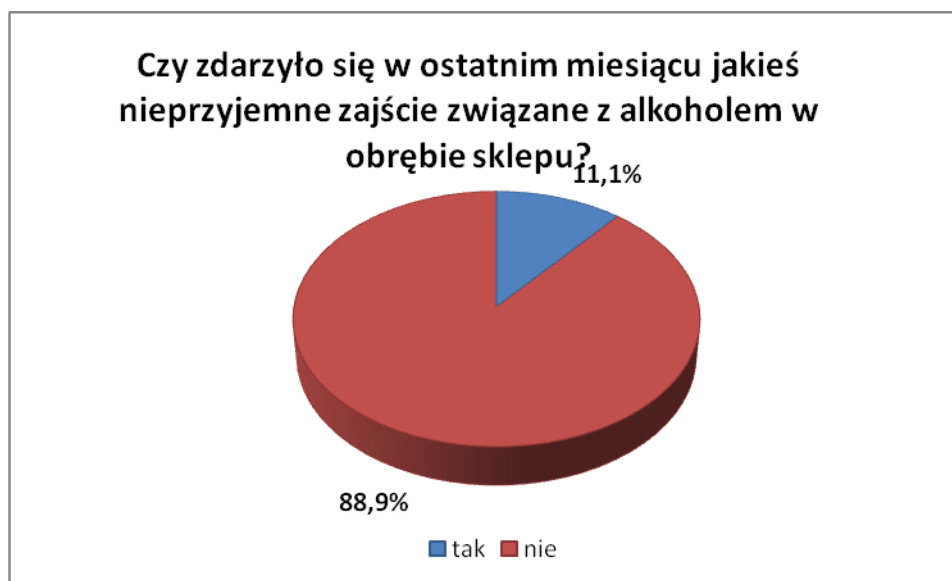
że takie osoby są poważnym zagrożeniem dla porządku prawnego i społecznego. 23,5% nie miało zdania w tym temacie.

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w punktach sprzedaży istnieje przekonanie, iż nadużywanie alkoholu, czy też osoby pijące stanowią realne zagrożenie dla mieszkańców miasta Konin.

29,4% badanych osób jednoznacznie stwierdziło, iż takowe zagrożenie jest bardzo poważne. Jednocześnie 47,1% twierdzi, iż nie ma takowego problemu.

W trakcie badań zadaliśmy respondentom punktów sprzedaży pytanie dotyczące nieprzyjemnych zdarzeń w ostatnim miesiącu. W 11,1% twierdziło, iż takowe sytuacje się zdarzyły. 88,9% sprzedawców podaje, iż takie sytuacje w obrębie punktu sprzedaży się nie zdarzyły.

Pytaliśmy również sprzedawców, czy sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym jest nie stosowne? 88,9% respondentów twierdząco odpowiedziało na to pytanie. Natomiast 11,1% nie widzi w tym nic nie stosownego. **Konkludując należy bezwzględnie zwrócić uwagę na to zagadnienie podczas szkoleń dla sprzedawców alkoholu.**

W kolejnym obszarze podejmowanego badania zapytaliśmy respondentów o handel alkoholem i tytoniem sprzedawanym osobom nieletnim. **Pytaliśmy o granicę wieku.** Respondenci odpowiadali następująco:

Granica wieku, od której można sprzedawać alkohol i papierosy osobom młodym

Od jakiego wieku powinno sprzedawać się	alkohol ?	papierosy ?
Bez ograniczeń	0	0
16 rok życia	0	0
18 rok życia	82,1% odpowiedzi	71,1% odpowiedzi
21 rok życia	17,9% odpowiedzi	29,9% odpowiedzi

Warto zwrócić uwagę, iż sprzedawcy preferują próg 18 lat, aż 82,1% wskazało, iż przed osiemnastym rokiem życia nie powinno się sprzedawać alkoholu i tytoniu (71,1%). Ciekawym zjawiskiem jest wskazywanie przez respondentów, iż kupno tytoniu powinno być dostępne od 21 roku życia (29,9%).

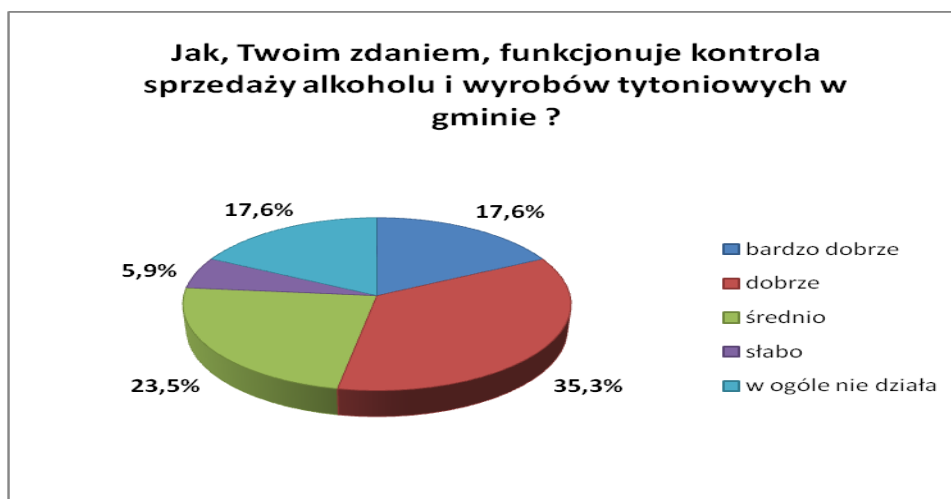
Sprzedawcy większą wagę przykładają do handlu tytoniem i jego szkodliwości, niż konsekwencji związanych ze spożywaniem alkoholu.

Warto również podkreślić, iż realnie dokonują sprzedaży alkoholu i tytoniu nieletnim i małoletnim. Zapytaliśmy w punktach sprzedawców o to zjawisko. 13, 1% wskazało, iż zna przypadki, gdzie sprzedaje się alkohol nieletnim i małoletnim, a w 29,8% sprzedawców wskazało, iż wyroby tytoniowe również są sprzedawane małoletnim i nieletnim.

Przypadki sprzedawania alkoholu i papierosów osobom niepełnoletnim

Czy znasz przypadki	sprzedaży alkoholu osobom nieletnim ?	sprzedaży papierosów osobom nieletnim ?
TAK	13,1%	29,8%
NIE	86,9%	70,2%

W ostatnim pytaniu nasi respondenci udzielali odpowiedzi związanej z kontrolą handlu alkoholem i wyrobów tytoniowych. 52,9% badanych stwierdziło, iż kontrola jest na wystarczającym poziomie. Blisko 23,5% wskazuje, iż poziom kontroli jest wystarczający, natomiast, aż 17,6% respondentów uważa, że kontrola nie działa.

Konkludując tę część badań należy zauważyć, iż spożycie alkoholu i nasilenie problemów alkoholowych rosną, gdy zwiększa się gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydłużają się godziny ich sprzedawania. Oczywiste są również korelacje pomiędzy tymi czynnikami, a ubóstwem i przemocą. Z drugiej strony lokalne prawo często ogranicza powstawanie sklepów z alkoholem i lokali wysokiego ryzyka w tzw. zamożnych osiedlach.

Lokalna władza wywiera wpływ na dostępność alkoholu poprzez określanie godzin sprzedaży w konkretnych miejscach oraz przez zezwalanie na sprzedaż tylko w określone dni. Mimo, że działania te rzadko są planowane w celach prewencyjnych, zmiany takie stanowią naturalne eksperymenty, które umożliwiają badania nad sprzedażą alkoholu i wzorami konsumpcji (Zob. Dziweałowska 2001).

Poziom spożycia alkoholu i nasilenie problemów alkoholowych wykazują tendencje spadkowe wraz ze skracaniem godzin i dni sprzedaży. Jednak ten sposób zmniejszania dostępności alkoholu trudno stosować w czasach, gdy wygoda konsumentów jest ważnym priorytetem dla lokalnych władz.

Inną dość istotną kwestią, która pojawiła się w prowadzonych badaniach jest sprawa tak zwanych zezwoleń związanych z tworzeniem nowych punktów sprzedaży

alkoholu i porządku prawnego w punktach zarówno nowych, jak starych oraz wokół tychże punktów. Instytucje powinny gromadzić:

1. Skargi obywateli związane z zachowaniami agresywnymi,
2. Skargi łamania zakazu handlu nieletnim,
3. Skargi zakłócania porządku w obrębie miejsca handlu alkoholem.

Po ich analizie, przy współpracy ze środowiskiem lokalnym, sprzedawcami, specjalistami w zakresie profilaktyki, winno się rozstrzygać kwestie, czy w danym lokalu należy prowadzić sprzedaż artykułów alkoholowych.

Nadto koalicje profilaktyczne powinny angażować się w rozstrzyganie takich kwestii, jak gęstość i rozmieszczenie punktów sprzedaży alkoholu, jak również zapoznać się z dostępnymi dla obywateli możliwościami udziału w procesie zmieniania prawa.

Należy również zauważyć, iż zachowanie osób podających alkohol i polityka właścicieli lokali mają wpływ na to, jak zachowują się klienci. Szkolenie obsługi i kierownictwa placówek sprzedających alkohol powinno uczyć rozpoznawania ostrzegawczych oznak nietrzeźwości, co zmniejsza ryzyko, że już nietrzeźwi klienci upiją się bardziej i narażą na niebezpieczeństwo siebie lub innych.

Zachodzi konieczność zmiany polityki zarządzania handlem alkoholowym, należy eliminować atmosferę typu popyt równa się podaży. Stąd:

- 1. Wczesne interweniowanie - odbieranie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - jest skuteczniejsze niż czekanie do momentu, gdy problemy z lokalem prowadzącym wyszynk znacznie się nasila. W przypadku odebrania zezwolenia nie należy wychodzić z założenia, iż nowy właściciel zmieni przyzwyczajenia okolicznych mieszkańców w zakresie spożywania alkoholu.**
- 2. Równoważenie interesów - sprzedaż alkoholu jest intratnym źródłem zysków dla właścicieli obiektów handlowych. Jeżeli ekonomia przysłania**

odpowiedzialność prawno-karną oraz prowadzi do akceptacji zachowań społecznych należy bezwzględnie podnieść kwestię tak zwanej równowagi interesów, która polega na świadomym i odpowiedzialnym działaniu handlowym.

Wnioski

Konkludując należy podkreślić, iż w badaniu zagrożeń społecznych w mieście Konin, zgodnie z danymi pozyskanymi od respondentów możemy wyróżnić kilka zasadniczych problemów, które wymagają uwagi od władz miasta Konin.

Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców miasta Konin

1. Bezrobocie – jest to jeden z najbardziej dotkliwych problemów dorosłych mieszkańców Konina. Bezrobocie zawsze niesło ze sobą zagrożenie egzystencji dotkniętych nim jednostek, powodując nasilenie się zagrożeń i napięć w sferze społecznej. Indywidualnym skutkiem bezrobocia jest przede wszystkim pogorszenie sytuacji materialnej jednostki i rodziny. A taka sytuacja, jak wynika z wypowiedzi uczestników badania sondażowego jest jedną z częstszych przyczyn powstawania patologii.
2. Bezrobocie jest jednym z najważniejszych problemów wskazanych przez mieszkańców Konina. 80,9% respondentów wskazało, iż bezrobocie jest zasadniczym i podstawowym problemem lokalnej społeczności. **W tej materii mieszkańcy mają największe oczekiwania wobec władz.** Co istotne, mieszkańcy wskazują również, iż ubóstwo jest poważnym problemem społecznym. Aż 32,1% respondentów wskazało, iż ubóstwo jest bardzo poważny problem. 33,1% dorosłych mieszkańców miasta Konin podaje, że jest to poważny problem.
3. Warto również zwrócić uwagę na korelację między bezrobociem, a negatywnym zjawiskami społecznymi, takimi jak: nadużywanie alkoholu, przemoc, czy przestępczość.
4. Innym poważnym problemem dorosłych mieszkańców miasta Konin jest ubóstwo. Ubóstwo – pojęcie ubóstwa jest relatywne. Pojęcie osoby biednej i bogatej jest różne w odniesieniu nie tylko do wschodniej i zachodniej Polski, ale i ośrodków miejskich i wiejskich. Do elementarnych potrzeb jakie powinny być

zaspokojone, należy zaliczyć wyżywienie, mieszkanie, ubranie, zachowanie zdrowia. Mniej podstawowe to uczestnictwo w kulturze czy wykształcenie. Zatem dostrzegając poważny problem ubóstwa wśród mieszkańców miasta Konin, należy stwierdzić, iż niezaspokojonych jest wiele podstawowych elementów godnego życia. Niwelowanie różnic materialnych ludności miasta Konin winno odbywać się kilku torowo:

- Aktywizacja osób biernych w działania na rzecz wspólnego dobra,
- Pomoc w zdobyciu niezbędnych kwalifikacji bądź zmianie zawodu,
- Nieakceptowanie zjawisk wyuczonej roszczeniowości,
- Edukacja organizacyjno-finansowa rodzin, które nie radzą sobie z racjonalnym wydatkowaniem zarobionych pieniędzy,
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi świadczącymi usługi podnoszenia kwalifikacji.

5. Optymistycznie wygląda świadomość mieszkańców dotycząca wsparcia i pomocy realizowanej przez instytucje publiczne. Respondenci wskazują, iż posiadają wiedzę w zakresie pomocy osobą bezrobotnym, czy ubogim. Co jednoznacznie wskazuje, iż instytucje publiczne realizują ustawowe działania zgodnie z polityką społeczną. Osoby, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, według respondentów, mogą liczyć na pomoc Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.
6. Niestety podstawowym problemem wymienianym w diagnozie jest problem nadużywania alkoholu. Jest to niestety, obok bezrobocia, kolejny problem, na który zwracają uwagę respondenci. Blisko 67,9% uważa, iż alkoholizm, uzależnienia od środków odurzających 26,9% są bezpośrednim źródłem wykluczenia społecznego.
7. Problemem, na który wskazali badani jest również przemoc w rodzinie. 29,5% respondentów uważa, iż jest to bardzo poważny problem społeczny w mieście Konin. 28,5% uważa go za poważny. Jednocześnie badani wskazywali, iż problem przemocy monitorowany jest przez instytucje rządowe i pozarządowe. Respondenci dostrzegają implikacje między bezrobociem – brakiem środków do życia, nadużywaniem alkoholu, środków odurzających, a przemocą w rodzinie.

Warto podkreślić, iż dorośli mieszkańcy miasta w 74,2% mają kontakt z osobami stosującymi przemoc. W zdecydowanej większości są to kobiety 42,1%. Wśród mężczyzn ów procent jest niższy o 10 punktów.

8. Innym poważnym problemem w środowisku lokalnym jest przemoc wobec dzieci. 38,6% respondentów odpowiedziało, że zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców czy opiekunów.
9. Mniej poważnym problemem, pomimo dość szerokiej oferty w Internecie, audio tele, czy zakładów sportowych są gry hazardowe. Aż 52,5% badanych mieszkańców miasta Konin nie brało udziału w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych, polegających na wysyłaniu płatnych smsów. 18,5% badanych wzięło udział w takim konkursie, ale nie więcej niż raz, 29% badanych – kilka razy, zaś 1% badanych więcej niż kilka razy. 42,1% badanych kobiet i 53,4% badanych mężczyzn brało udział w tego typu konkursach.

Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

1. Co czwarty z badanych (26%) dostrzega wagę problemu dostępności narkotyków/dopalaczy. Dla podobnej liczby uczniów (24%) problem ten nie występuje. W przypadku ocen związanych z dostępnością alkoholu – traktowaną jako problem społeczny – młodzież objęta badaniem częściej dostrzega jej negatywne skutki (40%). Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest bardzo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Potwierdza to badanie dotyczące przypadku ocen dostępności do alkoholu. Ponad połowa badanych wskazała, że posiada dostęp (56%) – przy czym dane te obejmują również młodzież uczącą się pełnoletnią. W przypadku młodzieży z ostatnich klas szkoły podstawowej i gimnazjalistów taki dostęp deklarował co trzeci z nich.
2. W opiniach niemalże co dziesiątego z badanych (9%) uzależnienie od leków psychotropowych, itp. stanowi bardzo poważny problem. Na przeciwnym

biegunie znalazły się odniesienia do braku występowania, bądź też znikomej problematyczności uzależnień od leków psychotropowych, uspokajających i nasennych (62% spośród badanych).

3. Badania wykazały, że duża grupa nieletnich i małoletnich ma kontakt z tytoniem oraz narkotykami, lekami psychotropowymi.
  - 16% dzieci i młodzieży ma doświadczenie z lekami psychotropowymi w tym, aż 6% używa ich regularnie.
  - 41% wskazało, iż spożywa alkohol przy najmniej raz w miesiącu,
  - 47% wskazało, iż miało kontakt z narkotykami lub dopalaczami w postaci minimum jednorazowego zażycia w/w środków.
4. Niepokój budzi dostępność małoletnich i nieletnich do środków odurzających. Młodzież określała również wiek swojej inicjacji narkotykowej lub też pierwszego zażycia dopalaczy. Przedział uzyskanych odpowiedzi inicjacji wiekowej to 12-19 lat, przy czym najwięcej osób, które udzieliły na to pytanie odpowiedzi, wskazała na 16 rok życia jako moment inicjacyjny.
5. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż rodzice, nauczyciele nie zauważają pierwszych symptomów zażywania środków psychoaktywnych. Odpowiedzi respondentów budzą niepokój wynikający z braku obiektywnej kontroli wychowawczej w rodzinach i środowiskach szkolnych.
6. Innym dość poważnym problemem małoletnich i nieletnich jest przemoc rówieśnicza. Spośród młodzieży objętej badaniem blisko co czwarty z badanych (23%) deklarował, iż doświadczył przemocy. Najczęstszym doświadczeniem przemocowym są: wyzwiska (25%), wyśmiewania (23%), kpiny (14%) oraz przemoc bezpośrednia fizyczna – szarpania (14%) oraz pobicia (10%). Młodzież jednocześnie wskazuje, iż źródłem przemocy rówieśniczej są: chęć dominacji (45%), presja ze strony znajomych (13%), frustracja związana z zachowaniami rówieśników (17%) i rodziców (8%). Wskazane elementy pozwalają nam stwierdzić, iż władze oświatowe winny zwrócić uwagę na elementy profilaktyki związane z procesem rozwojowym dzieci i młodzieży oraz na grupy nieformalne, które w środowisku szkolnym powstają mimo woli.

7. Dokładnie połowa spośród badanych zadeklarowała, iż nie zna osób uzależnionych od hazardu/Internetu. Jednocześnie druga połowa wyraziła opinię, iż zna taką osobę/takie osoby. Co istotne na ogół młodzież deklaruje, iż nie uczestniczy w grach hazardowych w Internecie – 89% badanych. Natomiast jeśli chodzi o udział w konkursach polegających na wysyłaniu płatnych SMSów młodzież nie angażuje się w taką formę hazardu (66%). Jedynie 3% badanych stwierdziło, że jest to ich częsta praktyka.
8. Inną formą związaną z hazardem jest gra na automatach. Aż 29% badanych małoletnich i nieletnich wskazało, iż ta forma gry jest im znana i uczestniczą w nich czynnie. Fakt ten winien skłonić do wdrożenia programu profilaktycznego dotyczącego pogłębiania świadomości rodziców dotyczącego gier na automatach.
9. Niepokojącym zjawiskiem wśród dzieci i młodzieży jest forma spędzania wolnego czasu przed komputerem i udział w tzw. internetowych grach zespołowych. Jedynie 20% badanej młodzieży nie bierze udziału w/w grach. Niestety jest to realne zagrożenie prowadzące do uzależnienia od Internetu, gier, w tym i hazardowych, albowiem tzw. gry zespołowe wiążą się z pozyskaniem wirtualnej gotówki.
10. Ostatnią kwestią poruszaną w badaniu jest problem przemocy w sieci zwanej cyberprzemocą. 14% badanych wskazało, iż ma takie doświadczenia, a 13%, iż zna w swym otoczeniu osobę, która doświadcza cyberprzemocy. Warto zwrócić uwagę, iż młodzież rzadko uznaje za cyberprzemoc umieszczanie w sieci filmików ośmieszających, memów, czy też wulgaryzmów. Wymagana jest w tym zakresie edukacja w zakresie:
  1. Naruszania czci,
  2. Naruszania prawa do wizerunku,
  3. Pomówień,
  4. Zniesławienia,
  5. Podszywania się pod inne osoby.

Wnioski dotyczące badania punktów sprzedaży alkoholu

1. Warto zauważyć, iż wśród respondentów zajmujących się handlem tytoniem i alkoholem istnieje przekonanie, że nie powinno się sprzedawać alkoholu osobom nietrzeźwym 88,9%. Niepokój może budzić, iż 38,9% sprzedawców twierdzi, iż zdarza się sprzedawać alkohol osobom, które znajdują się pod wpływem alkoholu. 11,1% respondentów wskazało jednoznacznie, iż prowadzi takową sprzedaż.
2. Sprzedawcy podobnie, jak respondenci wskazali, iż spożywanie alkoholu prowadzi do zachowań destrukcyjnych w postaci różnorodnych agresywnych zachowań. Aż 11,1% respondentów punktów sprzedaży wskazało, iż takowe zdarzenia miały miejsce.
3. Respondenci również wskazali, iż kontrole są niewystarczająco rzetelne. Uważa tak 29,4% sprzedawców alkoholu i tytoniu. Należy zatem wzmocnić kontrolę punktów sprzedaży, stawiając na realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa w zakresie sprzedaży alkoholu.
4. Respondenci wskazali, iż znaczna liczba nieletnich i małoletnich próbuje zakupić alkohol i wyroby tytoniowe. Niepokój budzi fakt, 13,1% sprzedawców wskazuje, iż znają przypadki handlu nieletnim i małoletnim w/w wyrobów.

Bibliografia

1. Akolinski S., Wpływ, spożycie napojów alkoholowych na proces rozwoju i wychowanie dziecka, [w:] Szkoła Specjalna, 1981 nr 4, s. 292.
2. Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu PUP – 2014r.
3. Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu PUP – 2016r.
4. Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu PUP – 2017r.
5. Analiza rynku pracy w powiecie konińskim. Ze szczególnym uwzględnieniem barier w zatrudnieniu dla osób długotrwale bezrobotnych z określonym II i III profilem pomocy, 2016r.
6. Dane urzędu statystycznego GUS – dotyczące miasta Konin.
7. Dziewałowska O. (2001)Problemy związane z dostępnością alkoholu - środowiskowe metody zapobiegania, Świat Problemów.
8. Falewicz J., Bądźmy trzeźwi, PARPA, Warszawa 1982, s.79.
9. G. Krośnicka (2016), Profilaktyka uzależnień – rodzina jako fundament w kształtowaniu postaw i osobowości młodego człowieka, maszynopis.
10. Garbarino, J. (2011). Nie każde złe traktowanie jest krzywdzeniem psychicznym. Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, 10(4), 9–11.
11. Liczba i struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Koninie 2015r.
12. Liczba i struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Koninie 2016r.
13. Liczba i struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Koninie 2017r.
14. Lim, L., Radua, J., Rubia, K. (2014). Gray Matter Abnormalities in Childhood Maltreatment: A Voxel-Wise Meta-Analysis. American Journal of Psychiatry, 171(8), 854–863. DOI: 10.1176/appi.ajp.2014.13101427.
15. Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku w mieście Koninie za rok 2014.

16. Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku w mieście Koninie za rok 2015.
17. Olweus, D. (2007). Mobbing. Fala przemocy w szkole. Jak ją powstrzymać? tłum. D. Jastrun. Warszawa: Wydawnictwo Jacek Santorski & CO.
18. Olweus, D. (2007a). The Olweus bullying questionnaire. Center City, MN: Hazendel.
19. Olweus, D. (2011). Bullying at school and later criminality: Findings from three Swedish community samples of males. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 21(2), 151–156. DOI: 10.1002/cbm.806.
20. Piotr Maluśkiewicz, Konin i okolice, Wydawnictwo Poznańskie 1979.
21. Polska w liczbach, <http://www.polskawliczbach.pl/Konin>, w oparciu o dane GUS.
22. Prognozy ludności Konina http://www.konin.pl/files/images/pdf/prognoza_liczby_ludnosci_konina_do_roku_2030.
23. Program przeciwdziałania narkomanii dla miasta Konin na lata 2016-2018.
24. Raport końcowy z: „Wsparcie rozwoju narzędzi związanych z kontraktowaniem usług społecznych w Koninie.
25. Raport monitoring Strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025 za rok 2015.
26. Raport monitoring Strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025 za rok 2016.
27. Raport o stanie bezpieczeństwa na drogach miasta i powiatu konińskiego 2016.
28. Raport o stanie bezpieczeństwa na drogach miasta i powiatu konińskiego 2015.
29. Raport o stanie Miasta Konin za lata 2010-2014.
30. Raport PUP o stanie bezrobocia w mieście Konin.
31. Raport z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii dla miasta Konin.

32. Scenariusz rozwoju Konina do 2050r.
33. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Koninie do spraw realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na terenie Miasta Konina oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania za 2016 rok.
34. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego dla Rady Miasta Konina za 2013.
35. Sprawozdanie z działalności PUP – 2014r.
36. Sprawozdanie z działalności PUP – 2015r.
37. Sprawozdanie z działalności PUP – 2016r.
38. Sprawozdanie z działalności PUP – 2017r.
39. Sprawozdanie z realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Konin 2016r.
40. Sprawozdanie z realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Konin 2015r.
41. Sprawozdanie z realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Konin 2014r.
42. Strategia rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025.
43. Strategia Rozwoju Konina na lata 2015-2020.
44. Struktura bezrobocia w mieście Konin.
45. UNICEF (2014). Hidden in Plain Sight: A statistical analysis of violence against children. Nowy Jork: United Nations Children's Fund.
46. WHO (1999). Report on Consultation on Child Abuse Prevention. Genewa: World Health Organisation.

47. WHO (2006). Preventing child maltreatment: a guide to taking action and generating evidence/World Health Organization and International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect. Genewa: World Health Organization.
48. Włodarczyk, J. (2017). Przemoc wobec dzieci. Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, Raport.